

Tihi rat
Luka Murina

published by Gradska knjižnica Rijeka at Smashwords

E-biblioteka Poticanje književnog stvaralaštva

Creative commons licence

Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported

Rujan, 2015.

Sadržaj

[Tihi rat](#)

[O autoru](#)

[O e-biblioteci Poticanje književnog stvaralaštva](#)

Tihi rat

"Zaista, kažem vam, što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste."

Bog (Usp. Mt 25,40,45)

"Pijana sam."

"I ja."

"Je li ti sad lakše?"

"Je. Barem do jutra", ispio sam zadnji gutljaj iz boce i razbio je o zid.

"Jebat ću te sad Svene, samo da znaš."

"Jebi. To ti nitko ne može oduzeti."

"Dolazi ovdje", uhvatila me jednom rukom za vrat, a drugom za kurac. "Volim te."

"I ja tebe."

"A sad uđi u mene."

Govorio sam satima da me nitko nije čuo. Dok nisam sve ispričao. Onda sam otpuhnuo prašinu s tipkovnice, kvrcnuo prstima i stisnuo prvu tipku. Drukčije i nisam mogao postupiti. Dugo ove ruke nisu radile nešto korisno. Stare su. Koža je ispucala i prekrivena staračkim pjegama. Pomalo već i podrhtavaju. Ali su moje. Jedine. I sjećanja. Ljubav i strast. Dugo ništa nisu radile. Krv i znoj kao dvije najkorisnije stvari u životu. Vlastiti znoj za vlastiti život. Biserje. Koje u mladosti gutaš kao pilule protiv bezgrešnog začeca, a u starosti jedva nabrajaš sjećanja po drhtavim prstima. Oстане ti, kao konačni paradoks, vjera. Da si napravio najbolje što si znao. Čak i onda kad nisi dobro napravio. Osveta, kao osveta, tu nije bila bitna. Više bih to nazvao kozmičkom ravnotežom. Smiješno zvuči, znam, ali kad to prevlada cijelim tvojim bićem, postane vrlo ozbiljno i to vrlo naglo. Sada, u starosti, dok dlanom gladih sijedu bradu, pišem o prošlosti i povremeno pućkam lulu, mi je jasno. I drago mi je. Ne toliko što mi je jasno, nego što sam oduvijek znao da će mi jednog dana biti jasno. Nisam zastao ni sekundu. Svaki trenutak, svaka kap krvi koja se prolila bila je tu s razlogom. Ne nekim svevišnjim, nad smislenim načinom, već direktnim trenutnim smislom. Nisam lud. Da barem, ali nije to bio moj problem. Nije ni da sam imao toliko problema. Za razliku od rješenja problema. Njih je bilo na tisuće.

"Zašto? Zato što su mi uništili život."

"Pa makni se onda od njih."

"Napravit će to nekome drugome."

"Nemoj spašavati svijet."

"Ne spašavam ga. Dovodim ga u normalu. Svoj svijet."

"Molim te, ako ti išta značim, nemoj to napraviti."

"Stela, volim te najviše na svijetu, ali ovo nije pitanje naše ljubavi, nego moje egzistencije. Pričali smo o tome sto puta. Ja to moram. I želim."

"Ali čemu? Pa nisu svi krivi ..."

"Svi do jednog jesu. I to znaš."

"Znam."

"Jebote, silovali su djecu."

"Nisu svi."

"Ali su svi znali za to. I koračali sličnim putem."

Ah, Stela. Nikad se nije mogla do kraja suočiti. Ali je znala. Znala je da je kraj tamo gdje ga smjestiš. I znala je kako voljeti. I bila je voljena. Skoro polusestra. Žena. Ljubav mog života. I pomajka našeg polubrata. Sve u jednom je bila. I sestra, i žena i majka. Teško je za shvatit, a još teže je nekad bilo živjeti s tim. Ali ljubav ne bira i nikad nije bila upitna. Koliko je samo puta bila prozvana, a da se nije odazvala. Nije voljela krv. Nisam ni ja, ali sam je mogao podnijeti. Alkohol bi uvijek sve oprao. Prvo ruke, onda želudac. A glava? Tamo gdje se sve to dešava. Kućno kino. Promijenio bi projekciju. *"Gospodine, pošto sam sam u dvorani, ako možete staviti neki drugi film. Ovaj sam već gledao. Hvala."* I gledao bi nešto drugo. I nagledao sam se skrenutih pogleda, što sa svoje što sa svačije strane. I svaki put me isto boljelo. Kozmička ravnoteža. Znalo mi je doći da se prošetam do psihopatološkog instituta i prijavim im ludost, ali ... Što svoju, što tuđu. Mislim da ne bi reagirali, osim što bi ja sjedio potpuno normalan s rukavima vezanim iz leđa. Nije baš neki dobar plan. Sve sam ih upoznao. Jednog po jednog. Trebalo mi je sedam godina. Sedam godina propovjedi, okupljanja i neutraliziranja svoje ličnosti. Znao sam sve o njima. Kad im se diže, kad doručkuju, popuju, kad i koji idu na kurve, koji preferiraju časne, a koji malu djecu, poglavito dečke. Ti su me najviše zanimali. Gnjusna gamad, na licu bi im pisalo. Te oči kad bi vidio, tu pohotu ... samo bi zatvorio svoje kapke i znao što i sad znam. Da je kraj tamo

gdje ga smjestiš. Smrt. Neću o njoj. Samo kratko. Pogledao sam joj u oči i shvatio da mi je svaki trenutak nakon toga bio vrijedan života.

"Napokon", sjedio sam na plaži i zadovoljno trljao rukama. Gledao sam u mjesečev trag na moru.

"Od svih putova ti si odabrao ovaj?" pitao sam Mjesec. Volio sam monologe. "Čudno je to."

"Pravda je zadovoljena!" povikao sam. Potom sam se skinuo gol i skočio u more. "Pravda je zadovoljena".

Bilo je toplo.

"Ej, je li može to malo tiše?"

"Oprosti. Nisam znao da je netko tamo."

"Zajebavam se", prišla mi je. "Bok, ja sam."

"St ... Stela?"

"Da."

"Polusestra?", cinično sam dobacio.

"Po stoti put, nisam ti ja polusestra. Starci će nam se oženit i to je jedino što mi imamo zajedničko."

"Aha ... Ali, znaš, ja sam gol, a postalo mi je malo hladno ..."

"I ti bi da ja ... Što?"

"Da se okreneš dok se ne obučem."

"Imam bolju ideju."

"Koju."

Skinula se gola i skočila u more. Doplivala je do mene. Vidio sam joj obrise tijela kroz površinu mora ...

"Gledaj, ne diraj. Jasno?" približila mi se.

"Jasno."

"Reci mi malo o toj pravdi."

"Molim?"

"Pravdi, koja je zadovoljena."

"Aha."

"I?"

"Nema se tu što za reći. To sam rekao onako, retorički."

"Retorički, kažeš ti meni. Ti i Mjesec?"

"Lijepa si."

"Ne mijenjaj temu."

"I pametna."

Zastala je. "O čemu smo ono pričali ..."

"Što radiš ovdje?"

"Ti smetam?"

"Dapače. Ali mi je hladno."

"Ajde, idi se obući, ja ću još malo uživati" zaronila je i isplivala nekoliko metara dalje. Ja sam se pognuto šuljao iz mora i obukao. Pomalo je doplivala do plićaka i ustala se gola.

"Svene, pogledaj me."

"Neću."

"Svene, molim te, makni pogled s tog Mjeseca i pogledaj me u oči."

Pogledao sam je.

"Moje ime je Stela, nisam ti sestra i neću ti ništa. Zašto me se bojiš?"

"Ne bojim te se."

"Pogledaj onda u moje tijelo. Sise, noge, pičku."

"Što je tebi? Si ti neka ..."

"Kurva? Puši kurac kretenu", okrenula se i počela skupljati robu s plaže.

"Oprosti. Bilo je kretenski. Nisam te mislio uvrijediti. Nego, nije mi jasno zašto mi se nudiš?"

"Ne nudim ti se. Rekla sam ti gledaj, ne diraj."

"Ali zašto?"

"Jer sam žena. A ti muškarac. Koji mi se sviđa. Što ti tu nije jasno?"

Zastao sam tada. Zastala mi i je i knedla u grlu. Stajao sam i gledao u nju. Bila je prelijepa. Ali je bila kćerka žene s kojom se moj otac odlučio oženit. Nismo se do tad previše upoznali. Sve to sa obostranim rastavama i prilagođavanju čudnim situacijom nije pridonijelo nekoj opuštenoj, novonastaloj obiteljskoj atmosferi. Tako da smo kroz tu godinu bili stranci koje bi ponekad starci zajedno odveli na večeru. A tad, taj trenutak ona je stajala ispred mene gola.

"Što ... Što ti se ja ..."

"Slušaj, me. Mi nismo u krvnom srodstvu, ne dijelimo ništa osim odnosa naših roditelja."

"Ali živjet ćemo pod istim krovom, ako se ožene."

"Te strah?"

"Ne, ali ...ti si"

"Što sam ja?"

"Prelijepa."

Ispustila je robu iz ruku i privila ih uz golo tijelo. Ja sam gledao.

"Imaš najljepše sise koje su moje oči ikada vidjele."

"Majmune. Dođi ovdje."

Prišao sam joj. Stavila mi je ruke na obraze i lagano poljubila u usta.

"Opusti se. Ne grizem. I prste k sebi."

Uvalila mi je jezik. Prošli su me trnci. Erekcija je probijala svoj put kroz hlače.

"Dobro. Vidim da bi sad trebali prestati", udaljila se, sagnula, obukla gaćice i suknu.

Tu je sve počelo. Zapravo većina je započela duboko u korijenu, ali tu je krenulo. Imao sam sedam godina. Sedam prsti sam mu mogao nabrojati na rukama koliko me bilo strah. Koliko sam se tresao. Dok se nisam zaljubio u Stelu, nisam nikome mogao pogledati u oči. Jer bi vidio te oči. Ruke isto. Nisam volio da me itko dira. Do Stele. Jedino ona nije imala te ruke. Te oči. Jedino ona ... nikad nije to mogla napraviti. I tu je razumijem. To nije bila njezina bitka. I nije voljela krv. Isto razumijem. Ali, već prije sam ja njih pratio. Moj je tada već bio mrtav. Umro je od infarkta. Žao mi je. Uvijek mi je žao kad netko umre. Osim ako netko baš želi umrijeti. Onda mi je drago radi njega. Danas, kad nam se nudi odabir besmrtnosti, ja kažem ne hvala. Nema većeg prokletstva. Nakon što smo izliječili sve bolesti, identificirali Boga i osigurali si vječno mjesto u svemiru, što nam drugo preostaje nego umrijeti prirodnom smrću. Samo zatvoriti oči i nestati. Bez boli. I dalje u istom svemiru. Čekati da se atomi opet tako poslože da zaživiš u istom tom obliku s istim mislima u glavi. Dok ponovno ne proživiš isti život i tisuće drugih. Strpljenje. Život me naučio strpljenju. Sve će se dogoditi ako radiš što se može i dovoljno dugo čekaš. Koliko ćeš čekati? Koliko želiš da se dogodi. I ne dogodi se. Dogodi se nešto drugo. Normalno. Čekao si Godota, našao Atlantidu. Misterioznost jedne osobe.

"Što misliš? 'Će preživjeti?"

"Uvijek prežive. Zato koristim barut. Da zaustavim krvarenje."

"Dokle ovako?"

"Kako to misliš?"

"Pa dokle ćemo ih tražiti i ... raditi im to što im već radiš."

"Moraš doći vidjeti jedanput."

"Ne, hvala."

"Svidjelo bi ti se. Dobar dan - dobar dan. Ja ću vas sad malo tu zavezati. Tako ... I cap. Nakon toga vatromet, čvrsti stisak ruke i srdačan pozdrav"

"Ne, hvala. I ne zanimaju me detalji."

"Kažem ti. Zabavnije od lunaparka."

"Uхватiti će nas."

"Neće. Pravdu se ne može uhvatiti. Može je se pogladiti po tjemenu, nasmijati joj se u lice, od nje dobiti čir na želucu, odsjeći joj muda, ali je se ne može uhvatiti."

"Ali čemu? Stvari se nikad ne mogu ispraviti osvetom. Prolivenom krvlju se ne liječe rane."

"Krv, znoj ... to su tjelesne tekućine. To nas je začelo, tako smo se rodili, tako ćemo i umrijeti. To nas čini. Ne bježi od toga."

"Nekad me strašiš."

"Je li me se bojiš?"

"Nikad."

"Onda me poljubi."

Poljubili smo se.

"Poljupci pružaju utjehu, ali ni oni ne liječe rane, draga moja Stela", brišući krv s mesarskog noža gledao sam joj pod suknju. "A ti si najjebozovnija žena što je ikad hodala ovim planetom."

"Budalo. Ja bih votku."

"Ja ću viski. Čisti, bez leda. Da peče koliko može."

"Idemo."

Instant katarza. Samo dodaš malo vode. I puno vodke. S njom bi ispirala moju katarzu sa sebe. Ja sam više volio viski. Temeljit je. Ništa ne ostavi iza sebe. Ali predaleko sam otišao. Priča je isprepletana, ne znam ni koje uzde držim. Uvijek se najbolje vratiti na ljubav. Super ego libida. Gdje se skrivamo, treperimo, provirujemo kroz pukotine u zidu, prisluškujemo i jedino od čega strepimo je da nas ne otkrije vlastito odraz i prokaže ostatku svijeta. Ali sami tražimo. Da nas traži. A za uzvrat ga volimo. I time nazivamo sve što nam padne u ruke. Zaljubljeni u ljubav. I nikad ne znaš što ti je palo u ruke, jer to znaš već od prije. Jer mora biti onako kako žele tvoje ruke. S našim nije bilo tako. Mi smo bili ruke istog tijela. U koje je nešto padalo. Sve nas je boljelo i veselilo isto. Samo što se jedna nalazila na

jednom, a druga na drugom ramenu. I bile su skoro iste, samo u zrcalu. Da nema zrcala desna ruka nikad ne bi mogla izgledati kao lijeva. Ovako je moguće. Ali nikad kao noga. Eventualno neka distorzirana dioptrija bi to mogla. Čista ravna, odbojna ploča uvijek prikazuje isto, samo suprotno. I bili smo jako suprotni. Kao da od kuglica napraviš kocku, a od kockica kuglu. I jedno i drugu su i kocka i kugla, ali jedno je strukturalno, a drugo vizualno. I zato od kuglica sastavljena kocka izgleda zaobljeno na rubovima, a od kockica sastavljene kugla stepeničasto po cijeloj površini. Učili smo što je ljubav, kao i svi. Svakim danom, krenuvši od prvog je gradili. Glancali. Neke sobe smo preskakali. One na jug proširivali prostranim balkonima da možemo uživati na zrakama svjetla. I nije znala u početku ništa. Kad joj nisam ni govorio ništa. Bilo me je strah. Uopće pričati o tome, pa makar s njom. Ali morala je saznati. Znao sam to odmah. Pustio, sam.

"Svršavam", otkucalo je ponoć.

"I ja."

Ležali smo spojeni u zagrljaju i duboko disali.

"Je li me voliš?" pitala me je.

"Dao bi sve za tebe."

"Što ako starci saznaju."

"To smo trebali mislit prije. Ali neće."

"Brine me to. Kako ćemo ti ja?"

"Što kako ćemo?"

"Kroz život. Imao si pravo onu večer kad smo se prvi put poljubili. Živjeti ćemo pod istim krovom. Provesti noć zajedno, a onda na doručku pričati o tome kako je tko spavao. I kažeš mi, majko, da se nisi baš naspavala. Vidiš ni ja, Sven me je trpao pola noći, a ja njega jahala drugu polovicu. Hoćeš mi dodati maslac, molim te. Hvala. A vi gospodine tata od Svena, kako ste vi spavali? Je ste li i vi trpali sinoć?"

"Blesava si. Ništa mi nije problem za tebe. Slušaj, moram ti nešto reći", uozbiljio sam se.

"Reci. Štogod." primila me je za ruke i gledala u oči.

"Duga je to priča, malo po malo ću ti je ispričati. Vidiš, kad sam imao sedam godina ..."

I malo po malo. Želim to napraviti kako treba. Da čitanje bude jednako dobro kao i pisanje. Nisam mnogo pisao u životu, mogao sam i više. Trebalo je dostići nešto. Postići da možeš postati nezavisni čitatelj onoga što napišeš. Da se možeš ograditi od onoga što si napisao toliko da te iznenadi. Riječ po riječ. Samo nastaju, samo se nižu. Ne možeš izmisliti riječ, možeš je samo upotrijebiti. Isto kao i život. Još uvijek me iznenađuje. Više nego smrt. Smrt je mir, ali je dosadna. Barem dok si živ. Smrt, boga i ono kako postave mjehuriće u staklo da oblikuju skulpturu nečega, prepuštam nadnaravnom tumačenju realnosti. Lom svjetla, lom života, lom osjećaja. Sve pukne. I napravi dugu. Stvari su nekad bile drugačije. Mimo *falše* nostalgije. Bilo je teže, ali je možda bilo bolje. Čovjek voli patiti. Daje mu dobar osjećaj kad ne pati. Sada, lišeni *Velikog Drugog Postmodernog Čovjeka, kupidokracija* je od stola punog raznovrsne hrane, napravila homogenu kašu bljutavog okusa i čudne boje. Tihi rat je napravio svoje. Prvi i Drugi svjetski rat. Napredak tehnologije. Tihi rat, napredak svijesti. Hm? Treba nam da patimo. Da bi se poslije osjećali bolje. Sjećam se dana kad je iščupan posljednji korov i posađena predivna mala biljka. Otrovní bršljan. Uredno uzgajan. Sloboda. Iluzija. Ali nikad nije tako. Postoji jedna grupa ljudi, *poslovnih* ljudi u odjelima, uniformama i čudnim haljinama, koji kuju svoj zanat već tisućama godina ... i nikad nisu štrajkali. Svi su isti, a ima ih raznih. Bili su zatvarani, prognani, u počecima i na križevima visjeli. Par puta su se porječkali i to međusobno i osnovali različite frakcije udruge. Čuvali su znanje, kad ga se moglo čuvati. Vodili su ratove, kad ih se moglo voditi. Danas, skoro da ih i nema više. Onda, kad sam imao sedam godina, su mi oteli dio života. Ubili su me. I bilo ih je dosta. Imali su i svoju vojsku. Ja sam bio sam. I htio sam im se najebati matere. Nikome nisam tada govorio ništa. Osim suzama. Njima sam sve rekao. Vrijeme. Sad znam da ne postoji. Sad svi znamo da ne postoji. Ali zabavnije je kad je postojalo. Tad mi je spasilo ostatak života. Rane su zarasle u hrapave ožiljke. Pune emotivnih žuljeva. Strpljenje. Tad sam se naučio strpljenju. Kozmička ravnoteža.

"Znaš da ću uvijek biti tu za tebe", rekla mi je.

"Znam."

"Zagrli me."

"Ajde, idemo. Naporan je bio dan."

"U najmanju ruku."

"Su nam starci doma?"

"Jesu, ali spavaju već. Sutra idu na put."

"Dobro. Moraš se oprati. Nemoj da te vide. I pospremi svu odjeću u vreću da je mogu odmah baciti, ne k'o zadnji put."

"Te pitala što stara u vezi toga još?"

"Je onaj jedan put. Rekla sam joj da si se ozlijedio na nogometu i da ti je krv iz nos kapala na majicu. Ali nemoj da se ponovi."

"Pazit ću."

"Volim te."

"I ovakvog?"

"Volim te cijelog. Jedino uz tebe cijelog ja mogu biti potpuna."

"Sebična je ta ljubav."

"Kako to možeš reći?"

"Ne tvoja. Ljubav kao ljubav. Sve divno, sve krasno, a u biti smo samo sebi bitni."

"Je me voliš?"

"Najviše na svijetu."

"Onda ne seri više. Pod stresom si, trebaš se odmorit."

"I popiti pola litre viskija."

"Ajmo preskočiti ovaj put."

"Ne dolazi u obzir. Idemo doma, otuširati ćemo se i ti slobodno odi spavati. Ja moram isprati to iz sebe."

"I ja ću s tobom."

"Vodka?"

"Kao i uvijek."

"Oćemo se zajedno otuširati?"

"Daj, što ako nam starci nalete."

"Te strah, frajerice?"

"Nije. Ali skužit će nas oni kad tad."

"Za to mi se jebe. A za ovo drugo, Stela, nitko, nikad ne smije ništa znati. To je od najveće važnosti. Nikad, nikome ni riječi. Inače sve pada u vodu."

"Znam."

"Dođi."

Te ruke. Te oči. Od njih se nije moglo pobjeći. Stvorile su nešto. Odrasle njih samih. Velika predstava upoznavanja samog sebe. Čudovište. I majka zajedno s njima. O njoj ću poslije. A bio sam dijete. I mislio sam da ne razumijem. Sada znam da sam savršeno razumio. I onda i uvijek. Nekad, kad pogledam, teško mi je zamisliti život prije Tihog rata. To, što se meni dogodilo, danas ne bi prošlo. Danas, do toga ne može ni doći. Danas je svijet onakav kakvim ga ti stvoriš. I nitko ti ne može ništa osim ako ti to sam ne želiš. Kamen temeljac. Ali i dalje se dešava. Ljudi vole patiti. Na žalost. Ja ne. Ja sam svoje propatio. I drugi sa mnom. Odgovorni. Patili su. Kozmička ravnoteža. Patio sam i ja s njima, ali s vremenom postane lakše. Jedino što je danas bolje, od bilo koje točke u povijesti je što je osigurana neukaljana nevinost. To je jedino dobro proizašlo iz Tihog rata. Sve ostalo su uzeli. Zapravo, ništa se nije promijenilo, osim što je uklonjena mogućnost nedužne žrtve. Osim kad sam počneš napadati tu istu nedužnu žrtvu u sebi. Nisam veliki pobornik. Ni napuštene demokracije ni ostalih sistema. Niti jedan nije stvoren po mjeri čovjeka. A što se radi s odjelom koje ti je par brojeva premaleno? Ili samo da sam rođen u drugome gradu. Ne bi se desilo. Sad razmišljam kao prije tridesetak godina. *Prijeratovski*. Ne volim rat. Opazio sam, vrlo mlad, iste te uniformirane ljude gdje god bi *prismrdilo* oružje. Ponudio sam ugovor đavlu. Nije ga htio. Rekao je da osveta nije dostojna njegovoga truda. Vrlo brzo sam shvatio da je moram ubiti. I ubio sam je. Osvetu. Iza nje je ostalo ono suprotnoga predznaka za što ne postoji riječ ni jednome jeziku. Nisam više mrzio. Nisam ni volio, ali nisam htio da se to ikome drugome dogodi. Ipak sam volio. Ali nešto nedostižno. A uniforme su i dalje bile tu. Uvijek u krivom kontekstu.

"Svene, dušo", mama me je gladila po tjemenu. "Tata i ja ti imamo nešto za reći."

"Što? Je mi kupujete novu biciklu. Napokon!"

"Ne, dušo, tata i ja se rastajemo."

"Što to znači?"

"Da više nećemo živjeti zajedno", tata me uhvatio za ruku.

"Kako to misliš? Što će svatko dobit svoju kuću."

"Mama i ja više nećemo živjeti zajedno, ali ćemo živjeti s tobom."

"Kako je to moguće?"

"To pitaj svoju mamu."

"Nemoj. Nemoj ulaziti u to", mama ga je uhvatila za ruku.

"Neću. U ime djeteta. Tata će se odseliti, pa kad nađe neki stan ćeš doći kod mene da vidiš kako ćemo urediti tvoju sobu."

"Ali Ja bih radije biciklu."

"O tome ćemo za rođendan popričati. Sad moraš razumjeti da te tata i mama vole i da ti nemaš nikakve veze s našim rastankom."

"Dobro, tata."

"Zagrli me. Daj mi pusu."

Bio sam premali da bi shvatio. Tako sam godinama mislio. A sve mi je bilo jasno. Sjećam se kad sam prvi put vidio uniformu u maminoj kući. Nije mi godila. A nisam znao ništa o tome. Primjećivao sam cipele. Imali su obične cipele. I obične čarape. Kao obični ljudi. Da su bar obični. Bilo ih je i stvarno dobrih ljudi, ali ti me nikad nisu zanimali. Dobrih ljudi ima bilo gdje. Mama je pila puno alkohola. I čudno se ponašala. Tata je isto bio čudan. Ja sam imao skoro sedam godina. I nije mi bilo teško odrastati. Voljeli su me i jedan i drugi. Mama je često išla u crkvu. Tata je radio. Sjećam se jedne noći nakon crkve, igrao sam se da spavam kad je mama provirila da me provjeri. Čuo sam korake. Odškrinuo sam vrata. Kroz pukotinu sam promatrao iste one *obične* cipele. Čarapu. Uniformu. Zvukove. Zatvorio sam vrata i jastukom se prekrpio preko glave. Događa se. Puno toga. Majka me vodila na ispovijest. Grozan osjećaj. U onoj sablasnoj kabini, kad je otvorio onaj prozorčić i kad sam kroz rupice vidio iste one cipele. Iste one čarape. Istu uniformu. Izašao sam odmah i u plaču molio mamu da me više ne vodi ovdje. Nije joj bilo jasno. Meni je. Ali sam se dugo pravio da ništa ne razumijem. Bilo je lakše. Bio sam dijete. Mama me sve češće vodila u crkvu. Nekad bi morao sat vremena sjediti na klupici, gledati u kip i praviti se da molim. Dok ih jednog dana nisam uhvatio na djelu. Moja mama se sa svećenikom jebala na kuhinjskom stolu. Sad to mogu tako reći. Tada nisam znao što to rade ni što to znači, ali sam odlučio da to više nikad ne želim vidjeti. Ubrzo sam se preselio ocu. Nikome nisam ništa rekao. Mami nije bilo jasno. Meni je. Tata nije imao pojma. Barem sam tad tako mislio. Mama je

inzistirala da budem ministrant. To joj je praktički bio i jedini imperativ koji mi je nametnula. Jedina stvar na svijetu koja mi je tad bila gora od špinata je sablasnost okruženja na koji me tjerala. I puklo je. Moralo je puknuti. Da li sam prizvao. Sad znam da nisam. Odvukao me na stranu. Na razgovor u njegov ured. Te ruke. Te oči. Svaki put kad bi prolio krv, te ruke i oči su mi se pojavljivale pred vlastitim očima. Svaki put sve bljeđe. Erozija sjećanja. Stela je sve to razumjela. Imao sam joj potrebu sve to objasniti, iako mi se ponekad činilo da ona sve to zna. Ali voli slušati. Imao sam plan. Godine utrošenog truda i gledanja u apsolutnu suprotnost samog sebe. Stela je tu došla na kraju. Zapravo na početku početka. Tad je sve bilo spremno. Onog dana, prije nego smo se zblížili na plaži, sjedio sam posve sam i bio oduševljen. Napokon. Napokon je pravda bila zadovoljena. Tog dana sam napustio pravdu.

"Sjedi ovdje i ne miči se!"

"Tko si ti? I zašto mi ovo činiš? Ja sam čovjek od Boga."

"Svi smo mi ljudi od boga."

"To što si moje oči prekrio maramom, ne znači da te Bog ne vidi."

"Neka gleda. Nakon što je vidio tvoj horor, ovo će mu biti priča za malu djecu."

"To što si mi ruke zavezao ne znači da te neće stići Njegova ruka."

"Evo, šalje ti jednu", udario sam ga šakom u trbuh.

"Sotono, izađi iz njega!"

"Izaći će, izaći. Skidaj gaće."

"Ne! To je bolesno. Ne čini to."

"To je bolesno i zato ću ih odstranit."

"Ne! Ne!"

"Slušaj me, prekini se micati inače ću ti odsjeći i kurac."

"Što radiš ti? Reci mi!"

"Ne miči se! Moj nož ti stoji na jajima. I ja ću ti ih sad odsjeći. Ako se pomakneš ode i kurac."

"Aaaaaaaaaaaaaaaaaa!!!"

"Evo bravo, samo jaja. Sad ću ti prvo fino staviti ovu krpu u usta da ne urlaš toliko. Evo ti jedna mala injekcija Lidokaina. Bit ćeš mi zahvalan. Tako. A sad vatromet."

"Neeeee!!!", kroz maramu je pokušavao vriskati. "Nj, nj, nja, nj" toliko sam ga razumio.

"Ti se samo opusti. Nećeš ništa osjetit. Možda malo."

"Nj, nj, njou."

"Evo. Bure baruta je spremno. Malo ćemo posuti tamo gdje su ti nekad bila jaja. Samo zato što sam dobar čovjek. Ne bi htio da iskrvariš kao što smo i mi krvarili u svojim srcima. Spremno. Smiješak."

Bljesnulo je i u zrak se vinuo sivi dim.

"Aaaaaa!!! Nj, nj, nja, njo, nj."

"Slažem se s tobom. Evo, posao je skoro obavljen."

"Aaaaa!!!"

"Zanimljivo. Evo i za sami kraj još jedna injekcija. Ovaj put smo se odlučili za Fentanyl. Daj ruku. Ne brini, ja častim. I tako se ničeg nećeš sjećati. Zato ću ti staviti podsjetnik na stolu. Sve piše, kako i koga si sve napastovao u svojoj karijeri, slike i sve ostalo, u slučaju da si zaboravio i da ako ti padne napamet ovo prijaviti, sve ide u javnost. I tako, lijepo stvari. Sretno."

Nakon toga sam se oprao, uništio dokaze i otišao na plažu okupati prije nego što sam planirao kupit bocu viskija. Dobro sam se osjećao. I ona je došla. Trebalo nam je neko vrijeme da spavamo zajedno. Tako smo htjeli. Oboje nam je bilo prvi put i išli smo pomalo. Dani, tjedni. Desilo se i bilo je odlično. I svaki sljedeći sve bolje i bolje. Voljeli smo se jebati. To nam je bilo dio proizvoljne rutine. Ne postoje noćne more. Zapravo postoje. Stalno su i svugdje, ali kad nadrastu realnost postaju jedine. Nikad me nisu mučile. Ali morao sam joj reći, od prvog trenutka sam to znao. I dobro je podnijela. Nije bila presretna. Bolje. Poslije, kad je umrla, ostala je ista. Isto sam je volio. I volim je. Dala mi je ljubav koju nisam mogao ni sanjati. Mom tragičnom liku. Meni je to bilo normalno. I sad sa svim ovim znanjem nakog Tihog rata, ponovio bi sve isto. Često mislim o Tihom ratu u zadnje vrijeme i njegovim stvarnim posljedicama. Prošlo je već dosta od kad je završio. Zanimljivo je što je to rat koji nema početka. Oduvijek traje. Ali ima pobjednika. Koji nije baš siguran u svoju pobjedu. Ali mu dobro stoji. Sto godina ravno. Tihi rat je završio na isti dan, mjesec i godinu, kako je završio Drugi. Samo s razlikom od sto godina. Pobuna svijesti, kako to historičari vole zvati. Sto godina smo izdržali bez svjetskog rata. I onda – bum. Iz pete u rikverc, kako bi cinici rekli. Polupani lončići. Teško mi je bilo sve to shvatit. Da nije bilo

virtualizacije, neke stvari ne bi nikad shvatio. Recimo, kako je i ona sama zaživjela. Teško mi je uopće pojmiti zastarjelu misao s onu stranu realnog. Kakvi smo bili. Uštogljeni. Opterećeni. Kastrirani. Dobili smo što smo htjeli. Ništa se nije promijenilo.

"Halo, jesi to ti?"

"..."

"Dobro. Da ti javim samo. Pratio sam ga opet. I bio sam u pravu. Kad sam prvi put vidio taj pogled znao sam. Pratio sam ga nakon vjeronauka. Odveo je dečka u sobu gdje drže svijeće. On jedini ima ključ. Gledao sam ih kroz prozor. Malo su pričali, onda ga je uhvatio za ruku. Pa za koljeno. Pa ga je gladio po glavi. Dečku je bilo vidno neugodno. Uzeo mu je ruku i stavio na svoje koljeno. Dečko je maknuo ruku. On je opet uzeo ruku i dečko je opet maknuo ruku. On je izvadio kurac i izdrkao se na svijeće. Nije ni pobrisao. Samo se zakopčao i otišao. To je više - manje to, samo sam ti htio javit."

"..."

"Dobro. Pratit ću ga i dalje. Imam još jednog za kojeg sumnjam."

"..."

"Znam. Sve u svoje vrijeme. Neću ništa poduzimati dok ne budem siguran. Ona greška od zadnji put mi se sigurno neće ponoviti."

"..."

"Ne uživam u tuđoj patnji. Znaš da nije tako."

"..."

"Ajde čujemo se. Javim ti kad bude novosti."

"..."

"I ti isto."

Često sam ga zvao. Imao sam potrebu. Bio mi je vodilja, iako sam sve odluke donosio samostalno. Neki oblik očinske figure, potvrda samom bivstvu. Zanimljivo, da nikad on mene nije zvao. Sad mi je jasno. Tad sam znao da je njemu jasno. Vjerovao sam mu. Jedinome na taj način. Steli sam vjerovao, ali ona nikad nije do kraja shvatila. Nije ni trebala. On nije shvatio, on je znao. I ja sam od njega učio to znanje. Nisam tad ni zamišljao da kastracija može plodno uroditi. Zanemarivao sam paradokse. Sada, zanemarujem sve

što nije paradoks. Kad se sjetim, da je moj zamah krila, na drugom kraju svijeta i nakon toliko godina potaknuo Tihi rat, prođu me trnci. Sada znam, sada svi znaju, ali nikoga ne zanima. To su dobivene bitke. Kakva iluzija. Kad se možeš oslobodit i kad sve bude upravo onako kako ti želiš, ostane najbitnije pitanje od svih. Što želiš? Nevjerojatno je koliko je života upropašteno radi samo jedne stvari. Krive želje. Da se mene pita, rat se nikad ne bi dogodio. Mnogo ljudi je nestalo, ali rijetki od ratnog metka. Sve same kolateralne žrtve samoubojstva. Transformacija boli, neke toliko da ne mogu izdržati. I prijevremeno umru. Zaborave gdje su krenuli. Koja im je želja. Moja želja je bila jasna. Kozmička ravnoteža. I nitko me nije mogao zaustaviti. Zato i jesam tu da pričam priču. Osamdeset i devet godina mi je u dupetu i razum me još služi. Neki su se odavno odali besmrtnosti. I eno ih, plutaju marginama realnosti, ni sami ne znaju tko im glavu nosi. Otac je bio dobar prema meni. Majku sam u početku redovito viđao. Trudila se, vidio sam to, ali njoj nije bilo dobro. Lice joj je uvijek bilo blijedo. I oronulo. Podočnjaci. Volio sam je. Bila je, sve u svemu dobra majka. Osim... Jednog dana mi je otac rekao, da je neko vrijeme neću moći vidjeti. Da je u bolnici. Kasnije sam saznao da je patila od poremećaja ličnosti. Nakon nekoliko godina se sredila. Ne do kraja. Tanašna je bila veza. Otac je puno radio, tako da sam imao dosta vremena za sebe. I za svoje istraživanje. Sedam godina. Imao sam fasciklu. Držao sam je zaključanu u kutiji gdje sam držao erotske časopise. Napravio sam posebno dno, tako da ako me ikad otac pita što mi je unutra, pokazati ću mu časopise i tu je kraj. Plan je bio najvažniji. Nitko ne smije ništa znati. Poslije je tu došla Stela. Tamo sam držao slike i zapisivao sve što bi saznao. Skupilo se tu materijala. Sedam godina. Prije prvog koraka. I onda Stela.

"Što si napravio?"

"Odrezao sam popu jaja."

"Zajebavaš me. Nije mi smiješno."

"Ne zajebavam te. Morao sam ti reći."

"Ajme što si učinio", zagrlila me je i počela plakati. "Zašto, Svene?"

"Jer je seksualno zlostavljao malu djecu."

"Pa što ga nisi prijavio?"

"Samo bi ga premjestili u drugu župu. Nagledao sam se toga. Sedam godina već proučavam svećenike na cijelom širem području. Ovdje živi par milijuna ljudi i ima puno svećenika. Sedam godina već to radim. Sedam godina sam imao i kad je mene..."

"Što je i tebe zlostavljao?"

"Nije ovaj. Taj je umro prije par godina. Kap ga je strefila."

"Što je tebe netko...", briznula je u još veći plač. "Netko te je..." , nije mogla izgovoriti.

"Sve ću ti ispričati. Samo prije toga jedna stvar. Pogledaj me."

Dignula je pogled. Obrisao sam joj crne suze s lica.

"Ovo što ću ti sad ispričati nesmije nitko znati. Nitko nikada."

"Razumijem. Imaš moju riječ."

"Ti imaš moje srce."

"Volim te."

"I ja tebe. Ovaj kojemu sam odrezao jaja, pratio sam ga već neko duže vrijeme. I uhvatio. Silovao je dječaka od devet godina. Mali je čak i rekao roditeljima. Oni mu nisu povjerovali, ali su pričali s popom i na kraju kaznili dijete. On ih je blagoslovio i savjetovao im da pruže dječaku više ljubavi, jer on primjećuje da mu je fali. Na satovima vjeronauka. Sve sam čuo. To ti je moj život. Ja pratim. I na to ćeš se morati naviknuti. To sam ja, a ti možeš sa mnom koliko želiš, kad želiš."

"Želim."

"I još jedna stvar. Kad to radim, obavezno isperem želudac s alkoholom. Pijem viski. Što bi ti pila? A da je čisto i jako."

"Vodku. Što oni siluju djecu?"

"Ne svi. Većina je normalna, ali ima i onih stvarno uvrnutih. Hitna kastracija je jedini lijek. Preventiv. Ako želiš biti pop, a voliš malu djecu više nego ih voli Djed Mraz, daruju svoja muda Bogu i usrećit ćeš Ga navijeke. Trebao bi to biti uvjet pri zaredivanju. Muda ne dolaze u obzir."

"Reci mi što su tebi napravili?"

"Imao sam sedam godina..."

Napadali bi me kad bi me otkrili. Jedanput su me kamenjem gađali. Nije im pasala moja prisutnost. Osjećali su to oni. Osjećao sam i ja. Sreća da ih više skoro pa i nema. Kastracija je urodila plodom. Ovi preostali, mirne bubice piskutavih glasova. Nestali su. Nitko ih zapravo ne želi. Progutalo ih je široko grlo kupidokracije. Sve kao posljedica Tihog

rata. Sve kao posljedica mog zamaha krilima. Nikad nisam ušao u kontakt s ljudima koji su radili istu stvar. Na svoj način. Na svom kraju svijetu. Nakon mene. Sve do virtualizacije i apsolutnog pristupa prošlosti, nisam znao tko su ti ljudi. I sve do Rata nisam znao ni koliko ih ima. U vijestima bi čuo nekad nešto. Sve ćešće. Godinama je to trajalo. Neki su nestali u Ratu. Neki su i dan danas tu. Nose trofeje duboko u srcu, odmah pored ožiljka. Sreća da je alkohol, za razliku od života, virtualan isti kao i pravi i da uživamo u njemu bez posljedica. Ostalo, želim pravo. Volim ja virtualno, ali zna biti dosadno. Kompjuterska igrice. Tako smo to prije zvali. Sad, igrice života. Sve je tvoje i sve je moguće. Ja odabirem ovu priču. Ustvari, priča je izabrala mene, to je ono što virtualizacija nikada neće moći. Ići kontra naših želja. A u pravom smjeru. Od kad se uvela kupidokracija, ja nisam zavirio u te odaje. Nisam imao potrebu. Već sam bio u njima. Bio sam potreban.

"Halo, si ti?"

"..."

"Dobro. Slušaj, odrezao sam ih."

"...?"

"Kako što? Pa jaja. Odrezao sam mu jaja."

"...!"

"Smiren sam. Sve sam napravio kako smo isplanirali."

"..."

"Hvala. Osim jedne stvari."

"...?"

"Ne nisam. Pazio sam na to. Nego, zaljubio sam se..."

"...?"

"Zaljubio."

"...?"

"U Stelu?"

"..."

"Kako znaš?"

"..."

"Kako misliš 'vidjelo se na meni?'"

"..."

"Nije bitno, samo sam ti htio javit."

"...?"

"Da. Planiram joj reći. Kad dođe vrijeme."

"...?"

"Ne znam. Moram ići. Javim ti se."

"..."

"I ti isto."

Zašto? Nikad nisam imao spremnu rečenicu kao odgovor. Evo ti moj život. Zato. Odnos. Sa samim sobom. Pomaknuto kroz vrijeme. Nepochjenljivo iskustvo. Neki nisu ni probali. Od svih mogućnosti koje im današnjica pruža, oni rade jednu te istu stvar. Nikad nisu zakoračili u nešto drugo. Zato ne volim virtualizaciju. Jer je prestala biti noga u guzici. Dosadno. Žao mi je što nema više potrebe za pravim filozofima. Svatko je svoj najveći filozof, a virtualni su dosadni *dozla* boga. Nekad se sjetim boga. Nikad nisam bio vjernik, dok nisam istinski prestao vjerovati i počeo znati. Istočnost virtualnog grijeha nitko nije moga izbjeći. To je bila najveća žrtva Tihog rata. Možeš što hoćeš, ali sve se zna. Nisam na čisto s time, iako, da pokucam u drvo, već godinama radim što hoću i nitko me ništa ne pita. Osim ako ja to želim. Prošlost. Ona me naučila o ljudima. Što će biti s onima koji su došli iza prošlosti? Od koga će oni učiti? Što će učiti? Kako će oni znati ovo što ja znam? Koja će biti njihova sjećanja? Koji će biti njihovi životi? Nadam se da moj zamah krila nije istrijebio čovječanstvo. Nadam se da... Kako stvari niču. Jedna ideja. Tisuće stvari. Tihi rat. Nisam odgovoran. Nisam htio da me dira. Da mi stavi ruku u gaće. Da uzme svoj kurac i stavi ga u moju ruku. Da sam ja u šoku. Da imam sedam godina i da mi njegova sperma curi licem. Uhvatio me je za vrat i rekao da će mi odrezati jaja ako ikome išta kažem. Nisam nikome ništa rekao. Obrisao sam se i rekao majci da od današnjeg dana više ne idem u crkvu. Pod bilo koju cijenu. Nisam joj rekao dalje. Vidjela je nešto na meni. Nisam više morao ići u crkvu. Kasno. Don Flavio. Otac Flavio. Otac. Figura odrastanja. Zasrana spermom pohotnog pedofila. Nikome nisam rekao. Osim suzama. I Steli. I budućim eunusima s

privremenom amnezijom. Ćorak. Vlastitog oca sam krivo gledao. Osjećao je on nešto.

Poslije je znao. Nikad nije pitao. Nisam ni ja govorio.

"Kako prigodno", šapnula mi je na uho.

"Što to?"

"Pa to što ćemo za pola sata stajati pored staraca koji će nam se oženit, a prije dva sata smo se jebali k'o životinje."

"Da. Prigodno i prikladno. Kao i on."

"Tko?"

"Svećenik."

Ne kužim."

"Znam ga."

"Pa?"

"Znam ga. Kužiš?"

"A ne seri. Što i on?"

"Da. Itekako. On mi je na listi. Samo ga trebam uloviti."

"Ne mogu vjerovati."

"Ja na žalost, mogu."

"Svene, što nije tvoj otac već bio oženjen u crkvi."

"Je."

"Pa kako onda opet. Ne može se..."

"Platio je. I ja sam mu rekao koga i koliko. Znam čime se sve bavi. Doći će on meni pod nož."

"Ajmo malo vedrije. Ipak ćemo postati obitelj pred zakonom."

"Pa da možemo do kraja nategnuti moralne vrijednosti obitelji. Netko se u kući jebe, a to nisu mama i tata. Hi, hi."

"Nisi normalan. Ajmo ući. Početi će ubrzo."

Ušao sam. Preplavili su me osjećaji. Gledao sam ga. Ravno u oči tokom cijele predstave. Primjetio je.

"Uzimate li..."

"Uzimam."

"Uzimate li vi..."

"Uzimam."

"Smijete poljubiti mladu."

I eto nas. Sretna obitelj, puna ljubavi. Na odlasku, pristupio mi je Don.

"Mladiću, čestitke na novoj obitelji."

"Hvala."

"Da te pitam. Primijetio sam da si me gledao tokom svečanosti. Je li ima neki poseban razlog?"

"Pa svećenik ste."

"Nije da se znamo otprije?"

"Sigurno bih vas zapamtio."

"Dobro. Pođi u mir."

"Jebem ti mater."

Nisam to izgovorio. Rekao sam: "I vi don Mario."

"Kako znate moje ime?"

"Čuo sam ga negdje. Hvaljen Isus."

"I tebi sinko."

Znao sam mu ime, prezime, kad se rodio, kad se zaredio, gdje je sve služio i što je sve radio. Pratio sam ga i nakon toga. Sve skupa dvije godine. I još par njih sam pratio. Nekad bi iznenadili. Neke sam uhvatio nakon par mjeseci. Bili su bogovi. Očevi. Učitelji. Službenici. Super ljudi s izraženim primarnim sklonostima. Tabu i perverzija. Ruku pod ruku. Zatvoreni. Stisnuti. Svojom voljom. Ne libidom. On je tjerao svoje. Ponašao bi pukotinu sa stražnje strane koju nitko ne vidi, ako ne pogleda. I šikljao van paklenom vrućinom. Po nevinošću. Po zabranjenom. Grlio svoju zmiyu i dijelio jabuke Edenskog vrta. Maknuo bi list svoje sputanosti i glasno svršavao po usnicama trinaestogodišnje djevojčice. Ona bi plakala i navlačila majicu koju joj je nategnuo preko ramena. Stao bi pored nje. Zakopčao šlic. Spermu sa ruke obrisao o njen pulover. Rekao bi joj da se opere i da nikome ni riječi. Ona nije bila s drugim muškarcem do trideset i sedme godine. Gadili su joj se muškarci. S razlogom. Nestala je u Ratu. Kad je rat završio ja sam već bio star. Mlađima je bilo lakše. Bili su mlađi. Ja sam se dobro snašao. Bio sam pripremljen. Za mene rat traje od sedme godine. Tihi rat. Zato se tako i zove. Rat protiv svega. Protiv sebe. Rat bivstva i jastva. Dobro je da smo se pomakli. Postajalo je nepodnošljivo. Ovo je ipak, moj svijet. Moja priča. Nisam dodao niti jedan detalj. Nema potrebe.

"Djeco sjednite, moramo vam nešto reći."

"Što je bilo, je sve u redu?" Stela je uhvatila majku za ruku."

"Je, ljubavi. I više nego u redu. Imamo dobru vijest. Dobit ćete polubrata."

"Majka ti je trudna. Dobit ćemo dijete."

Stela i ja samo ostali sjediti na trenutak. Nismo reagirali.

"Pa što niste sretni?"

"Jesmo."

Ustali smo se i izgrili se međusobno. Stela i ja smo otišli u sobu.

"Jebote. Ne mogu vjerovati", uhvatio sam se za glavu.

"Ni ja. Čudan osjećaj."

"Dobit ćemo polubrata. Pravog. Krvna veza. Sad stvarno postajemo obitelj. Svi ćemo biti u srodstvu s tim djetetom."

"Svene, kako ćemo njemu ikad objasniti ako se sazna za nas? Da su njegov polubrat i polusestra u vezi. Ništa mu neće biti jasno."

"Znam."

"Kako ćemo mi imati dijete jednog dana?"

"Ne znam, Stela. Je ovo neko trik pitanje? Donijeti će ga rođa?"

"Ne ozbiljno. Je li ti želiš imati dijete sam mnom?"

"Jasno da želim, kad za to dođe vrijeme."

"Pa kako to misliš izvesti? Svi će znati. Morati ćemo reći roditeljima. Polubratu."

"Zajebano. Ali nećemo sad razbijati glavu s time. Dobit ćemo polubrata. Ne znam zašto, ali volim te još više."

I rodio se. Volio sam ga kao brata. Volio sam ga kao sina. On je mene volio kao oca. Stelu kao majku. Rekli smo mu kad nas je pitao. Govorili smo mu sve što nas je pitao. I pazili da nas ne pita ono što nas ne smije pitati. On je došao iznenada. Nismo bili spremni. Nikad ne možeš biti spreman na smrt. Unatoč tragediji, sve je ispalo savršeno. Steli je falila majka, više nego meni otac. Tad sam već pomalo zanemarivao svoj plan. Kastriro sam većinu. Ni jedan nije ni pisnuo policiji. Povremeno bi pratio pokojeg, prošlo bi godine između kastracija. Ali u ono vrijeme, kad sam upoznao Stelu, intenzivno sam provodio svoj plan. Iznenadio me taj milje. Bolesniji su nego što sam mislio. Saznao sam stvari koje nisam htio. Koje su mi okaljale um. Majci je bilo čudno što sam ponovno postao ministrant. Morao sam biti blizu. Išao sam na okupljanja mladih, putovanja, pjevao one debilne pjesme u zboru, samo što se nisam zaredio. A prezirao sam ih svaku sekundu. Sedam godina. Poslije sam se već uvježbao. I vrebao izdaleka. Nijedan se nije pokajao. Svi redom,

su tvrdili da ih je dijete namamilo. Takva su djeca. Da im je samo falilo ljubavi. Bio bi naj sretniji kad bi im zabio onu krpu u usta da ih ne moram slušati. Uvijek su mi govorili da me Bog gleda.

"Bog te gleda. Ne čini to sinko."

"Jebem vam mater svima. Silovao si onu djevojčicu prije četiri mjeseca. Sve sam vidio. Želudac mi se okretao. Da nisi bio zaključan, majke mi ušao bi ti u ured i smrskao glavu s onim kipom Majke Božje. Pa nek' me uhvate. Je li tebe Bog onda gledao, pička ti materina?"

"Je. I on mi je svjedok, da je htjela. Mamila me, provocirala, čak mi je i rekla."

Udarilo sam ga šakom u trbuh. Imao sam taj običaj. Onda bi najčešće pali na pod pa bi ih lakše obradio.

"Ma što ti je rekla?"

"Da joj je ugodno pričati sa mnom."

"Tako je. Ne da želi tvoj kurac u svojoj pički. Je li znaš ti koliko ona ima godina?"

"Ne znam. Sedmi, osmi razred."

"Peti. Jedanaest godina. Sad nije ni bitno. Pozdravi se s falusom. Kurac će ti od sad služiti za pišanje. Kastrirati ću te."

"Ne! Ne čini to. Bog ti to neće oprostiti."

"Ja sam si već oprostio. A ti se pozdravi s jajima."

"Stani."

Ugurao sam krpu u usta.

"Nj, nja, nj."

"E sad je bolje. Što si rekao? Biti ćeš miran jer ne želiš da ti odsiječem i kurac. Bravo. Šlic dolje. Ta radnja ti je poznata? Muda na zrak. I cap."

"Aaaaa!!! Njee, njeeee."

"Tako. Sad kad je malo zaboljelo evo jedan Lidokain, da mi se ne onesvijestiš prije vatrometa."

"Nj, nja. Nj, nj!"

"Kažeš da bi volio da ti pospem ranu barutom i zapalim je. Da se zaustavi krvarenje. Baš divno. Slučajno imam sa sobom barut. Znaš kako je danas; nigdje bez vrećice baruta. Ups, oprost stao sam ti na jaja. Nisi ni osjetio. Šala mala, da razbijem napetost. Njih ću ja uzeti. Kao uspomenu. Radim ogrlicu. Evo, si spreman. Smiješak."

Bljesnulo je i sivi dim se vinuo u zrak.

"Aaaaaa!!! Nj, njaaaaa!!!"

"Kažeš da ti je stvarno drago što su oni divni pametni doktori izmislili Fentanyl kako se ničeg od ovog poslije ne bi sjećao? Veliki mozgovi isto misle. Daj ruku."

"NJ, nj. Nj, nje, nj.!"

"I kažeš da bi volio da ti pustim kopije svih fotografija i zapisa tvojih zlodjela na stolu kako bi mogao upotpuniti amneziju. Odlično. Evo izvoli. Pozdrav tebi i tvojoj erekciji."

"Nj, nj."

"I tebi hvaljen Isus."

Potrebe i želje te njihova veza. Sve se da tu utrpai. Ego nije volio kad ga se gleda. Nije volio biti promatran, to ga je gušilo, ali je volio nadgledati, zapovijedati. To, na drugu stranu, ja nisam volio. Opasna je to igra bila. Bio je dobar sluga, ali grozan gazda. Neprestani šum u našim glavama koji proizvodi mašinerija uma. Proizvod? Jedva vidljiv. Sve bitno se događa mimo. Sada znam, da se sve događa upravo onako kako treba, a mašinerija je mimo. Puno je trošila, onečišćavala, bila je glasna, a skoro potpuno nepotrebna. Hale i hale, ogromnih bučnih strojeva zamijenilo se jednim priručnim, nosivim, multi praktičnim uređajem na baterije. A da sve ostalo ostaje isto. U miru i spokoju trenutka. Stela je to znala. Osmijeh na njezinom licu mi je to govorio. Uvijek je bila tu, u crvotočini vremena i prostora. Po mom osjećaju, ona nije nikad umrla. Ne može takvo biće umrijeti. Moguće je da drugi ne vide njezin osmijeh, ali ja sam siguran da se i dalje smije. Iako je nema, osmijeh je ostao. S njom, orgazam je bio... On je bila orgazam. Njeno prisustvo je bilo orgazam. A orgazam s njom je bio nešto vječno. Vrijeme bi nestajalo u nama. Stari ljudi bi od toga napravili religiju. Voljeli smo se jebati i jebali smo se. Svugdje, u svim pozama, u svim stanjima. Kao kruna svemu. Znala mi je reći da živim za budućnost. Da mi je jedino cilj bitan. Nikad to nisam osjetio. Zato nekima i je bilo teško tokom rata. Kad je sve stalo, uključujući i brojanje vremena i kad je cijeli svijet postao bojno polje svijesti, začarani, zamagljeni, prosvijetljeni, izgubljeni... umovi su ratovali. Svatko protiv svakog. Svatko protiv sebe. Neki su gubili puno krvi. Neki bez ogrebotine. Na istom frontu. Pored četiri jahača apokalipse. Tad se nije znalo koliko to traje. Izgledalo je kao trenutak.

Sad znamo da je trajalo desetke godina. Svi su ostali zatečeni u trenutku. To se samo dogodilo. Rat traje oduvijek, a dogodio se u trenutku. Nekima je taj trenutak dobro prošao. Stari ljudi bi rekli brzo. Neki su patili godinama. Stela bi se dobro provela.

"Reci mi jednu stvar Svene. Sad kad je sve gotovo. Je li žališ za ičim?" držao sam je u rukama. Kašljucala je krv.

"Okusili smo život. Nemam za čime žaliti. To što mi se srce raspada dok te gledam prepuštam tijelu i umu. Ja te volim, ne oni. Ti?"

"Ni trenutka. Znam da ću umrijeti..."

"Nećeš umrijeti. Ne govori to. Ti ne možeš umrijeti. Dok sam ja živ i ti si."

"Volim te."

"I ja tebe."

"Spusti me na pod."

"Ne. Moramo do bolnice što prije."

"Svene, spusti me. Krvarim na sve strane.", ispljunula je krv i na kratko izgubila svijest. Spustio sam je.

"Hvala. Zaspala sam na trenutak. Toplo mi je."

"Stela. Idemo." Plakao sam. "Idemo do bolnice da te operiraju čim prije."

"Gotovo je Svene. Znaš da je."

"Znam."

"Poljubi me."

Poljubio sam je.

"Da nisam ovako spičakana, najradije bi te sad pojebala."

Suze su mi tekle. Jedna za drugom. Nisam jecao. Gledao sam je i tražio je. Još je bila tu. Još sam bio u orgazmu. Tužnom. Krv. Sperma. Znoj. Ljubav. Nevinost. Nož. Samo su prolazili. Ona je bila ljubav. Nestao sam. Postao sam ona. Preuzeo sam njenu bol.

"Svene", krv joj je potekla kroz usta. "Ne boli me. Lijepo mi je. Ti si tu. Volim..."

"Stela!"

Zatvorila je oči i prestala disati. Par trenutaka iza i srce je stalo.

"I ja tebe", pao sam u nesvijest.

Nisam bio bijesan. Nije me bilo neko vrijeme. Poslije, život se nastavio. Nikad isti. Bila je malo preplašena u početku. Osjećala je strah. Nikad nisam shvatio od koga. Mene se nije bojala, pitao sam je stotinu puta. Znao bih i da nisam pitao. Vidio sam u očima. Ni od čega. Nitko nam ništa nije mogao. Nije bilo niti jednog dokaza. Oni koji su čuli moj glas imali su

dobre razloge da šute. Nitko ništa nije vidio. Nitko ništa nije znao. Bili smo sigurni. Tog straha nije bilo u vezi nas. Da nas otkriju roditelji. Često se brinula i pričala o tome, ali je nije bilo strah. Vidio sam u očima. Nikad nije došla pogledati. Uvijek je čuvala stražu. Jedanput je spasila situaciju. Možda bi me uhvatili na djelu. Presrela je u plaču nekog svećenika koji mi je prilazio u i molila ga da se ispovjedi. Odvukla ga je u ispovjedaonicu daleko od mene. Rekla je da je imala nečiste misli u vezi jednog svećenika. Nije rekla kojeg. Dok se ona isplakala ja sam završio. Bila je strašno uzbuđena poslije. Ja sam uvijek bio miran. Adrenalin je kolao njenim žilama. Ja sam više volio dopamin i serotonin. Istina je da sam bio zaokupljen time. Stalno sam mislio o tome, planirao. Ali nikad nisam dopustio trenutku, pogotovo sa Stelom, da mi pobjegne. Moj um se bavio planiranjem , a srce je bilo s njom. Sreća da danas više nema tog uma. Puno sam pametniji otkad razmišlja stroj. Ja sam tu. I ona je tu pored mene. U umu stroja. Ne vidim je, ali je osjećam. I za to sam zahvalan. Kupidokracija je valjda nužno zlo. Oštrenje kugle. Ostala kao nasljedstvo želja *starih* ljudi. Sistem je uvijek korak iza čovjeka. Koliko god dobar bio, čovjek može bolje. Ima osjećaj. Virtualizacija ne zna što dolazi iza nje. Čovjek ne zna da li uopće ima mjesta za njega u tome. Da li će biti potreban. Možda dobijemo novu vrstu na Planeti. Novo bratstvo. Genetski nemoguće upariti s nama. Kao riba i krtica. Možda nećemo ni znati da postoji. Kao što riba ne zna da postoji krtica, ni obrnuto. Jer se nikad nisu vidjeli. Možda ćemo biti kompatibilni i izmiješati gene. Dobiti neplodnu mulu. Možda ćemo... bezbroj je mogućnosti. Sve je to Stari čovjek imao u glavi. Razmišljao je o tome. Ali nije mogao dokučiti i glava bi eksplodirala. Meni, sada kad *razmišljam*, niti jedna sinaptička veza nije zatitrala. Sve radi stroj. A moje biće s njim upravlja. On zna o čemu sam htio misliti i misli umjesto mene. Svijetla strana kupidokracije. Trofej Tihog rata. Snaga koja je nastala iz snage. Moje snage. Svačije snage. Bez da se ijedan mišić trznuo. Kad znaš da si bog i da se te imenica piše malim slovom. Jer si dio toga i možeš odlučivati. Koliko se stranica ispisalo o bogu s velikom slovom, da je lakše brojati do beskonačnosti i tamo ga sresti. Bez i jedne jedine misli. Do toga je trebalo doći.

"Molim te pusti me."

"Ozbiljno?"

"Najozbiljnije."

"Što misliš da sam toliko glup?"

"Ne."

"Da otmem svećenika, vežem mu ruke i oči, odvučem ga ovdje... i onda me on prosvjetli svojom božanskom mudročću i kaže mi da ga pustim. Ozbiljno?"

"Bog te gleda."

"Normalno da me gleda. Gledam i ja tebe."

"Presudit će ti. Bože moj, pomози mi!"

"Ja sam tvoj bog. Ne vidiš me, ali me čuješ. Na domaćem si terenu, a Bog ima jednu rečenicu za tebe."

"Reci."

"Odrezati ću ti jaja."

"Neeee!!!"

"Daaaa."

"Nemoj!"

"Drugi trenutak prosvjetljenja. Čekaj da razmislim. Dobro neću."

"Bog ti pomog'o, sinko. To je prava odluka."

"Zajebavam te. Lakovjernost vam je u krvi."

Lupio sam ga šakom u trbuh.

"Skidaj gaće životinjo."

"Neee!!!"

"Evo ga. Posljednji pozdrav iz Doline testisa."

Cap.

"Neee!!! Aaaa!!!"

"Daaa. Evo krpa da imaš što žvakat dok urlaš. Injekcija Lidokaina. Meni ti je ovo već rutina, tako da ništa ti nemoj brinuti."

"Nj, nj. Njeee!"

"Tako. Malo baruta. Vidiš don Stipo, barut je u svoje vrijeme označio revoluciju. Pa da oživimo malo taj trenutak."

"Nj, nj. Nj nj njanjinj?"

"Što to radim? Ništa majke mi, časna božja riječ. Smiješak."

Bljesnulo je i sivi dim se vinuo u zrak.

"Tako. Dobar pesek, samo još jednu injekciju. Si čuo za Fentanyl? Nije bitno. Ja jesam. Evo ga. Dočekati će te fascikla na stolu. Zabavi se čitajući što sve znam o tebi. Pozdrav."

"Nj. Njeee."

"Da, da."

Jebali smo Bogu mater. I sprijateljili se s bogom. Zanimljivo je kako u određenim trenucima ljudi na raznim krajevima svijeta dolaze do istih zaključaka. Neko znanje se naslijeđivalo, kao kotač. Dovoljno jednostavno da samo moraš vidjeti. Neke stvari su nastajale nezavisno, kao piramide na svim stranama svijeta. Prije smo mislili da su ih izvanzemaljci napravili. Istina je. Mi jesmo bili izvanzemaljci u vlastitome tijelu. Pa smo zaboravili znanje i čudom se čudili. I kroz povijesti imali skokove. Na svim stranama svijeta bi se nešto pomaklo. Sad su smiješni svi oni psihijatri i filozofi u pokušajima objašnjavanja kolektivne svijesti. Vrlo hrabro za te okolnosti. Sad bi se i oni nasmijali da znaju koliko je jednostavno. Čovjek se uvijek čudi gluposti vlastitih predaka pred najjednostavnijm spoznajama. Vatra. Struja. Tko zna što će o nama mislit. O kupidokraciji. I tko će misliti. Da li će itko uzeti u obzir Kupidovu Psihu i njezinu psihokraciju. Njen put. Njeno postojanje. Tišu od ničega. Što ako se pakao i raj nalaze u istoj prostoriji. I svede sa da je pakao bude neznanje, a raj prihvaćanje neznanja. Pa ti odluči jesi li u paklu ili raj. Je li ti dobro ili loše. Konačni paradoks. Isto kao i prije. Vjera u raj da stvori pakao. A spoznaja pakla raj. Ni virtualizacija ne ide dalje od toga. Ja idem. Tako da nekad moje sinapse zasviraju tu melodiju. Valjda jedine u svemiru. Idu i ne staju. Kad nema otpora inercija je vječna. Ako si zajebao kurs, zajebao si sve. Jedan nanometar znači tisuće svjetlosnih godina. Nema otpora. Nema skretanja. Jedan zamah krilima. Propuh i oluja. Uragan. Kataklizma. Rođenje. Ne volim smrt. Dosadna je. Možda mi zato nikad nije palo na pamet da ubijem kojeg. Je. Najgoreg. O njemu ću poslije.

"Halo. Si ti?"

"..."

"Dobro."

"..."

"Da, znam da te neko vrijeme nisam zvao."

"...?"

"Nije bio pravi trenutak. Sad je. Puno se toga dogodilo."

"...?"

"Je. Sve je u redu."

"...?"

"Zašto me to pitaš?"

"..."

"Zajeban si. Dvojica su pala. Jedan je na putu."

"...?"

"Ima ih ima. I ja se nekad iznenadim. Volio bi da je ovo posljednji."

"..."

"Znam. Povraća mi se od toga."

"..."

"Ne trebaju mi tablete. Ali hvala na savjetu. Slušaj, Ja bih ovo podigao na sljedeću razinu."

"...?"

Prislonio sam ruku ustima da me nitko ne čuje

"..."

"...?"

"..."

"...?"

"..."

"..."

Maknuo sam ruku.

"Znam. Što misliš o tome?"

"...?"

"Kako misliš 'isto kao i ja?'"

"..."

"Zbunjuješ me. Nema veze. Moram ići. Javim ti se."

"..."

"A mogao bi i ti nekad nazvati."

"..."

"Znam. Zajebavam se."

"..."

"I ti isto."

Stela. Orgazam nam je bio rast. Nismo svršavali, mi smo počinjali. Tihi rat bi joj bio nirvana. Bog bi bio sekunda. Nagledao sam se smrti. Nikad od moje ruke. Ljudi su umirali nemilice. Svojevoljno. Odnos s majkom je kasnije došao na red. Prije nego je potpuno poludila bili smo polu stranci. Teško je odvojiti ludost od čovjeka. Ludost je rasla, a ona je nestajala. Nije bila više čovjek. Postala je skup misli zapetljanih u besmisao. Nikad nismo do kraja izgubili vezu. Valjda nam je oboje godilo imati nešto za potegnut kad prorade osjećaji pripadnosti plemena. Pogodilo ju je kad je umro. Voljela ga je. Ali je više voljela ludilo. Viđali smo se redovito. S pauzama i odskocima, ali u pravilu je bila tu. I ja za nju. Nikad nismo pričali o onome. I ona je napustila crkvu. Pobacala je sve kipiće i slike osim slike Svetog Akarije kojemu se molila. Tihi rat je dočekala u starosti, ali ju je dokrajčio. Nije znala što joj se dogodilo. Izbrisana je. Puno ljudi je izbrisano. Cijena napretka. Eugenika svijesti. Jedan zamah krila. Ali nisam ja stvorio uvjete. Uvjeti su uzrokovali da se to može ostvariti, ne ja. Moj zamah krila u vakuumu ne bi izazvao apsolutno nikakvu reakciju. Zanimljivo je da je izbrisanima smetnut cilj. Nisu premješteni, ubijeni, spaljeni, nestali. Oni su izbrisani. Za njima nitko ne traga. Nije bilo obdukcije i pogreba. Skupljaju prašinu u zabačenim dijelovima virtualnog stroja. Nisu ljudi blesavi. Takvima se naprave. Ispadnu blesavi. Nikad se čovjek zadnji ne smije. Uvijek se smije onaj drugi. Kiselo. Sjećam se, dok sam bio mali, prije svega. Majka mi je bila sve. Kao svakom djetetu. Zanimljivo je premještanje potreba i želja tokom odrastanja. Nije bitno što je to, ali ja to trebam i želim to sada. Prvo plivanje. Nagurivanje. Borba za život. Duži od života prosječnog spermija. Nismo ništa znali, osim da ako ne dođeš prvi umireš vrlo brzo. Prva želja. Prva zadaća. Ako ne dobiješ pet plus i aplauz cijelog razreda dobivaš metak u čelo. Porod. Svjetlo. Plač. Želiš preživjeti. Mamina sisa ti to omogućuje i obožavaš je. Samo na nju misliš. Samo za nju znaš.

Samo nju želiš. Cica. Lijeva ili desna, svejedno ti je. Pišanje, kakanje, hranjenje, sve su to naše potrebe. Želje su već odlutale. Lice. Osmijeh. Zagrljaj. Toplina. Igra. Potrebe i želje. Što željeti? To se nije promijenilo i mislim da dugo ni neće. To će se prepustiti sljedećim naraštajima revolucionara. Mora da je neka ironija u pitanju. Nešto će morati izgubiti. Svi nešto izgube. Kad shvatimo što točno želimo, opet ćemo zaboraviti kako doći do toga.

Vječni smo u tome.

"Što ti misliš o svemu ovome?"

"A znaš što mislim."

"Reci mi što bi ti napravila da si bila ja?"

"Nemoguće je."

"Znam da je. I znam da je morbidno, ali što bi ti napravila. Pustila? I mirno gledala? Kako oni to dalje rade i kako nitko ne reagira? Kako se niti jedan kršćanin nije sjetio niti jedne rečenice Isusa Krista. Niti jedan. Od njih milijardu."

"Našla bi možda neki svoj način."

"Što ti pada na pamet?"

"Možda bi ih trovala."

"Pričaj mi dalje."

"Ne znam. Postala bi ministrantica i dok bi im lijevala vodu i vino bi u kalež sipnula malo nečega. Malo po malo strefila bi ga kap i nitko ništa ne bi pitao."

"Vrlo dobro. Zapravo odlično."

"Što?"

"Znao sam da imaš to u sebi."

"Ali ja to nikad ne bi napravila."

"Zašto?"

"Ne mogu ubiti."

"Ni ja. Ali neke bi trebalo. One gnjusne umove koji stvarno ne mogu učiniti ništa osim zla drugima. Ne da bi preživio, nego da bi naglasio svoju sposobnost preživljavanja. Do krajnjih granica."

"Znaš što kažu..."

"Što?"

"Mijenja se sve, tek kada je previše."

Znala je. Cijelo vrijeme kao da je znala nešto što ja ne znam. Znala je sebe. Ja sam je upoznao. Ovako, sad u mislima i priči, bilo bi bolje da nije umrla. Ali odabir je bio njen.

Smrt je pravo svakog života. Samo život može umrijeti. Sve ostalo samo nestane. Kasnije sam saznao. Da je trenutak kad je ona posljednji put zatvorila oči započeo Tihi rat. Deset godina u jednom trenutku. Što da ona nije umrla? Što da Krist nije razapet? Što da Sunce nema suton nego vječno sja? Gdje bi onda bili nas dvoje. Da li bi se uopće upoznali.

Zahvalan sam na ovome što imam. I znam da je mogu ponovno imati i potpuno se predati hibridizaciji, ali to ne želim. Bilo bi isto kako i prije. Nama nikad nije bilo isto kao i prije. Uvijek nam je bilo drugačije. Trideset godina naše ljubavi i dvadeset godina roditeljske ljubavi prema polubratu. Nije mogla imati djece. Boris je već imao deset godina. Pokušavali smo i nije išlo. Oboje smo bili zdravi i plodni, rekli su da je sve u glavi. Trauma ostaje vječno zapisana. Vibrira. Napravila me je neplodnog s jedinom ženom na svijetu s kojom sam htio imati dijete. Ali imao sam ga. Polubrata sina sa zakonskom polusestrom. To je bilo naše dijete u svakom trenutku i smislu. U početku mu je bilo čudno razumjeti kako su mu polubrat i polusestra zapravo postali mama i tata. Ali djeca nisu opterećena, ona shvaćaju. Koliko god nam se djeca čine blesava, pametnija su od nas nekad. Iz neznanja su sposobna postaviti pitanja za koja nisi baš siguran da mogu postojati. Odselili smo se u novu sredinu i pričali s njim o svemu. Ne baš o svemu. O roditeljima, kako su se upoznali, kako smo se mi upoznali i pomalo je shvatio zašto smo to tajili od ostalih i zašto bi bilo bolje da u novoj sredini ne spominjemo naše prave rodbinske veze. Bili smo mama, tata i sin. Mama i tata su i dalje održavali svoj hobi. Na novom teritoriju. Platili bi susjedu da pričuva Borisa dok spava i krenuli u pohod. Znali smo nakon toga prespavati u hotelu. Otuširali bi se, napiti i jebati cijelu noć. Viski i votka. Ujutro opet uzorni građani. Poslovi, dijete, treninzi i povremena kastracija svećenika pedofila. Savršen život. A okolnosti sve gore. Zatvoreno društvo. Zatvoreni računi. Zatvorene krive brave. Stela je voljela Borisa, ali je težila za svojim djetetom. Nije me krivila. Nije se ni znalo u kome je problem, sad znam da nije bio problem u nama nego u djetetu. Nerođenom djetetu koje nije htjelo doći na ovaj svijet. Koje je osjetilo što se vani događa i nije htjelo biti dio toga. Nije htjelo postojati u tome. Samo

postojanje van toga je dovoljno. Štrajk spermija. Da su se ujedinili, bili bi najmoćnija organizacija na svijetu. Ovako, iscjedak iz svećenikova kurca.

"Jebem im mater, da im jebem mater svima."

"Stela stani, što je bilo?"

"Bila sam u klinici za potpomognutu oplodnju. Čitala sam da je razvijena vrlo efikasna metoda stvaranja uvjeta oplodnje. Pričala sam ti o tome. Imamo velike šanse za vlastito dijete."

"Pa u čemu je problem?"

"Ne možemo ni pokušati. Nismo u braku."

"Pa oženiti ćemo se."

"Ne možemo. Otkriti će se naša prava veza i neće nam nikad dopustit.."

"Ali mi nismo brat i sestra."

"Po njihovom zakonu jesmo. Onaj peder od kardinala koji gura njušku u svaki milimetar društvenih odnosa i ona debela koza antipatičnoga pristupa i zločestih očiju su zakonom definirali što je obitelj i tko može što. I ako nisi bijel, vjernik, oženjen, nacionalist i cijepljen od morala ne možeš ništa. Ti i ja smo pred zakonom ništa. Godinama su nepodnošljivi, ali u zadnje vrijeme stežu omču. Oni će mi govoriti? Oni će mi definirati život? Oni će mi stati na put da imam dijete s tobom?"

"Napraviti ćemo lažne dokumente, napraviti ćemo nešto."

"Ne možemo ništa. I da uspijemo, bili bi toliko nisko na listi da bi trudnoću dočekala u penziji."

"Razumijem. Teško je to za prihvatiti."

"Ne prihvaćam ja ništa. Ovo je moja bitka."

"Stela?"

"Molim?"

"Je li to znači da postajemo ravnopravni partneri."

"Ne znam ja što to sad znači. Idem do kraja."

"Znaš da sam uz tebe."

Imala je ona vatre u sebi. Samo ju je trebalo razbuktati, propuhati. Nisam znao na što je spremna. To sam prepustio njoj. To je bila njena bitka. Njen zamah krilima. Bio je isti kao i moj. Isto vrijedan. Isto iskren. S istim rezultatom. Zaslužila je da preživi Tihi rat. To je bio njen rat. I dobila bi ga. Da njena smrt nije bila ujedno i prekretnica kozmičke ravnoteže. Bila je akcija. Nije mogla biti i reakcija. Ja sam bio. Mogla je ona pričati priču. Bila bi slična.

Više romantike. Imala je ona svoju priču i tada sam shvaćao zašto nikad nije htjela sudjelovati u samome činu kastracije, a svemu ostalome je. To nije bila njena priča, njen život. Shvaćala je bitnost svakog trenutka. Radila je ona svoje na svoj način. Njezina priča bi imala više stranica. Ona je sve drukčije doživljavala. Ljudi uvijek drukčije dožive. Sjetio sam se onog filma koji sam gledao kad sam bio dijete. O dečku koji je godinama za Božić želio zračnu pušku, a kad ju je nakon dosta godina dobio, bacio ju je u rijeku. Gadila mu se. Stela nikad nije željela puške. A imala je bijesa u sebi. Božanstvenog bijesa. Znala je ona što je kozmička ravnoteža, iako nikad nije o njoj razmišljala. Ja o njoj dosta razmišljam u zadnje vrijeme. Valjda mi se bliži kraj. Osjećam da umirem s pričom. I sretan sam radi toga. Proživio sam priču i umirem s njom. Ipak sam ja najstariji čovjek u svome tijelu. Vrijeme je i da ja umrem. Olako su ljudi prigrlili hibridizaciju. Čovjek si po volji izvadi mozak i preseli ga u androida. I živi vječno. Meni je to tužno gledati. Kako si nadograđuju ta falusna tijela kastriranoga. Gornja granica je bila četrdeset godina. Dok rođeno tijelo ne počne propadati. Jasno mi je da neki to žele. Nije mi jasno kako su to svi htjeli. Zapravo jasno mi je i to. Stvorila se želja. Nametnula. Kad je započeo rat, statistički gledano, ja sam trebao biti izbrisan. Nisam to dopustio. Um mi je bio mlad. Bio sam jedini stariji od četrdeset godina koji ga je preživio. Ovih, drugih četrdeset godina svoga života, ja sam najstariji čovjek na svijetu. Tokom rata ljudi su postali sterilni. Nekad se zapitam kako je uopće moguće. Da sam zajebao savršenu mašinu. Djeca se više nisu rađala. Bilo nas je koliko nas je trebalo biti. Nitko nije umirao. Nitko se nije jebao. Nitko se nije rađao. Virtualni jebanje mi je bilo degutantno. Drkao sam. Sa Stelom. U Stelu. Jebe nas kultura, uvijek nas je jebala. Umjetno stvoreni. Svi, ali baš svi, su hibridi. Osim mene. Ja imam mogućnost virtualnog koliko i oni, ali u vlastitome tijelu. Neki su to poželjeli još mladi. Ostali su vječna djeca. Što je s jedne strane u redu. Ali nikad se nisu razvili. Mozak im ne stari. Ništa se nije mijenja. Neki mladi, neki stariji. Nitko star. Osim mene koji sam prošao sve to. I mlad i star. Nitko ne želi umrijeti. Osim mene. Jedino ja želim proći kroz cilj. Što će svi ostali raditi sa svojim mislima? Vječno. Ili dok netko ili nešto ne odluči suprotno i izvuče prekidač. Labav je taj život. I

veoma dosadan, ako se mene pita. Kako da se nakon svega priviknem na ništa? Umrem!
Veseli me to. Priča traje do zadnje riječi, ali kad je gotova... onda je gotova. Pitao sam se da li ja to možda želim. Još uvijek mogu. U tren oka mi se mozak preseli u androida i ja samo nastavim. Zauvijek. Star čovjek u vječnom tijelu. Metak. Čelo. I njima bi dobro došao jedan po glavi. Ovce. Uvijek smo bili ovce. Gusto, debelo krzno. Vješto blejanje. Sudaranje ovnova. Pisali su mnogi o tome i davno prije Rata. I bili su pravu. Pokušavali su. Pa revolucije. Režimi. Teror. Sve u ime slobode. Pa pad. Pa onda sve suprotno. Pa krize. Pa ratovi. Sve u ime slobode. Pa pad. Pa Tihi rat. Napokon ono nedostižno. Svi smo isti. Osim mene. Svi imamo ista prava. Nemamo prava. Svi imamo iste šanse. Nemamo šanse. Svatko ima pravo na iznošenje svog mišljenja. Nemamo o čemu imati mišljenje. Imamo sve što poželimo. Zapravo nemamo ništa. Radimo što poželimo. Ne želimo ništa. Sve već imamo. Kad tražiš neprijatelja, možeš biti siguran da ćeš ga i naći. A u burna vremena govna isplivaju na površinu.

"Stela, siguran sam."

"Strah me je."

"Nemoj, ako to ne želiš."

"Želim. Ali me je i dalje strah. Jesi sto posto siguran?"

"Sto hiljada posto. Vidio sam ga."

"Onda dobro. Što ti sve treba?"

"Evo tu je sve, samo da spremim u torbu."

"Što imaš tamo?"

"Bočicu s Fentanylom, Lidokainom, injekcije..."

"A tu unutra?"

"Barut."

"Što će ti pobogu barut? Pa ne ideš s kuburom u napad", počela se smijati.

"Smij se ti smij. Treba mi barut."

"Za što?"

"Da mu spalim ranu nakon što ga kastriram. Da ne iskrvari. Kužiš? To sam od Ramba pokupio."

"A što su ti lijekovi?"

"Lidokain i Fentanyl. Prvi da ga ne boli, drugi da se ničeg ne sjeća."

"Da ga ne boli? Što nije da mu ti želiš nanijeti bol."

"Ne takvu. To je jeftino. Ne želim da padne u šok. Želim da bude prisutan svake sekunde dok sam tamo. I da ja odlučim kad se ide na spavanje."

"A ovo?"

"Fascikla sa slikama i o svemu što je i s kim griješio bludno."

"Pedantan si, mora ti se priznati."

"I na kraju. Oštrica." Izvukao sam nož iz korica. "Koja dijeli raj i pakao, koja reže misao, koja prodire kroz sve što je mekše od nje. A ona je tvrda. Zakrivljena. Precizno brušena i u vještim rukama. Jedan potez i gotovo je. Da ne znam što je orgazam s tobom, to bi mi bilo vrhunski trenutak. Svršavanje nad kastracijom nepotrebnog. Ja ne kužim koja je njihova uloga. Svećenici. Imaju jednu zadaću koju bi trebali izvršavati i jedino nju ne rade. Ostalo sve da. Čak mi i političari imaju veći smisao. Što ovi rade? Pričaju o Kristu, a Krist bi ih prvi poslao u pičku materinu. Da sam vjernik, smatrao bi se božjim poslanikom. 'I kaže meni Bog: Zaista, kažem ti Svene, sine oca svoga, što god učiniše jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniše. Kastriraj ih svih i vidjeti ćeš kraljevstva nebeska.' Pošto nisam vjernik svesti ću to na ljudsku razinu. Oni to neće više nikada nikome napraviti. To mi je dovoljno. A ti moj oštri prijatelju ideš u korice do ponovnog susreta. Biti će krvavo."

"Smiješan si. I ozbiljan u isto vrijeme. Uzbuđena sam."

"Vidim. Meni je ovo poznati teren. Treba samo imati mirnu glavu."

"Ne tako. Uzbuđena sam, kužiš. Potočić i to. Pusti malo taj nož i daj da ja progutam tvoju oštricu. Da mi razdijeliš raj i pakao. Da mi prorežeš misao. I da prođe kroz sve što je mekše od nje. Tvrda, precizna i u vještim rukama. Daj mi tvoju mirnu glavu."

"Nadigao mi se samo što te slušam."

Krenula je prema meni. Zastala je.

"U svemu smo zajedno. Ovo će meni biti prvi put da idem s tobom."

"Znam."

"Ne mogu to ni zamisliti da ćemo napraviti, a ipak to radimo."

"Zašto zamišljati kad možeš osjećati nešto puno bolje."

Skinula mi je gaće i gurnula ga duboko u grlo.

"Jebi me."

Obilježili su mi život. Sami bi se pojavili. Ja ih nikad nisam pozvao. Sjećam se kad bi mi onaj isti pop zvonio na vrata i pitao: "Hvaljen Isus, ti je doma mama?" I ja unatoč tome čeznem za starim vremenima. Ne zato što bi želio da je sad tako, nego što se tad toliko toga događalo neočekivano. Bio sam živ. Morao sam biti živ, da preživim. Danas ne moram.

Nitko ne mora. Sve imamo. Sve što poželimo. Nema preživljavanja. Svi žive vječno. Osim mene. Vidim ja kako me ostali gledaju. Vječni starac. Nije im jasno zašto želim umrijeti. Da mogu, najradije bi me prisili na to. Sjećam se, prije Rata, ljudi bi išli u zatvor radi ubojstva. Danas bi išli za pokušaj davanja vječnog života. Ali nema danas zatvora. Nema ubojstava. Nema prisile. Ja imam svoje snove i svoje želje i nitko mi ih ne može oduzeti. Iako osjećam ja njihove želje. Koje žele postati moje želje. A ja im ne dam. I one su ljute i nesretne. To ne može niti jedan stroj promijeniti. Ljudsku nesreću. Imamo sve, samo želje ostaju naše. Stroj ih ne može razumjeti. On nema želje. On radi. Nekad mi je teško zaželjeti da shvatim sve to. Djetinjstvo, Stela, Tihi rat, starost. Možda mi je i najteže shvatiti starost. Jedini sam koji je star. Nema nikoga drugog. Svi virtualni koje mogu zaželjeti su proizvod mojih sjećanja. Onakvi, kako sam doživljavao stare ljude prije Rata. Kad sam bio još relativno mlad. Sad ne razmišljam više tako. Sada imam druge želje, koje ne mogu ostvariti. Jer ne znam kako. Jer mi treba druga stara osoba da se mogu identificirati. Zastarijeli običaj Velikog Drugog. Ja bih trebao živuću, makar i hibridnu osobu, koja je stara. To je moja želja pred smrt. Da popričam sa starom osobom. Što starija, to bolje. Želim nešto naučiti. Želim da moje posljednje misli budu spoznaja. Želim umrijeti dok prolazim kroz cilj, s bradom u zraku i prsima da pokidam traku koja označi kraj. Kraj jedne misli, koja traje otkako sam živ. Kraj mene onakvog kakvog jesam. "Ja sam onaj koji jesam", rekao je Bog po onim starim spisima. Da se tada prihvatilo da je Bog ono što čovjek može biti, ako to želi, drukčije bi se kockice posložile. Dvije tisuće godina u sekundama kod jedne, pet kod druge, tisuću i pol kod treće, sve religije su uvijek uspjevale pričati o dobroj stvari na potpuno krivi način. Da se niti jedna riječ Božja ne shvati. I da su tada znali da Bog ne bi postojao da ga oni nisu takvim zamislili, mislim da bi se sad svi zajedno smijali svemu tome na jedan drugi način. Ali netko je to napisao. Više njih. Neke stvari su tek danas primjenjive. Bog nije mogao biti jer tad još nije postojao, barem ne takav. Netko je znao o čemu se tu radi. Ostalo vrijeme se po tome pljuvalo i gazilo. Najviše od strane onih koji su se prozivali 'bliže Bogu'. Ja sam Bog, ako to želim biti. Danas je to moguće. I onda je bilo, na svoj način, ali ljudi nisu željeli

biti Bog jer su ga se bojali. Bojali su se sami sebe. On je bio opak frajer koji može sve, on odlučuje, kažnjava, sudi, ali ima i milosti i pravde bla, bla... Nisu se htjeli zajebavati sa takvim tipom. Već su mu se divili, obožavali ga i stavljali na pijadestal kao vrhovnog suca svega dobrog i lošeg, ne shvaćajući da je On zapravo neostvaren san vlastitih želja. Vizija samog sebe kad bi postao Bog. Smiješno zvuči sada, ali cijela ljudska povijest je obavijena tim velom. Moralo je puknuti. Morao je čovjek probiti kroz to. Mislim da je bilo i boljih načina, ali logičnost demokracije je presudilo. Bilo je kasno, a šteta prevelika.

"Halo, si ti?"

"..."

"Dobro. Slušaj, sve je otišlo u kurac. Stela je mrtva."

"...?"

"Prekjučer."

"...?"

"Zato što mi je trebalo dva dana da dođem k sebi. Pusti sad to. Stela je mrtva, ali..."

"..."

"Ali nisam tužan. Nešto se dogodilo."

"...?"

"Ne znam kako da ti to objasnim. Sve je stalo."

"...?"

"Ne znam. Stalo je. Ništa se ne događa. Nema ničega."

"..."

"Kako to misliš?"

"..."

"Što je počelo?"

"..."

"Tihi rat?"

"..."

"Kakav Tihi rat?"

"..."

"Zbunjuješ me."

"..."

"U redu, to razumijem."

"..."

"Ne."

"...?"

"Ne razumijem kakav rat."

"..., ..., ...? ..., ...!"

"U jebote! Nemoguće. Želiš reći da..."

"..."

"Čujemo se za par dana, pa ćemo vidjeti. Ja i dalje ne vjerujem."

"..."

"Vidjeti ćemo."

Moram priznati. Znam kako sam zajebao Stroj. Nisam to planirao, već se samo dogodilo. Imao sam pomoć. Nikad ne bih mogao zajebati snagu Tihoga rata, da nisam znao. Da nisam tokom cijelog rata imao razgovore s *mađioničarima*. Zajebao sam stroj tako da sam napravio nešto neočekivano. Ali ne samo sebi, nego svakoj živoj jedinki koja danas čini svijet. Nekad zaplješćem, ne sebi, nego kozmičkoj ravnoteži. Sve sjedne na svoje mjesto. To nije pitanje nas. Tako je svemir odlučio. Bog je samo direktor, Svemir je vlasnik. Bog nije stvorio Svemir, on je dio Svemira. Uvukao sam se u besmrtnost s željom da umrem. Stroj me ne primjećuje dok ja to ne želim, a ni onda mu nije jasno. Stroj su svi ljudi. Nikome nije jasno kako ja želim umrijeti. To im je jedino u glavi. Ne zanima ih što ću ja imati osmeh na licu i kliznuti niz liticu kozmičke ravnoteže u vlastiti oblik besmrtnosti. To ne mogu pojmiti, ta želja postoji samo kod mene. Jer sam star i dosta mi je ovog ofucanog tijela, dok si oni lašte svoje androide, ja odlučujem umrijeti. Nisam puno govorio o svađama sa Stelom. Nekad su joj teško padale neke stvari. Lijeva i desna ruka istog tijela. S jednom želiš pisati, a s drugom crtati. Pomirile bi se brzo, ali je znalo biti opako. Znali smo biti umorni i stresirani od takvog načina života i fitilj bi se skratio. Ali bili smo ljudi. Danas više

nismo. Osim mene. Posljednji čovjek koji diše svojim plućima. Koji želi umrijeti i ne postati nešto drugo. Jedina prava smrt od Tihoga rata. Četrdeset godina bez ijedne smrti. Jedino ja i mogu umijeti, a sa mnom umire i oblik čovječanstva. Označio sam početak hibrida i kraj čovjeka i sada pričam posljednju priču ikad zapisanu. Samo zato što sam i im jebao mater na njihovoj razini i na njihovom terenu. Sad nemam više ni izbora. Ako i postanem hibrid, time sam ubio posljednjeg čovjeka. Visoko podignuta brada i prsima kroz cilj, to je život za koji ja znam. Nitko ti ne može ništa, ako mu to ne dopustiš. Dugo mi je trebalo da to spoznam. Da je smrt neizbježna, samo je pitanje kako ćeš do tamo doći. Ja želim kao čovjek. Živjeti kao čovjek. Umrijeti kao čovjek. Dočekati će i oni svoj kraj. Sve se mijenja. Uvijek ima jači. Ništa nije vječno, pa ni život. Uvijek se sjetim onih huligana iz mladih dana. Mislili su da su najjači. I bili su najjači jer su prebili svakoga tko bi im nešto rekao. Dok nije došao neki jači i ubio boga u njima. Sad je on bio najjači, dok... Ali strah je ključna stvar. Strah paralizira čovjeka. Napravi da se ponaša kao životinja, jer se prema njemu ponašalo kao prema životinji. Dugo nam je trebalo da shvatimo da to ne mora biti tako i da čovjek ima moć, ako zna kako je upotrijebiti. Pričali su odavno o tome, ali su svi redom bili pokoreni što od mača što od pera. Danas, kad je to moguće i vrlo lako ostvarivo ništa se nije puno promijenilo. Ljudi su i dalje tupe sretne ovce koje vole svoj život. Jedna stvar koja je tištila čovječanstvo, koja je bila dokaz da se bližimo kraju je depresija čovjeka, sistema, odnosa. Danas toga više nema. Puklo je, moralo je. Puknuti će i opet. Sreća nije konačna stvar.

"Halo, si ti?"

"..."

"Skužio sam o čemu si govorio. Usrao sam se od straha."

"..."

"Kako da ne paničarim kad se cijeli svijet urušio."

"..."

"Kako to nije moj problem..."

"...?"

"Primarni cilj? Ne znam što bih ti sad odgovorio."

"..."

"Preživjeti."

"..."

"Dobro."

"..."

"Ali što da ja radim?"

"..."

"I to je to? Ništa."

"..."

"Nema, imaš pravo. Znači samo da se prepustim i budem onaj koji..."

"..."

"I koliko dugo tako?"

"..."

"Do zadnjeg?"

"..."

"Pa potrajati će onda."

"..."

"Što bi sad to trebalo značiti?"

"..."

"Zašto da ponovim za tobom?"

"..."

"U redu. 'Za mene vrijeme više ne postoji, jer sve traje onoliko koliko ja želim.' Jesi sad sretan?"

"..."

"Što ima još?"

"..."

"U redu. 'Ako istupim iz trenutka, nestajem.' Zašto je bitno da ja to kažem?"

"..."

"Kako to misliš da mi život ovisi o tome."

"..."

"Dobro. Živjeti ću to."

"..."

"Ubijaš me u pojam."

"..."

"Naravno da ne."

"..."

"I tebi."

Neki su poželjeli vratiti se u prošlost i ispraviti stvari. Kako su se oni tek sjebali. Bilo im je grozno kad su vidjeli život nakon toga. To više nisu bili oni, nisu bile iste želje. Pa bi se pokušali vratili na staro i nikad više ne bi znali tko su točno od svih onih ljudi koji su nastajali iza promijenjenih odluka. Sve ostaje. Sve se zna. Pitanje je što želiš. Kopati po prošlosti ili sanjariti o budućnosti... ili se vratiti u točku gledišta i uzeti sve što ti trenutak pruža, jer si Bog. Smiješna mi je ta riječ. Kad kreće misao o toj riječi nema kraja, dok sam ne prekineš. A trenutak je sve i sve je u trenutku, a mi i dalje ne znamo što hoćemo i što želimo. Vrijeme je da ja nestanem, da mogu baš svi biti isti, da se do kraja i to odradi, da stroj preuzme čovjeka, doslovno ga nosi na ramenima, sve do jednog. Kraj. Početak. Ali ima tu još priče. Ja na svojim ramenima nosim posljednjeg čovjeka i grlim život do posljednjeg trenutka, do posljednjeg slova. Slova, kojima nisam vladar, već vjerni sluga, ostaju. To je moja besmrtnost, moj android. Nitko ih neće pročitati. Neće ni njih nitko pamtiti, jer ne idu nikuda. Svatko bleji u svom svijetu. Tu i tamo se neki svjetovi spoje, ali se znanje brzo zaboravi. Ne vjerujem Stroju. Ima preveliku kontrolu. On je psihopatski nastrojen, a mi to možemo, ali ne želimo znati. Stela je znala da neke stvari nisu za kompromis. Sama mi je ispričala priču o kompromisu kad je muž htio plave, a žena narančaste pločice za kuhinju. Stavili su ih izmješane po cijeloj kuhinji i izgledalo je užasno. Na kraju je bila plava kuhinja i ljubičasta kupaonica. Sve se može dogovoriti s malo smisla. Ona nije željela gledati čin kastracije. Ja sam joj pokušao objasniti, ali sam ubrzo shvatio da nema smisla. To je njezina želja. Da je danas tijelom tu, ili barem umom, imala bi najveći osmjeh na svijetu. Odmah pored mojeg. Sjećam se dana kad sam osjetio tu snagu da mogu kontrolirati svoj život. Da sve može biti upravo onako kako ja želim. Sad, godinama poslije, imam i dokaz tome. Sjedim, sada i ovdje, i pričam ovu priču. Da nije tako ne bi to mogao. Bio bi izbrisan. Živim u svom tijelu u dubokoj starosti i razmišljam svojom glavom. Nešto što danas uopće nije moguće, ali je tako jer sam ja tako zaželio još onda. Tada sam naslijepo to radio. Osjećao sam i prepustio sam se. Čitao sam dosta kroz život, pogotovo dok sam bio mlađi. Ljudska su

bića opasno luda i vrlo bolesna stvar. To nije prosudba. To je činjenica. Zagađenje planete bio je samo vanjski odraz unutarnjeg, psihičkog zagađenja milijuna neosvještenih ljudi koji nisu preuzimali odgovornost za svoj unutarnji prostor. Više ih nema. Selektirani smo. Ostala su neka pitanja. Kako se to točno dogodilo? Stroj ne daje odgovor na to, on samo vizualizira radnje. Smisao i dalje sami nadodajemo, koliko god bili kontrolirani. Tko su generali Tihoga rata. Ja mislim da ih nije bilo, ali mi ostaje nepoznanica kako se onda sve posložilo. Tko je vršio brisanje? Mi znamo samo tko je i zašto izbrisan, ali ne tko ga je izbrisao i kako? Postoji prostor za koji ne znamo da postoji. Tihim ratom se izbrisala većina stanovništva, preživio je jedan od njih deset. Zapravo vrlo jednostavan pristup selekciji. Bilo nas je previše i u lošim odnosima. Oni koji vole život, su išli dalje, a oni koji su kaskali sa ljubavi prema vlastitome životu su izbrisani. Eugenika svijesti. Sami smo odlučivali, nitko nas nije na ništa tjerao niti dobivao glasove na račun lažnih obećanja. Preživjeti u bitci života tako da ga voliš i imaš pravo na život. Depresivci, gundala, lijenjivci... svi su se trgnuli. Nije bilo više ludosti. Ludost je daleko iza po prioritetima od instikta za preživljanja. Svi su odjednom postali normalni. Nekolicina ih se odmah predalo. Prije prvog koraka. Prve žrtve. Samo su izbrisani. Pred svačijim očima. Prvi put kad sam to vidio bilo mi je slabo u želucu. Poslije sam se naviknuo. Ili ja ili netko drugi. Nakon njih su redom išli starci. Samo bi nestajali. Prvo najstariji, pa pomalo četrdesetogodišnjaci. Tu se onda zaustavilo i mirovalo neke vrijeme. Svi su htjeli preživjeti. Onda su odlazili oni koji bi se prvi umorili. Zaostali bi za skupinom i nestali. Kao da su nas vukovi vrebali. Oni koji nisu bili u formi, koji su većinu života zanemarivali život i koji su živjeli tuđe živote brzo bi se umorili. Nisu znali teren, kondicija im je bila loša i nisu bili prilagođeni uvjetima. Sve je dolazilo na naplatu. Svaka sekunda proživljenog života je odlučivala da li ćeš preživjeti. Nikad se nije znalo tko je sljedeći. Onaj koji bi se prvi zapitao, bio bi izbrisan. Oni koji su bili u trenutku su preživjeli. Većina je izbrisana unutar prvih pet godina. U početku opći kaos, ali pomalo su se stvari počele dovoditi u red. Bilo je više mjesta. Slobodnije se kretalo. Pet milijardi ljudi koji su izbrisani unutar prvih nekoliko godina je bila cijena tog napretka. Ostali su samo ljudi s

izrazitom voljom za životom. Ali nas je i dalje bilo previše. U sljedećih pet godina se pročišćavalo stado izabраниh. Sve rijeđe i rijeđe bi netko bio izbrisan. Opet smo se malo stisnuli. I dalje nas je bilo previše. Deset godina smo se borili, životom za život, dok se nije zaokružio broj jedinki koji nastavljaju u drugačijem, novom svijetu. Gdje je svaka želja ostvariva i nema patnje kolektivne svijesti. Nema truleži. Svijet je ostao isti, ali su se ljudi kao vrsta drastično promjenili. Svi su bili u istom trenutku. Bilo nas je puno manje. Imali smo cijeli svijet za sebe i sve potrebno znanje. Većina je odmah postalo hibrid. Strašno. Ostali su proživjeli još kratko u svome tijelu i onda su se svi do jednog prebacili u stroj. Ostao sam jedini. Jedina osoba u svom tijelu. Nakon svega ironija. Za mene ovdje nema mjesta. Nema gore stvari nego nepozvan doći na zabavu na kojoj uopće ne želiš biti. Da li je ovo raj, a ja mu se ne želim priključiti? Ili je raj mjesto na koji su otišli izbrisani. Nikad neću saznati. Naučio sam da način na koji ti pristupaš ljudima je identičan načinu na koji ljudi pristupaju tebi. Bez iznenađenja.

"Bok, ja sam Sven."

"Bok, ja sam Tanja" dala mi je ruku. Djevojčica sa iskustvom. Gledala je preko ramena u strahu.

"Dođi, idemo negdje da se sklonimo s ceste."

"Može."

Sklonili smo se.

"Reci mi, je li istina sve ono što sam čuo?"

"Ovisi što ste čuli."

"Da su te svećenici..."

"Je. Istina je. Ne morate to izgovoriti."

"Kad se to dogodilo?"

"Prošlo ljeto. Imala sam crvenu suknu..."

"Ne moraš u detalje. Čuo sam već o tome."

"Kako? Gdje?"

"Ne brini. Nitko to ne zna."

"Gledajte, mene je sram. Ja to nikome nisam govorila osim najboljoj prijateljici. Ona nikome nije rekla. Kad ste mi se vi javili bilo me prvo strah. Tko ste i što želite?"

"Rekao sam ti već. I meni su to davno napravili. Sad se želim pobrinuti da nikome više to ne naprave."

"Nemojte ići na policiju."

"Neću, ne brini. Ne treba mi nitko. Ja njih pratim."

"Koga?" okrenula se preko ramena.

"Svećenike koji zlostavljaju djecu. I znam dosta o njima, ali moram čuti i ovako, iz prve ruke ili se uvjeriti svojim očima."

"Što ćete im napraviti."

"Ne brini oko toga. Samo znaj da taj neće više nikoga dotaknuti."

"Obećajete?"

"Obećajem"

"Hvala vam."

"Iz tvojih ustiju u božje uši. Dobro, bolje da krenemo sad. Ako budem imao još nekih pitanja, ti se mogu obratiti?"

"Možeš."

"Hvala. Ajde, idem ja i nikome ni riječi o našem susretu. Osim prijateljici."

"Može. Bok."

"Bok."

Spajanje početka i kraja. Uvijek je najbitnije ono između. Put. Kako je jedan zamah krila uzrokovao Tihi rat. Na vlastito iznenađenje. Pročuo se glas o kastriranim svećenicima pedofilima. Svaka priča koju sam čuo o tim događajima je bila drugačija i nitko nije znao niti jedno ime. Sve same priče. Poslije sam čuo i druge priče. Da je netko počeo raditi istu stvar na drugom mjestu. Opet je bila svaka priča drugačija i bez imena, ali suština je bila ista. Netko je imao slične razloge. Zanimalo me tko je to bio, ali tada nisam uspio saznati. Pa na još jednom, udaljenijem mjestu. Pa su počele stizati priče sa drugih kontinenata. Probudilo se nešto. Razvijalo se. Ljudi su počeli proširivati svoje djelovanje i načine. Tokom vremena su počeli političari nestajati. Na vijestima bi osvanulo lice nestalog bankara. Na red su došli i ministri. Sve se urušavalo, a nikome nije bilo jasno što se točno dogodilo. Hakirane su institucije, banke, vojni centri, cijeli sistem je postajao neupotrebljiv. Stela i ja smo to vidjeli i znali. U njoj se budilo nešto. I u meni se budilo. Postali smo svjesni čega smo dio. Ne samo mi. Svi mi. Koja je snaga čovjeka. Ali vladala je i panika. Neki to nisu mogli ni zamisliti. Evolucija je izbrala Tihi rat. Rješenja nije bilo. Sistem se urušavao, a

većina je tugovala i živjela u prošlosti, kad je sve izgledalo u redu, ali samo na prvi pogled. Nisu gledali dalje od toga. Imali su samo prvi pogled. Da nije bilo Tihoga rata, svi bi se pobili. To je činjenica. Do zadnjeg. Na jedan način, Tihi rat je to spriječio. Ali i dalje ostaje pitanje gdje su izbrisani i jesu li negdje uopće. Jer ako jesu i dobro im je, onda skidam kapu. Ako ih nema; okrutno smo se poigrali sami sa sobom. Ja sam tu da pričam priču, ali ima toga što je ostalo nerazjašnjeno. Ja znam, što znam, a za ostalo se moram podsjetiti. Na ruci imam sat. Dobio sam ga za rođendan od Stele. Kazaljke se ne miču. Jer ja tako sada želim. Jedini sat na svijetu. Nikome drugome ne služi. Osim osušenome starcu kao podsjetnik na život koji živi. Kad se tokom rat suzio обруč, ljudi su me počeli primjećivati. Nisam se uklapao. Trebao sam već biti izbrisan. Nisam im bio jasan. A bio sam im zanimljiv jer se nisam bojao. Nakon rata sam im samo ostao nejasan kako ne želim vječni život. Ostalo ih ne zanima. Jednu stvar oni nemaju. Odabir. Prepušteni su stroju, kao i ja. Svaka želja mi je uslišana. Ali oni ne mogu poželjeti umrijeti. Stroj to ne bi dozvolio. Jer je vječan. Mogu zaželjeti što god hoće, osim sami život u svojoj prolaznosti. Mi smo započeli, ljudi su pričali o nama. Nekada su nama pričali o tome kako su čuli da netko kastrira svećenike pedofile. Lijepo bi poslušali, klimnuli glavama i dalje. Nitko ništa nije znao. Kad smo se odselili bilo je još lakše. Ljudi su nas pamtili po tome. Brzo su zaboravili.

"Stela, jesi čula?"

"Što?"

"Bilo je na televiziji. O kastriranim svećenicima pedofilima."

"To nije dobro. Uхватiti će nas."

"Da, ali ne nas. To je na drugome kraju svijeta. Policija nema nikakve dokaze, osim fotografija svećenika u blizini djece. Neki roditelji su popizdili pa su zapalili svećeniku kuću dok se ovaj skrivao od javnosti."

"To bi se moglo i nama dogoditi."

"Nisi čula kraj priče. Svećenik se objesio i istraga je obustavljena. Poruka je poslana."

"Kako je to moguće?"

"Ne znam. Nešto se događa. I jako mi se sviđa."

"Malo mi i smeta što nas netko kopira."

"Neka, tko god da je i koje god razloge imao. Nek' nas cijeli svijet počne kopirati. Nek' se malo useru."

"Gdje to vodi?"

"Gdje god da odvede."

"Znaš da se nešto budi u meni. Počinjem uživati u ovome."

"Ja uživam u tebi. Ne znam samo na koji način više."

"Glupsone. Dođi ovdje."

Poljubila me. Osjetila ga je kako se diže.

"Stavi mi ga."

Odvelo nas je do Tihog rata, njene smrti i mene sada ovdje. Ljudi su mi znali govoriti koliko im je teško donositi prave odluke. Nisam razumio kako im nije još teže donositi loše odluke. Poslije sam shvatio. Nisu znali drugačije. Dobro je ovo sve skupa i ispalo, s obzirom na okolnosti. Mogli smo svi nestati s planete. Bilo je očito da idemo krivim smjerom i bili smo odlučni u tome. Koliko god to grozno zvučalo, Tihi rat je spasio stvar. Ne uzimam si nikakav kredit i da mi dignu spomenik srušio bi ga, kao i onda. Volim prošlost. To sam zadržao kao inat svemu danas. Ona me podsjeća, ali ne vlada sa mnom. Ona je alat, kao i nož kojim sam kastrirao i slova kojima pišem. Jedan nož. Toliko toga napravljeno. Tridesetak slova. Milijuni knjiga ispisano. Drago mi je da danas nema više poezije. Bila bi grozna. Duša leži bilo gdje, ne treba je tražiti. Nema više umjetnosti. Svi smo umjetni. Ne fali mi kao takva. Stroj ima lijepe slike, zvukove i misli, ako ih zaželiš. Mogu biti bilo koji umjetnik iz prošlosti i vladati kistom, perom i tijelom kao što su i oni mogli. Mogu nacrtati i ljepšu sliku od njih, ako to zaželim. Pjevati ljepše pjesme. Izrađivati ljepše kipove. I bio sam umjetnik. I predsjednik. I siromah. I Buda. I Hitler. Svašta sam bio, ali to nisu moj životi. Neki dan sam bio čovjek koji je izvršio samoubojstvo. Zanimalo me kakav je osjećaj. I ništa. Opet sam tu isti promjenjiv kao i prije. Jedini. Koji nestaje s pričom. Neke stvari namjerno prešućujem. Doći će i one na red. Puno se toga dogodilo. Da nije, ne bi sada bio ovdje. U maternici. Još i bolje. Kako objasniti da su neki ljudi nesretni od trenutka začeca pa do smrti. Spermij koji je to najviše htio, odustao čim se našao u maternici. Čemu trud? Pusti

onda nekoga drugog, kome se da doživjeti sretnu smrt. Da smo imali tako razvijenu svijest u spermiju, ne bi bilo potrebe za Tihim ratom. Previše nas je bilo. Ali ne čak ni brojem, nego načinom. Tisuću je dobrih načina, a dosta stvari u prošlosti nisu bili jedan od njih. Da smo se znali izboriti mogli smo svi biti živi i siti. Ali nismo, na račun vlastite pameti. Malo nas je, ali smo govna. Uvijek ima još od života.

"Drago mi je radi ovog."

"Kako to misliš?"

"Daj obući se, molim te, ne mogu se koncentrirati dok si gola. Čim te ne gledam direktno u oči, nastaju problemi."

"Pa gledaj me u oči onda."

"Pored ovakvih sisa. Teško. Dobro da mi slina ne krene."

"Budalo. Obući ću se. Reci mi, što ti je drago radi ovoga?"

"Ovaj mi je posebno gnjusan."

"To kažeš za svakoga."

"Ali, ovaj stvarno je."

"I to kažeš za svakoga. Po čemu je ovaj najgori."

"Ne želiš znati. Detalji od kojih bi se isповraćala."

"Dobro. Sačuvaj me."

"Jesi li ikad vjerovala u Boga?"

"Jesam kao mala."

"Kako si ga zamišljala?"

"Kao starog bradonju, normalno. Samo što je moj živio u velikoj kući s puno Barbika. Imali su i bazen."

"Dosta realno si to zamislila. Ja sam ga zamišljao kao nabildanog starca kojemu je dosadno i onda kažnjava ljude kad zajebu. Toliko puta sam kao dijete čuo 'Bog će te kaznit' da sam se zapitao 'Tko je taj zajebani frajer? Mora da ima ogromne mišiće kad može svih izmlatit.' Poslije sam ga zamišljao kao starca koji je odustao od ljudi. Ali im je to zaboravio reći. Nije mu se dalo poslati mesiju da im kaže koliko ih Bog voli, ali je star i zapravo ga boli kurac."

"Nije tako."

"Znam, ali tada je bilo."

"Razmišljala sam o nečemu."

"Reci."

"Da se odselimo."

"Gdje?"

"Ne znam. Samo sam razmišljala o tome. Da se želim maknuti od starca. S tobom. Da imamo svoj život."

"Što bi im rekli?"

"Ne znam."

"Volim te."

"I ja tebe."

"Ajmo sad capnuti onog smrada."

Izmislili smo puno toga. Pogled u zrcalo kojemu se ne sviđa ono što vidi i koji napada vlastiti odraz. Boga koji smo si sami stvorili. To nije pronalaženje, jer ne može se pronaći nešto što nikada nije bilo izgubljeno. To nije nešto odvojeno. Ovdje ne može biti odnosa između subjekta i objekta, ne može biti dvojstva, ne može biti riječi o čovjeku i Bogu. To je jedno te isto i nešto najprirodnije što postoji. Zapanjujuća i neshvatljiva činjenica nije da to možeš spoznati, nego što toga nismo bili svjesni od prvog do zadnjeg trenutka. Bavili smo se drugim stvarima. Igrali se pizdarijama. Tihi rat je ubrzao stvari, ali na silu. Bila je eksplozivna atmosfera. Samo se čekalo... Upalila se desna strana mozga. Ali nije razumjela ludilo u kojem se nalazila lijeva. One strane koje su najbolje komunicirale su danas žive i nalaze se oklopljene u androidu. Osim ove dvije u mojoj glavi. Tko se zadnji smije? Izgleda obje. Ili netko drugi. Najebalo je tijelo. Um je ostao. Srce ne. Ta svjesnost je ostala u prošlosti. Ja nisam. Sve je to bio privid. Jedan veliki mađioničarski trik. Kao i svaki trik, kad krene sve je već pripremljeno. I samo treba sjesti na svoje mjesto. Tih par sekundi ili minuta *mađioničar* je pripremao mjesecima ili godinama, razmišljajući kako odvući pažnju u ključnim trenucima i natjerati svjedočenju spektakla koji je pripremio. To se odvijalo na više razina. Nevjerojatno je koliko smo se povezali s našom lijevom stranom mozga. Bili smo polu glupi. Jedna polovica u redu, druga nula bodova. Stvorili su to. Iskoristili su to. Stoljećima su to radili. *Svedi ih na pet osjetila i manipuliraj osjećajima*. To nije osjećaj. To je glupi robot s pet tipki. Osjećaj je stalan. Uravnotežen. Prave riječi krivog značenja. Iluzija unutar iluzije. Ali nisu mogli predvidjeti sve što se dogodilo. Ne može se ukrotiti neukrotivo i opisati neopisivo. Bili su blizu ostvarenje plana. Preblizu. Mijenja se sve tek kada je previše.

Kolektivni neposluh. Jedino rješenje. Cijeli život su nas učili krivim stvarima. Kome su ikad zatrebale derivacije i integrali u traženju sreće? Tko je zapravo tražio ljubav koja završava kao Romeo i Julija? Tko je zapravo htio kmetovati da bi platio oblike energije, a ona je svuda oko nas i neiscrpna u svom pretvaranju. Tko je htio imati čipove u tijelu i rak na prostati? Sve je to bilo krivo. Jasno mi je sad. Diktiralo se iz sjene. Čovjek je bio nebitan. Ali samo ako ga se u to uvjeri. A uvjerilo ga se. Tukac lakovjerni. Nevjerojatno mi je, i tada bilo, koju cijenu se ljudi bili spremni platiti da ih se obrlati. Grizli su i čupali da ostanu u tom uvjerenju. Čovječanstvo na što li si spao kad preživljavaš u mislima jednoga starca?

"Što je bilo?"

"Stela, sjedni malo."

"Što je bilo, Svene, blijed si k'o krpa?"

"Sjedni prvo."

"Evo. Reci sada. Što se dogodilo? Jesi dobro?"

"Stela, tvoja majka i moj otac ...", suza mi je potekla.

"Ne, ne ..."

"...su poginuli u prometnoj nesreći."

"Ne, ne, to nije istina. Zašto mi to govoriš?" pokrila je rukama lice i briznula u plač.

"Istina je. Sad mi je javila policija."

"Što se dogodilo?" brisala je suze.

"Izletitli su iz zavoja i zabili se u šleper iz suprotnog smjera. Ostali su na mjestu mrtvi."

"Barem nisu patili."

"Nisu"

"Jadan mali Boris."

"Sreća da je on kod moje strine prespavao."

"Sreća moja mala, ostao je bez roditelja", suze su joj samo tekle.

"Mi ćemo mu biti roditelji."

"Volim te."

"I ja tebe."

"Teško će bit. Mi nismo spremni biti roditelji."

"Je li ga voliš?"

"Odmah mi je pored tebe."

"To je sve što je potrebno. Na kraju krajeva, on je naša krv."

"Izgubili smo roditelje, Svene", pogledala me u oči. "Zagrli me."

"I dobili dijete", zagrlio sam ju.

Plakali smo satima.

Boljelo je. Uvijek boli kad gubiš. Promijenio nam se život jednim telefonskim pozivom. Promijenio nam se život bezbroj puta da toga nismo bili ni svjesni. Svaki put kad smo se nasmijali. Kad smo voljeli. Kad smo bili ono što nas nitko nije naučio. Osim nas samih. Boris nije mogao shvatit . Bio je premali. Rekli smo mu da su mu mama i tata otišli na jedno dugo, dugo putovanje prema zvijezdama i da će ih jednog dan tamo ponovno sresti, a do tada da ćemo mu mi biti novi mama i tata. Postali smo roditelji. Nešto poput bezgrešnog začeca. Samo suprotno. Voljeli smo se još više. Prava *post* moderna obitelj. Tata, mama, sin, polu braća i polusestra. A samo troje. Bili smo si sve, a nastrani samo nastranima. *Mađioničar* je sve to znao. Ništa nije slučajno, većina je samo smjeli trik. Ostalo je ipak slučajno. Lijevo ili desno i dalje je krilo istog aviona koji ima svoj motor, kurs, putnike i vlasnika. Zato ne ideš u lov s urođenim neprijateljem. Dobili smo odštetu od osiguranja. Nosili smo bol u sebi po tko zna koji put. Ne dugo. Ne tu bol. Vani, svijet je i dalje postojao. Primijetio sam to prvi put kad sam podignuo glavu. Da je uvijek tamo. Ne ide on nikuda. Mi odlazimo. Sjećam se kad su maske počele padati. Kad su postale nepotrebne. Čak i štetne. Truditi se biti nešto je značilo ne biti ono prvotno. Trošenje energije. Davanje razloga. Razlog je najbolji pokazatelj što smo sve sposobni izmisliti. Smješten upravo između uzroka i posljedice, neprekidne petlje. Još se u ovom svemiru nije dogodila reakcija bez prvotne akcije. Pokazalo se da akcija može proći bez reakcije, barem na istom nivou. Stvar nije bila u uklanjanju uzroka, jer to je nemoguće, nego u prestanku uvažavanja razloga za posljedice. Uzrok onda prestane biti bitan. Uzroka je bilo posvuda. Neposluh. Ignoriranje je prvi znak prestanka odnosa. Odnosa koji nije smio ni postojati. Smijao bi se gorkim suzama Nikola Tesla da vidi za što se koristila njegova tehnologija. I ona koja je nastale iz nje. On nije bio jedan od njih. On nije bio jedan od ijednih. On je bio jedan. Nisam ni tada vjerovao u suze, ali su liječile dušu. Znao sam na Borisu vidjeti kako

milo spava nakon što se dobro isplače. To je prva stvar koju smo napravili kad smo se rodili. Galama. *Ej, vidite me svi. Tu sam.* I suze. Valjda reakcija na život. *Gdje sam to došao?* Život djeluje kao alergija na tijelo. Ne da mu mira. Da se ne ulijeni. Da ne odustane. Da ga stalno svrbi. Od čega? To će tek saznati.

"Fali mi majka", Stela je zaplakala.

"Znam. Bila si bliska s njom. Zagrlj me. Ti se javio otac?"

"Nije nakon sprovoda."

"Kakav šupak", nisam ga volio.

"Nemoj mi ga ni spominjati. Tebi majka? Ima li novosti?"

"Nema. Treba joj vremena."

"Kuda nas je ovo život skrenuo?"

"Tamo gdje mu je mjesto."

"Zašto je tako okrutan?"

"Nije on okrutan, nego mi mislimo da je blag i očekujemo nemoguće. Ništa nije stalno. Ni ti ni ja."

"Mi smo vječni."

"Naša ljubav je, ali mi u ovom tijelu imamo svoj rok trajanja."

"Boris je divan. Misliš da mu fale roditelji?"

"Sigurno mu fale. Ali mu ne fali ljubavi. Prasac mali, danas mi kao argument rekao da je pametan. To mu je bio argument. "Da, ali ja sam pametan, ja to mogu napraviti." Kad sam mu rekao da sam ja još uvijek možda malo pametniji od njega mi je rekao da nisam."

"Sreća naša mala."

"Ako ništa radi njega sve to skupa ima smisla. Njega sigurno neće nitko dirati. Uništiti mu djetinjstvo. Za to ću se ja pobrinuti."

"Znam da hoćeš."

"Volim te."

"I ja tebe."

Jednom sam negdje čuo da knjiga ima isti kraj koliko god puta je pročitao. Tada mi je to bilo glupo. Danas znam da ima isti kraj, ali i da neke knjige imaju u sebi slojevitost, koja se guli okovima vremena. To je i dalje jedna te ista knjiga. S bezbroj značenja. Znao sam i

tada da se nešto događa, ali nisam bio siguran. Mijenjala se vizija. Kad se prvi put maknula riječ *teorija* ispred *zavjere* znao sam da sam na pravom putu. U toj sferi, ništa nije slučajno i ništa nije onako kako se čini. Nikad. *Mađioničar* si to ne smije dopustiti. On nije korak ispred, on je korak. Primijetio sam da je voda nekad znala smrdjeti. To nije bila voda. Voda nema mirisa. Kao što nema ni čovjeka bez života. Posljednji sam čovjek. Svako toliko mi ta misao proleti. Milijarde ljudi se svelo na jednog. Starog, umirućeg čovjeka. Koji je spreman na sve. Sve se mijenja, ja ne odustajem. Ulijenili su se. To mi je jedino objašnjenje. Svi koju su preživjeli mogli su nastaviti ispočetka. Čim je nestala prijetnja smrću, odustali su. Svi do jednog. Upravo kad su spoznali sve i postali jedno, to su prepustili drugome. Kako nisu osjetili što daju. Priča se ponavlja u nedogled. Toga bi me bilo strah da ga osjećam. Mora postojati sljedeći korak. I ja u njemu želim vidjeti čovjeka. Zvuči nemoguće. Sada je na meni red. Nikad nisam volio revolucije. Nasilne su, manipulirane i vode u sljedeći, za nijansu sofisticiraniji oblik tiranije. Tko najebe? Opet isti mali, glupi čovjek koji kliče na pijedestal. Da netko sjedi i gleda što zapravo radimo, umirao bi od smijeha. A kad bi mi pogledali oko sebe vidjeli bi ne samo da se netko sjedi, gleda i dobro zabavlja, već da si lovčev sljedeći potez. Glupi pijun koji se našao na krivom mjestu u krivo vrijeme. Šah. Gutljaj finog, starog viskija. Tko je ikad na glasačkom listiću zaokružio 'Mat'?

"Halo. Si ti?"

"..."

"Da, znam. Iz navike."

"..."

"Vidim da nisi baš neke dobre volje."

"..."

"Ja? Zašto?"

"..."

"Nisam počeo sumnjati."

"..."

"Više nego ikad."

"..."

"Nemoj se brinuti oko toga."

"..."

"Vjerujem da je."

"..."

"Ne znam. Kad bude vrijeme."

"..."

"Da znam da ne postoji."

"..."

"Istina."

"..."

"Da, znam da je to priroda našeg odnosa, ali ne vidim koji je smisao svega toga."

"..."

"Kao i uvijek."

"..."

"Može. Javim ti se."

"..."

"Pozdrav."

Stela je znala za njega, ali nisam joj sve prenosio u detalje. Nije ni htjela znati. Htjela je nešto drugo, što sam joj i davao. Ona je mene darivala osmijehom. Mali trzaj ta dva mišića mi je osvijetlio toliko mračnih putova. Toliko je borbi pobijeđeno prije nego li su se dogodile. Diplomacija punog srca. Više informacija ide iz srca k mozgu, nego obrnuto. Srce ima stotine puta jaču elektromagnetsku funkciju nego mozak. Ali ipak, živjeli smo u svojim glavama, a srce je svedeno na priprostu pumpu. Pet glupih osjetila koje mozak dekodira su činile stvarnost. Infarkt. Srce je odustalo. Dekodiranje je programirano. Hvatili smo krive stanice. Nije nam se dalo rezonirati na drugim frekvencijama. Kako smo uspjeli zaboraviti? Volio sam gledati golubove. Kad pogledaš jednoga, vidiš običnu glupu pticu koja kljuca po podu i trza glavom. Dok ne polete i postanu dio nečeg drugog. Nekog organizma koji nadrašta jedinku i leti zrakom u predivnoj harmoniji. Egzistencija im je usađena u gen pojedinca kao svakom drugom životu, ali kao da sve to prestane biti važno dok izmjenjuju najneobičnije oblike u letu. Golubovi lete na isti, svaki put drugačiji način od kad postoje. Rezoniraju na pravoj frekvenciji. Čovjek je i dalje bio pametniji od ptice, ali harmonija jata

je bila na daleko većoj razini kod golubova. Posramili su me. Bio sam čak malo i ljubomoran. Što oni imaju da mi nemamo? Svaka jedinka se borila za svoje, ali svima je bilo najvažnije održati vrsta. Osim nama. Mi smo bili prepametni za to i uništili jato na račun jedinki. Tihi rat je bila osveta evolucije. Ironija koja u svojoj selektivnosti ne bira. Nije nas bilo previše, bili smo prepametni na sebi svojstven način. Diktirani i uvjetovani zaboravili smo letjeti u harmoniji. Nitko nije uživao gledajući nas pa ni mi sami. On je to znao. Zanimalo me, ali nikad nisam pitao. Nikad mi se nije reklo. Osjetio sam prešućeno. Stela je imala svoje načine. Toplinom svog srca je liječila čovječanstvo, ali rana je bila preduboka. Amputacija neizbježna. Ostao je mozak, ako izuzmemo moje ostarjelo isušeno tijelo. Još uvijek imam srce, makar nemam kome predati toplinu. Mozak i njegov nusprodukt um, koji su sve zakuhali, jedini su preživjeli. Previše smo toga znali, premalo razumjeli. Jeli smo smeće, mislili smeće i postali smeće. Crna vreća je bila spremna.

"Hvaljen Isus."

"I tebi sinko."

"Oče, je li vas mogu nešto pitati?"

"Reci."

"Na samo bi popričao, ako je moguće."

"Hoćemo li u ispovjedaonicu?"

"Ne treba. Ne radi se o ispovijesti. Samo malo privatnosti. Možemo prošetati, lijepa je večer."

"Možemo. Reci, sinko, što te muči?"

"Oče, čudan je ovaj svijet."

"Nadasve. Bog ga je takvog stvorio."

"Čudni su putovi njegovi."

"Uistinu jesu."

"Dođite, moram vam nešto pokazati."

"Što sad? Još uvijek čekam pitanje?"

"Doći će pitanje, samo vam moram nešto prvo pokazati."

"Gdje?"

"Ovdje."

Nesvijest.

Promjena lokacije.

"Hvaljen Isus, oče."

"Što se događa?"

"Događa se, događa."

"Skin mi povez, gdje sam ja to?"

"Na sigurnome."

"Bog te gleda."

"Gledao je i tebe. Moram ti priznati. Jedan si od najgorih."

"O čemu ti govoriš?"

"Znaš ti dobro. A sad slijedi pitanje."

"Kakvo pitanje?"

"S početka razgovora. Je li i dalje vjeruješ u raj?"

"Vazda i na vijeke."

"E, pa šteta. Jer onda ideš u pakao."

Ostalo je poznato...

Znam, zvuči bolesno. Ali nisam ja birao. Kao što nitko nije odabrao da zebra pojede travu, a lav zebriu. Priroda ima svoj zov i nekad se čudno manifestira. Tko je kriv što je list pao sa stabla? Vjetar što puše? List što se nije dobro držao? Stablo što ga je pustilo? Ja bih rekao jesen. Proljeće ga je stvorilo, jesen uništilo. Oduvijek je tako. Ne znam do kada. Boris je rastao iz proljeća u jesen. Padali su mu zubi i rasli novi. Sjećao se svojih roditelja, ali kroz priče. Ili točnije kroz bajke. Lakše je tako. Svi smo se naslušali takvih priča i kroz neiscrpnost mašte tražili svoje mjesto u njima. Neki nisu shvatili da je to samo lakši put kroz surovost života. Nema ih više. Otpuhala ih je jesen. Nisu nikad dočekali proljeće. Boris je pronašao svoj put, iako se sve izmiješalo. Tko je otac, a tko sin u svemu tome, bilo je teško razlučiti. I dan danas je. Ja sam Boris, Boris sam ja, a oboje smo netko drugi. Magija, ako se bolje ne pogleda. Da smo tada bolje razumjeli što je točno energija, ne bi morali postavljati takva pitanja. Stvari se ili dogode ili ne. Nema većeg od toga. A klanjali smo se kauzalnosti. Bili smo opčinjeni tom tajnom vezom uzroka i posljedice, gdje nam nije bilo jasan ni uzrok ni posljedica. O vezi da ne govorim. Previše sam puta čuo da se sve događa s razlogom. Istina, ali kojim? Koji je to razlog? Tko je odlučio koji je to razlog? Mi ili onaj koji je sve to definirao da bude tako? Tko je taj 'onaj'? Opet pitanja. Opet nedefinirani uzroci s neshvatljivim

posljedicama. Petlja je vječna. Mi nismo. Barem ne kao takvi. Rekao je jedan čovjek sumnjive pozadine da su svemir i ljudska glupost beskonačni, s tim da za svemir nismo još sigurni. Njegova ideja je na kraju pobila stotine tisuća života u nekoliko sekundi. Vjerujem da mu je bilo krivo. Ili nije. Po legendi, nabijanje rogova nad vrata je bila iznimna čast u svoje vrijeme. Možda selu, ali ne i mužu. Vjerujem da su vjernici raznih religija i interpretacija drevnih spisa svršavali početkom Tihog rata. Napokon apokalipsa. Prvo bili su u krivu. Drugo nema ih više. Mene ima. Presudila im je vlastita taština. Volio sam ujutro sjediti, piti crnu tursku kavu bez šećera i gledati ljude kako idu na posao. Put do istine nabolje se satirao šopanjem ljudi lažnim podržanim lažima. Da su ljudi počeli razmišljati i povezivati stvari, sve bi se za čas srušilo, ali zato je tu bila represija preživljavanja, otkaza i psihoze gubitka materijalnih dobra, radnog mjesta, ovrha... Strah je bio najbolji održavatelj ovakve znanosti. Kako ćeš razmišljati o nečemu, nakon što te je netko osam sati maltretirao, umoran si i neispavan, stižu računi koje treba platiti, tu su djeca i njihov pritisak na standard kojeg živimo. Sramota, strah i što će netko reći ili misliti o vama odradilo je ostatak. Tim principom se vladalo svijetom tisućama godina. Tihi rat je bio djelomično isprovociran da bi se prikrilo kolektivno buđenje iz toga, ali nije uspjelo. Sve se pomiješalo. Tisućljetni san psihopata na samome vrhu svijeta i san malog, običnog čovjeka o ispunjenosti i slobodi postali su jedno. Bez milosti i kompromisa. Sve je otišlo u krasni...

"Svene, Borisu treba nova jakna, zimska majica i tenisice."

"U redu."

"Pa od kuda nam novac za to?"

"Snaći ćemo se."

"Kako?"

"Snaći ćemo se nekako. Novac od odštete ne diramo. To je za njega, kad odraste."

"Znam, ali kako ćemo..."

"Snaći ćemo se, kao i uvijek."

"Možda bi trebao naći neki pravi posao."

"Ne dolazi u obzir. Ja imam posao, koji se plaća, ne treba mi 'neki pravi'."

"Ali fali nam novca."

"Bi li prodala mene za novac? Bilo koji iznos?"

"Nikada."

"Onda mi nemoj to više nikada reći."

"Shvaćam. Možda da ja..."

"Stela, nemoj to raditi. Nemoj prodati dušu vragu. Jesi zadovoljna ovim poslom kojeg radiš?"

"Jesam, ali..."

"Za to ću se ja pobrinuti. Za tjedan dana Boris će imati jaknu, majicu, tenisice i novu biciklu."

"Ali..."

"Volim te."

"I ja tebe."

Uvijek postoji način. Barem je postojao. Kad nečeg ima u izobilju, a nekome toga nedostaje u ljudskoj je prirodi da to uzme. Nema tu morala. Sebično je bilo razmišljati da smo sami u svemiru. I poprilično glupo. Milijuni godina su prolazili. Svemir je ogroman. Mi smo kratki, mali i tvrdoglavi u svojoj gluposti. Tko zna što su sve neki drugi oblici života napravili, izmislili i koliko puta su se uništili i ponovno stvorili. Kad pogledaš nas ljude, što smo sve napravili u zadnjih sto, dvjesto godina. Tri svjetska rata. Skoro smo izbrisali i sebe i planetu u par navrata. Govorim o stotinjak godina. Malo više od ljudskog vijeka. S druge strane su milijuni vremenskih i svjetlosnih godina. Odlučno možda. Postoje dva razvoja. Čovjeka i čovječanstva. Nerazmjernost se očitovao u otuđenju. Što smo više razvijali kulturu to smo se više udaljavali od naših instinkta. Današnjica je konačni dokaz tome. Da nismo razvili svijest i sve dobro i loše što se veže uz nju, danas bi imali svoja tijela. Priroda bi nam našla svoje mjesto. Ne bi nas istrijebila. To smo si sami napravili. Ta dva razvoja imaju još jednu vezu koja očito nije mogla biti shvaćena. Da se stvari mijenjaju. Osoba iznutra ima mogućnost drastičnog promjene i poboljšanja, ako to uistinu želi. Kako je čovjek inherentni dio čovječanstva, neminovno je da se i čovječanstvo moglo promijeniti. Unaprijediti po prilici čovjeka. Previše smo vjerovali kulturi. Kritika je vječno bila marginalizirana, ako ne i

zabranjivana. Svaka akcija poništena samom sobom. Svaka pasivnost nadjačana poništavanjem akcija. Vječno. Mi smo razmišljali samo o profitu, makar smo kao čovječanstvo bili u debelom dugu. Kako je to moguće? Moguće je. Kad shvatiš kome smo to dužni. Kome? Tko nas je to držao u dugu od samog rođenja i kome smo to morali vraćati ponovnim zaduživanjem. Išli smo unatrag. A bili smo sigurni da je to pravi smjer. U zadnji čas nam je to postalo jasno. I onda...

"Halo. Si ti?"

"..."

"Razmišljao sam malo."

"...?"

"O izvoru informacija."

"...?"

"Tvojih."

"..."

"Da znam, ali mogu o tome razmišljati."

"..."

"Ok. Reci mi samo jednu stvar."

"..."

"Je li ima netko iznad tebe?"

"..."

"Netko tko tebi daje informacije?"

"..."

"Kako je to moguće? Pa nisi Bog."

"..."

"Da, dobro. Ali kako ti to možeš onda znati?"

"..."

"Ok. Imaš pravo. Dogovor je dogovor."

"...?"

"Držimo se dogovora u oba smjera onda."

"..."

"Dobro. Čujemo se."

"..."

"I tebi."

Neke stvari nismo htjeli uzeti u obzir. Slijepo smo se držali naučenog puta. Bez obzira kakav bio. Iz dana u dan ponavljali iste greške govoreći sami sebi da je to jednostavno tako. Gledajući u djecu sam shvatio koliko je to suludo. Dijete je *tabula rasa*. Odrastao čovjek također, ako živi u trenutku. Bez projekcija i okova iluzija. Lako je to sad govoriti. Da je netko onda s nas strgao sve što nas je činilo, doživjeli bi slom. Da nas je netko trgnuo i probudio čovjeka u nama, um bi skrenuo istog trenutka. Izliječilo bi se ludilo jednim potezom. Životinje su padale u depresiju jedino u ljudskom zatočeništvu. Dobivale su rak isključivo ako ih je čovjek hranio. Bili smo toksični. Kultura nas je napravila takvima. Trebalo je napraviti prvi korak, a svaki veliki korak, kako čovjeka tako i čovječanstva bio je pod nadzorom. Tome se trebalo oduprijeti. Nasilje protiv autoriteta rezultiralo je samo većim nasiljem i kontrolom, ali samo ako se znalo tko koga napada i zašto. Ako se smetnu te stavke, nema se koga kazniti. Fantom revolucije. Niti jedan leptir nije okrivljen za uragane na drugim krajevima svijeta. Niti jedna iskra nije zatvorena radi vatre koju je potaknula. Niti jedan čovjek nije optužen za Tihi rat. Samo jedan čovjek ga je preživio u potpunosti. Taj čovjek nestaje svakim slovom. Volim se vraćati u prošlost. Sada, kad postoji samo trenutak u bilo kojem pogledu, počinje mi imati smisla. Cijeli život bježim od prošlosti, da bi je na kraju posjećivao. Tamo je Stela. Tamo sam i ja još uvijek. Sve to postoji. Tijelo mi drhti. Star sam. Pomalo i senilan. Ali ne odustajem. Kraj je tamo gdje ga smjestim. Boris je moja nada. Igre se igraju na više razina. Tada su mi bile isprepletene, u čvorovima, kakve su i bile isplanirane da budu. Sada u finom tkanju tvore cijelu sliku. Svaki odnos je dvosmjernan. Tada to nisam shvaćao u potpunosti. *Madioničar* nije otkrivao svoj pravi identitet, namjeru ni kako je vršio trikove. Da je, ne bi ih nikad nikome više mogao izvesti, pa čak ni samome sebi. Sad vidim cijelu sliku, koju čovjek može vidjeti. Bilo bi lijepo vidjeti onu još širu sliku, koju čovjek ne može vidjeti. Kad bi konačni paradoks bio da Bog ipak postoji. Da u jednu ruku nadilazi sva naša očekivanja, a u drugu je potpuno običan. Što je čovjek slabiji, to je Bog jači. Incestuoznost društva ga je činilo takvim. Neki filozofi su ga čak i ubili, drugi pokopali, ali on je i dalje bio tamo. Čučao u mračnim kutovima naših neispunjenih želja.

"Tata, je li postoji Bog?" pitao me mali Boris dok je brisao ostatke čokolade s usana.
"A što ti misliš?"
"Pa ja mislim da postoji."
"A zašto to misliš?"
"Jer je tako rekla učiteljica u školi."
"A što da ti ona to nije rekla?"
"Što onda?"
"Da li bi onda postojao?"
"Pa normalno da ne bi. To svi znaju. A sada mi reci što ti misliš?"
"Ja mislim da ne postoji."
"Onda i ja tako mislim."
"Ali učiteljica i dalje misli da postoji."
"I ja."
"Pa moraš se odlučiti. Je li misliš da Bog postoji ili ne?"
"Tata, baš si blesav nekad. Pa možda postoji."

Volio sam promatrati vrijeme kako prolazi. Navodno. Neki bi to nazvali lijenošću. Ja bih to nazvao radom. Novac nas je uništio. Sve se pobrkalo. Rad je bio rad samo ako je za novac. Inače je bio lijenost. Vrijeme posvećeno sebi je bio luksuzni kliše. Debili. Ponekad se čini uistinu nevjerovatno da to nismo uvidjeli. Da je novac bio privatn. Borili smo se protiv vlada, režima, religija i za ljudska prava, ali nikad nismo napali svog jedinog i pravog neprijatelja. Ta banda je vladala stotinama godina, bez ikakvih problema. Nitko nije bio zatvoren, osuđen ili prognan. Kupili su sve. Banke, države, vojsku, predsjednike, većinu političkih stranaka, tajne organizacije, medije, religiju ... A onda ih zadužili. Samo su to radili pod maskom. Običan čovjek nije imao vremena za to. Imao je drugih problema, jer je već zaigrao njihovu igru. Svi smo bili rođeni dužni. Istočni grijeh modernoga čovjeka. Čovjek, firme, države i cijeli svijet je bio dužan. I nitko se nije zapitao kome. Onima koji su izmislili sve to. Koji su izmislili igru i namjestili je da ide njima u korist. Monopoli u kojem igra cijeli svijet, a *banksteri* su igrači, banka i imaju pravo mijenjati pravila kako god im to paše. Da se tako postavi igra, tko bi normalan uložio svoj život i zaigrao? Ali igra nije bila tako postavljena. Ljudi su grcali u dugovima i hvatali se za slamke spasa što su im ovi isti pružali.

Svaka slamka je značilo dodatno zaduživanje. Posjedovali su nas. Ljudsko roblje.

Elektronske tetovaže su bile pretposljednji korak apsolutne kontrole. Na čovječanstvo se i službeno zalijepila etiketa. Ona nas je određivala. Dovoljan je bio samo sken. Cijeli naš život je bio kodiran u nizu razmaka i crta. Ja sam svoju uklonio, dugo se već ne koristi. Ljudi su vjerovali u sistem. Nadali su se nečemu. Nisu gledali oko sebe. Pritiskom na jedno dugme, čovjek je mogao biti lišen sve svoje imovine, posla i slobode. Zakone su i dalje pisali oni koji su od njih imali koristi. Služilo se kraljici, kralju, a ne narodu. Čovjek je postao bezvrijedan. Roba nema vrijednost, ako nije na polici gdje čeka kupca. Kupac je uvijek isti. Vlasnik te robe koji otkupljuje njenu slobodu u zamjenu za rad. Kmetovi. Obični kmetovi koji su bili uvjereni u svoju slobodu.

Stajao sam sam. Imao sam deset godina.

Munje su sijevnule i rasparale nebo. Posljednji udar je završio nekoliko metara od mene.

Zaledio sam se.

"Mogao sam umrijeti", rekao sam potihom. Nitko me nije čuo.

"Mogao sam umrijeti", ponovio sam.

Ostao sam u tom položaju neko vrijeme.

Okrenuo sam se i zakoračio u veliko nepoznato. Odlučio sam. Neke stvari su za cijeli život.

"Svene, je li ti dobro?" upitala me majka kad sam stigao kući.

"Je."

"Blijed si. Reci, što se dogodilo."

"Skoro me munja pogodila."

"Ajme nesreće. Dođi da te zagrlim. Pogledaj me."

"Dobro sam mama."

"Sine moj..."

Suprotnosti su nas zamarale. Isključivost. Ili –ili. Od rođenja smo se tome učili. Odgovornost i užitek ne idu jedno bez drugoga. Uživanje u odgovornosti i odgovornost prema uživanju. Sve ostalo je osuđeno na propast. Sa svime je tako. Neznanje je odigralo ključnu ulogu. Vjervanje u znanje završnu. Znali smo krive stvari. Nisu ljudi bili glupi,

dapače. Takvim ih se činilo. Čovjekovo duh se iskoristio na najsiroviji način. Uvjereni u dobro činili smo najokrutnije stvari. Kako drugačije objasniti sve silne ratove u kojima su se obje strane zaklinjale u časnost i slobodu, a tjeroali svoje sinove u nepovrat. I onda sve ispočetka. Ništa se ne bi pomaklo. Čast i sloboda su ubili više ljudi nego prirodna smrt. Sve kao dio plane. *Mađioničari* znaju bili okrutni u svojim iluzijama. Ako povjeruješ, trik je uspio, bez obzira na posljedice. Njih kasnije osjetiš, kad je sve već gotovo i kad ti je samar već stavljen. Kupio si biciklu, sad pedaliraj. Stela je osjećala to, ali je voljela voziti biciklu. Satima bi vozila zabačenim cestama i kozjim putovima. Nekad bih joj se pridružio, ali nisam mogao pratiti njezin tempo. U to vrijeme bih obavljao pripreme za svoj hobi. Za bljesak. Za munju koja udara tamo gdje treba. I grmljavinu koja trese mjesta koja su se trebala tresti. Ostalo mi je nejasno gdje su svi nestali tokom Tihog rata. Jer onda, sve skupa nije imalo smisla. A to, samo po sebi, nema smisla. Moraju biti negdje. Tako mi je *mađioničar* davno rekao. Ali znao sam to i od prije. Tihi rat je pokrenut sa strane čovjekove svijesti, kao odgovor na početak globalnog genocida. Nije mogao dopustiti da se on uistinu i dogodi. Teško je to sad znati. Unatoč svome znanju koje dijelimo, neke stvari ostaju zaključena u ljudskim srcima i tamo stoje zauvijek. Prije je bilo lakše, imao sam pomoć. Sada, sam samcat. Čak me je i Stela napustila. Posljednji čovjek. Pitam se hoće li me se itko sjećati. Bez zasluga, samo sjećanje. Neće. Ne bih ni volio to. Svi koji bi me se sjećali su odavno na drugoj strani. Figure pored šahovske table. Kraljevi odozgo, umiru od smijeha. Kraljica u lezbijskom odnosu s drugom kraljicom. Šah mat. Sve ispočetka. Igrali smo se životom umjesto da smo se igrali u životu. Za dlaku. Ali krivo. S vrlo strogom kaznom. Svaki puta kad bi skinuli maske, čovjek je morao spusti hlače. Volio sam gledati Stelu kako se svlači. Trajalo bi puno kraće nego kad se oblačila. Uvijek bi uredno posložila robu. Sjećam se mirisa njezine kože. Mogao bih je sad namirisati među tisućama žena. Kako bi zbacila kosu kad bi skinula majicu. Njezine predivne sise. Vrat. Nije ona zaboravila na svoju bitku.

"Stela?"

"Reci."

"Jesi ikad čitala haiku prozu?"

"Ne."

"Ni ja."

Ima stvari koje još nisam otkrio. Čuvam to za poslije. Naučio sam se skrivati tokom života. Tako sam jedino mogao preživjeti. Stela je jedina znala sve moje tajne. Živjeli smo zajedničke tajne. *Mađioničar* je znao neke od njih. One koje mi je on rekao. Znao je predvidjeti budućnost. Tada mi nije bilo jasno kako to radi, ali je bio uspješan. Sve se činilo prejednostavnim. Stela je voljela moj kurac. Ne bi prošao dan da ga nije pogladila i dala mu poljubac. Isto i ja s njezinom. Svršavali smo uvijek zajedno. Dugo i duboko u stisku zagrljaja. Istovremeno. Palilo ju je ono što ja radim, iako nije odobravalala. Nije voljela nasilje. Nisam ni ja. Nisu ni doktori koji su amputirali nogu nekome da bi ga spasili. Ljubav nije usmjerena pojava, nikad nije ni bila. Nemoguće je voljeti objekte. Moguće je voljeti. Uspjeti. Stela je otvorila svoja bojišta. Sabotaža. Došla je poprilično visoko, što ju je i koštalo. Počela je sa sabotiranjem lokalnih desničarskih skupova. Bila je uspješna. Pa ljevičarskih. Birokracija je moćno oružje, ali u oba smjera. Pa državne manifestacije. Bez ijednog puštenog traga. Imala je sve pod kontrolom. Koristila se zakonima, medijima, lokalnim lopovima, hakerima... Ciljala je precizno. Imali smo sličan princip. Istraži. Dokaži. Reži. Ušla je u trag novcu. Shvatila je da ništa nije kako se čini. I krenula dalje. Prolazile su godine i njezina saznanja su se gomilala. Uspjela je srušiti nekolicinu kampanja protiv umjetne oplodnje. Zнала je da tu ne staje i da su oni samo marionete. Kasnije sam joj se i ja pridružio. Većina je bila kastrirana, područje očišćeno. Bili smo zajedno u tome. Naša nova bitka. Ulozi su rasli, a mi smo imali posla sa sve moćnijim ljudima. Jedna greška i sve bi bilo vrlo brzo gotovo. Išli smo sloj po sloj. Onako kako su ih oni postavljali. Gulili smo ih i ljuštili i dolazili do sablasnih spoznaja. To nisu bili normalni ljudi. To je bilo nešto drugačije. Jasno da su bili od krvi i mesa, ali njihovi umovi su bili u dubokim psihotičnim stanjima. Empatija je otkrila svoju sestru blizanku potpuno suprotne naravi. Brojevi. Samo brojevi su bili bitni.

Otkrili smo njihovu slabu točku. Sloj po sloj ulazili smo i u nove sfere, za koje nismo ni znali da postoje. Činilo se da tome nema kraja. Da je sve umjetno stvoreno i da stvari ne da nisu onakve kakvim se na prvu čine, nego ni na drugu, treću... Bez veze, u doslovnom smislu riječi. Ono što se događalo u javnosti, što je krojilo informaciju bio je najnebitniji faktor cijele priče. Sve što se trebalo znati se nije znalo. Onaj tko je znao imao je dovoljno razloga da o tome šuti. Imenom i prezimenom. Trebalo je zrcaliti. Kako od njih tako i prema njima. Skriveno. Skriveni oni. Skriveni mi. Kao da se ništa ne događa. Znali su oni za nas. Ali nisu znali tko smo. Igrali smo se *lovice*. Povezali smo se. Nismo bili jedini.

"Halo, si ti?"

"..."

"Da."

"..."

"Dobro. Drugi put."

"..."

"Moram ti reći da sam malo obratio pozornost na ovo što Stela radi."

"...?"

"I zanima me."

"..."

"Normalno da je to bitno, ali kastrirao sam ih skoro sve. Imam još nekolicinu koju..."

"..."

"Pa kakve to ima veze?"

"..."

"Ja i dalje ne vidim razlog zašto ne."

"..."

"Pa normalno da je to moj život."

"..."

"Ok. Čujemo se."

"..."

Ljudi su se bojali mraka. Kad bi došla svjetlost, bojali bi se vlastite sjene. Upoznavali smo novu vrstu ljudi. Profesionalnu gamad koja se nije bojala ničega. Za sve je imala rješenja. Najčešće rješenje je bilo stvaranje problema. Većina se smucala po tajnim

društvima. Morali smo biti jako oprezni. Vremena smo imali. Nigdje nam se nije žurilo, iako se njihov plan uvelike ostvarivao. Bez ikakvih problema. Što god su zamisli je prolazilo uz određeni *splet* okolnosti. Puno toga se događalo *slučajno*, a bilo je sve samo ne slučajno. Glava dole i nastavi blejati. Boris je rastao. Na njemu sam znao prepoznati prolaznost. Zanimalo ga je puno toga i saznavao je puno toga. Družio se sa starijima od sebe. Njegova pitanja su me učila. Odgovori su dolazili sami po sebi. Znao je da se nešto događa, ali je to poštovao. Nikad nije saznao cijelu priču. To nije bilo dio roditeljstva. Znali su mi pričati poznanici kako su se razočarali u bliske ljude. Uvijek sam im govorio da situacija čini čovjeka. Znao sam što sam znao i uglavnom nisu ljudi bili krivi. Napravilo ih se takvim. Znao sam tko je kriv, ali ljudi nisu htjeli slušati. Većini nisam stigao ni reći. Većina nije htjela to čuti. Lakše im je bilo to ignorirati i uhvatiti se za prvu ponuđenu opciju. Čitali su novine, gledali televiziju i bili uvjereni u istinitost. Kad bi im postalo previše, okrenuli bi na neki film i u san se ispratili uz zvukove eksplozija, seksa i straha. Sve obilježeno jednom te istom dogmom. Simboli su bili po svukuda. I to je sve bilo normalno. Obelisk u sred Vatikana. Londona. Washington DC-a. Simbolički kurac u središtu *duhovnosti*, novca i vojske. Reakcija je očekivana. Nitko nije nabijen na kolac. Klanjalo im se, kao što se kraljevima uvijek i radilo. Rekao je jednom jedan plemić: "Nije naša krv plava jer smo mi kraljevi, već zato što nam ljudi vjeruju da jesmo." Reakcija očekivana. Nitko ništa. Spoznali smo novi oblik religije unutar religije. Nešto što je povezivalo ljude raznih *svjetskih* religija. Najbliži opis stane u svega tri slova. Moć. U malo više slova se da nagurati i apsolutna moć. Sve je bilo njihovo. Dali su novi smisao novcu. Novac je prije imao pokriće u zlatu. Nakon njih više ne. Štampao se po potrebi. Inflacija. Sjećam se kad je novac postao sredstvo za plaćanje duga. To je na njemu i pisalo. Englesku riječ *trade*, zamijenili su s riječi *debt*. Više nije služio za trgovanje, nego za otplatu duga. Nezavidna pozicija. Cijeli život, samo da otplatiš dug kojeg su oni napravili. Stvoren je život na kredit. Svi su im bili dužni jer su oni to tako rekli i jer tako piše u brojevima. Imali su i sudstvo pod sobom. Zakonima su podizali ljestvice na proizvoljne visine. Monopoli nove generacije. S elektronskim tetovažama to je

podignuto na još višu razinu. Novac kao novac je nestao. Prešao je s papira u strogo kontroliran i nadziran kod. Postajalo je sve teže biti neovisan. Neposlušan, kako su oni to zvali. Ljudi su počeli uviđati da su nasamareni, ali inercija je bila strašna.

"Ulazi u mene."

"Jedva čekam. Skidaj sve sa sebe."

Legli smo na krevet.

"Kako je tvrd."

"Krevet?"

"Glupane. Tvoj kurac. Potočić mi je krenuo."

"Samo ti podmaži, stižem."

"Uuuu, Svene..."

"Volim te."

"I ja tebe."

"Volim se jebati s tobom."

"Znam. Vidim. I ja s tobom. Au, nemoj do kraja odmah."

Ljubio sam je po sisama. Imala je predivne sise.

"Gricni malo bradavicu, napali me to."

Gricnuo bi ju i momentalno osjetio kako bi se još više navlažila.

"Stavi ga do kraja sad. Volim ga osjetiti."

Stavio sam ga do kraja.

"Stela... moram ti nešto reći."

"Reci."

"U ovom trenutku i ovoj pozi bi ostao do smrti da je moguće. Ali nije. Znaj da ću uvijek biti tu za tebe kuda god da nas život odvede."

"Lijepo. A sad me jebi...", poljubila me je.

Stela je shvaćala novac i njegove tokove. Svećenici me više nisu zanimali. Bacio bih oko na kojeg, ali više iz navike. Poslao bi pismo upozorenja i većina bi prestali kad bi bili otkriveni. Sjećam se jedne subote, bili smo već odrasli, vraćali smo se sa nekakve zabave. Bili smo pijani u taksiju s čašama viskija i votke. Pogled je bio dovoljan. Došli smo doma, pokupili torbu s priborom i prikrali se svećeniku u sobu. Postali smo profesionalci. Ali to više nije bila naša liga. Ovim igračima se nije moglo približiti. Bili su drugačiji. Nedodirljivi.

Tek sam tada potpuno shvatio svoju traumu iz djetinjstva. Nije bio kriv svećenik. Kriva je bila situacija. Tada sam shvatio tko je stvorio situaciju. Fantom kojeg većina ne primijeti čitav svoj život, iako mu je neprestano pred očima. Svugdje je bio. Sve je bilo njegovo. Ušao je u čovjeka, zato ga ovaj nije ni vidio. Imali smo vrlo malo prostora za djelovanje. U svakom pogledu su bili jači. Ironija, da je priča o Davidu i Golijatu izašla upravo iz njihovih redova. Prikupljali smo informacije. Tone informacija. Najteže je bilo razlučiti što je izvorna informacija, a što su oni plasirali da nam mrse konce. Dijelilo se. Sa svih strana je stizalo. Bili smo tajno društvo. Po njihovom uzoru. S ciljem da uništimo one koji uništavaju nas. Počelo se sve doimati smiješno. Jer, teško je bilo za ozbiljno prihvatiti na što su sve ljudi bili spremni. Kakvoj stvarnosti. Mora da je šala, govorio sam si. Nije bila šala. Bilo je vrlo ozbiljno. Svijet je i dalje živio u strahu. Sve priče o terorizmu u to doba su mi postale vic. Tim ljudima se nitko nije mogao ni približiti, a kamo li ih napasti. Nitko nije mogao ni prdnuti, a da oni to ne znaju, a kamo li im oteti avione i zabijati ih u njihove tornjeve, dizati im podzemne u zrak, vršiti atentate na njihove predsjednike. Kad jedanput to probaš, a bilo ih je onih koji su odlučili ići silom direktno na njih, vidiš da su oni već tamo. To oni rade. Za ono što su oni štitili nije se ni znalo u javnosti. Teško je lopovu maznuti nešto skriveno. Ako mu i mazneš, ubrzo shvatiš da si zagrizao mamac i da si ostao bez svega. Zajebano su to izvodili. Nije bilo pravila. Gazili su što god im se našlo na putu. Ali su bili slabi na brojeve. Voljeli su brojati nule na svojim računima. Hakerski napadi. Nisam ga nikad proveo, ali sam sudjelovao. Dovoljno da znam što se događa. Stela je našla načina da preusmjeri tokove novca. Ilegalne operacije su imale niži stupanj sigurnosti i što god da se dogodilo ostajalo je u tajnosti. Izvlačili smo novac i njime financirali naše aktivnosti. Bili smo skriveni iza serije servera po čitavome svijetu. Nisu nas mogli otkriti. Ali su znali da smo tu.

"Halo, si ti."

"..."

"Što odmah u glavu?"

"..."

"Znam."

"..."

"Svjestan sam."

"..."

"Normalno da se pazimo."

"...?"

"Nitko ništa ne zna. Držimo se podalje."

"..."

"Svjestan sam tih posljedica."

"..."

"Dobro."

"..."

"Čujemo se. Javim ti detalje."

"..."

"I tebi."

Nije bilo isto da li te netko gleda dok radiš nešto ili si siguran u svoju samoću. Svi smo imali priliku zablokirati upravo kad nam je šef pogledao preko ramena, kad je učiteljica pogledala što pišeš ili kad je radi uperenih pogleda naše tijelo samo stalo. Ignoriranje je blaženo, govorili su oni koji nisu spoznali ništa vrijedno onog što su smatrali patnjom. Nema takve patnje. Nema blaženstva u neznanju. Za razliku od prihvaćanja. Shvati i prihvati je blaženo, bio bi prijevod na smisljeni jezik. Koji je malo ljudi govorilo. Oni koji ga nisu govorili su se srdili na njegov spomen i htjeli su ga razumjeti, ali ga nisu željeli naučiti. Gledalo nas se. Neusporedivo više nego smo to mislili. Sama pomisao na to je disala paranojom. Teorije i zavjere. Čista praksa. Sve se da namjestiti. Izmislili smo nano robote i ta je spoznaja bila prihvatljiva ljudskom umu, ali ne i da smo izmislili sustav apsolutne kontrole koji počiva na osjećaju sigurnosti. To nikako. Tko bi to htio, često su me pitali. Odgovor je uvijek bio isti,. Oni koji to žele. Fantom bi i tada ostao neprimijećen. Sistem je djelovao, vrlo efikasno. Ali ne potpuno. Postajala je spona. Oni koji su to uvidjeli i prihvatili neprihvaćanje toga. Čudno je to opisati logičnim slijedom, kad su vrijedila neka druga pravila. Sveukupno znanje čovjeka, zapisano u njegovim genima se probudilo i suprotstavilo znanju o istom tom genu. Riječ nikad nije u potpunosti opisala sliku, kao ni

slika riječ. Mnogo ljudi s kojima smo surađivali nismo nikada upoznali. Nije bilo potrebe. Znali smo, bili smo tamo kad je trebalo biti i radili što je trebalo raditi. Nije bilo objašnjavanja. Zaključilo se i djelovalo. Sporo je išlo. Ali je išlo. Vraćali smo istom mjerom. Imali smo smjernice i koristili njihovu uvježbanu praksu. *Mađioničar* je bio od velike pomoći, ali je i dalje bio *mađioničar*, kao i oni. Začarani krugovi i neprekidni vrhovi piramida. Sve ima svoju rezonantnu frekvenciju. Svoj *božji* dodir. Sve se može jednim pokretom izbrisati. Koji je to pokret, ostaje tajna. Bog, ako i baca kockice, već zna koliko će dobiti.

"Tata?"

"*Reci sine.*"

"*Koji je najveći broj?*"

"*To bi bilo beskonačno.*"

"*Idemo brojati onda do beskonačno.*"

"*Ne možemo to.*"

"*Zašto?*"

"*Jer bi cijeli život proveli brojeći.*"

"*Pa možemo na brzinu.*"

"*Ne ide to baš tako.*"

"*A je li Sunce veće od beskonačnosti?*"

"*Nije, sine.*"

"*A tristo pedeset?*"

"*Nije.*"

"*A Svemir?*"

"*Svemir je beskonačan.*"

"*Pa što je onda veće od beskonačnosti.*"

"*Nema toga. Beskonačno je najveće.*"

"*Tata...*"

"*Reci sine.*"

"*Ja znam koji je broj veći od beskonačno.*"

"*Koji?*"

"*Beskonačno i jedan.*"

Dječji um. Kao da je znao rješenje za sve probleme, čak i one koji nisu ni postojali. Samo mu je bio potreban razgovor. Oni su bili dokaz da cijeli život učiš da bi umro glup. Rekao je jedan komičar da samo troje vrsti ljudi govore istinu. Djeca, oni koji su pijani i oni koji su dovoljno nadržani. Zanima me da li ljudi pamte dan kad su ubili dijete u sebi. Ili su samo kliznuli u to podmazani razlozima. Da li su znali kad su zapravo pijani, a kad trijezni. I zašto nisu bili nadržani kad su trebali biti. Na ova pitanja bi mi sad trebao dječji odgovor. Ali djece više nema. Ni pijanih ni nadržanih. Postoji sjećanje na njih u ovim riječima. Nije nam dugo trebalo da budemo na početku. Opet djeca. Postajalo nam je jasno otkud *tradicija* pedofilije u svećenika. Pored same perverzности, ležao je ritual. Od davnina su bogovi *tražili* da *očevi* žrtvuju svoje *sinove* u njihovo ime. Svećenici su to radili na poznate načine. Ti *mađioničari* na doslovne. Otkrili smo cijelu mrežu ljudi koja se bavi otmicama djece. Bez otkupnine. Samo bi nestali. Raznih dobi i profila, ali najčešće novorođenčad. Gadila nam se pomisao što stoji iza toga. Ali morali smo saznati. I saznali smo vrlo brzo. U raznim dijelovima svijeta, na određene datume, u vrhuncima njihovih rituala silovalo bi se, ponekad i ubilo oteto dijete. Stela je htjela odustati. Bilo ju je strah. Ni meni nije bilo svejedno.

"Tko su ti ljudi, Svene?"

"Ne znam."

"Pa kako mogu bit tako bolesni. To su sve ljudi na vodećim pozicijama."

"Ne znam. Ne znam što da ti kažem."

"Ja bih odustala. Ovo je previše. Pomisli samo na Borisa."

"Ja... Ja..."

"Ti ne znaš što da kažeš."

"Da."

"Ali?"

"Ali... jebem im mater."

"Kako? Ne možemo im ništa. Progutati će nas."

"Stela, ja..."

"Reci."

"Ja ne mogu odustati. Volim te najviše na svijetu i ako ti ne želi dalje potpuno te razumijem i podržavam. Ali ja moram. To sam ti i davno rekao, kad si me molila da prekinem s kastracijama. Tu nema prekida. Nikada. To je moj život."

"Razumijem te. Zagrlj me."

"Čuvati ću se. Znaš da sam oprezan."

"Znam."

"Ja ću razmisliti još. Preduboko smo zašli i strah me je. A s druge strane osjećam i to o čemu ti pričaš. Ali bolesno je. Što je njima?"

"Ne znam. Ali ću saznati."

"Volim te."

"I ja tebe."

Povukla se malo. Ali je uvijek bila prisutna. Bila je bitna i znala je to. Znali smo i mi ostali. Učili smo jedni od drugih. Znali smo primijeniti tuđe znanje. Bili smo usklađeni. Gubili smo se neko vrijeme u prividima. Vrlo su slojeviti. Brišu tragove. Kameleoni. Ali nisu neprimjetni. Svu tehnologiju koji su oni koristili na nama smo i mi koristili na njima. I to njihovu. Znali su da to radimo, ali nam nisu mogli ništa. Ušli smo duboko. Postali smo pijavica koja je zagrizla glavnu arteriju. Da su nas izbacili iz svog sistema urušio bi se. I to su oni znali. Mi smo znali za njihove metode i krili smo se pred njima. *Mađioničar* mi je rekao kako. Najmanja greška značila je smrt. Doslovno. Svi koji su sudjelovali riskirali su život i zato su to radili savršeno. Imali smo vlastitu magiju. Bio je to tihi rat. Još uvijek s malim slovom. Cilj nam je bio postati dio od milijarde bitova koji su označavali novac. Tu ih je boljelo. Tu smo udarali. Imali smo novca koliko smo htjeli, ali ga nismo koristili za sebe, već protiv njih. Nitko nikad nije ukrao niti jedan *cent* za sebe. Da je, brzo bi nas našli. Postali smo oni. Izjedali smo ih iznutra. Bili su jaki i nikad ih ne bi mogli cijele pojesti, ali to nije ni bio cilj. Osjećaj je bio dovoljan. Osjećaj da su prolazni, ma koliko god vremena da prošlo. A prolazilo je. Klizilo u nepovrat. Odabrali bi dva trenutka i ono između opisivali vremenom. Vremenu smo davali emocije, sjećanja i nadanja. Kad bi samo uklonili ta dva trenutka nestalo bi sve to. Ne bi bio sjećanja, ne bi ljudi patili za minulim vremenom, ne bi se grčevilo držali za nešto što si ne mogu oprostiti. Ne bi sanjarili od nedostižnim visinama.

Snovi koji su toliko neostvarivi, a negdje duboko itekako očekivani da stvaraju jaz. Neopisiv, stalni jaz između mogućnosti i superlativa, između osjećaja i nadanja, između osmijeha i izgubljenosti. Ali nismo. Nismo znali ukloniti ta dva trenutka između sada i nekada. Zato smo i ludili. Ne može čovjek biti na dva mjesta istovremeno, ovdje i negdje drugdje, koliko god to htio. Čudna potreba da se izbjegava sadašnji trenutak. Igra psa, mačke i miša oko središta svijeta, bez obzira da li on bio u pupku ili u Apolonovom hramu u Delfima.

"Uspjeti ćemo."

"Jesi li siguran?" Stela me je držala za ruku i pogledom zahtijevala potvrdu.

"Jesam. Ovo što imamo, što radimo... je veće od nas samih."

"Ali..."

"Nema mjesta sumnji. Vjeruj u sebe, u mene i u svijet u kojem živimo."

"Čudno mi je to od tebe čuti."

"Neka ti ne bude. Ljubav nas čini velikima. Budi velika jer jesi."

"Znam, ali veliki su i oni."

"Nisu vjeruj mi. Imaju moć, istina, ali su mali kao ljudi. Srce im je na izdisaju."

"Strah me je."

"To je normalno. Strah nam omogućuje preživljavanje. Njih nije ničega strah, zato su osuđeni na propast."

"Ali kako ćemo to sprovesti?"

"Stvari će sjesti na svoje mjesto, uvijek sjednu. Ovo je slično kao i sa svećenicima, treba ih samo prepoznati, izolirati i onesposobiti."

"Ne znam što da ti kažem."

"Ne trebaš ništa reći. Svi su oni ista gamad. Zlostavljači djece i ljudi, otmičari i ubojice, svaki na svoj način. To su njihove slabosti, a mi ćemo ih iskoristiti."

"Daješ mi snagu dok te ovako slušam."

"Ti meni daješ snagu što si živa."

"Skidaj se Svene, zajahati ću te."

"Svršimo zajedno ovaj dan."

Uočio sam kako se ponovno javlja kult ženskog lica Boga. Svaka religija je proizašla iz kulta, samo je bilo pitanje broja ljudi koji povjeruju u nešto da se to može institucionalizirati i postati službenom religijom, koliko god suludo bilo. Da nekome tko je

prvi put došao na ovu planetu pokušam objasniti da su postojali muškarcima u haljinama koji su jednom tjedno pričali drugim muškarcima i ženama o skromnosti dok su im uzimali novac, o čednosti dok su im silovali djecu, o pravednosti dok su veličali zločine, o ljubavi prema svima dok su prezirali drugačije i koji su dijelili simbol krvi i tijela mrtvacu koji bi ih prokleo da je tada bio živ rekao bi mi da nisu bili normalni ni jedni ni drugi. Kad bi toj istoj osobi pokušao objasniti da je tih nenormalnih ljudi bilo više od milijardu i da je to bila samo jedna od religija... ne bi mu mogao objasniti. Jer ni meni nije jasno. Jasno mi je da se čovjek traži i da želi pobjeći od vlastite sjene, od vlastite persone... i kad upali svjetlo vidi paučinu, kukavičluk i bijednost. I brzo ga ugasi i pomoli se. Bog će mu sve oprostiti. Dok su neki drugi govorili: "Da, imama puno mana, ali sam dostojan i želim ići naprijed" i u tom trenutku sjena bi nestala i dolazilo bi se u dodir s dušom. Tu nema ništa vjerskoga, to je povratak izvoru znanja. To je život. To je oštrenje nagona, to je izraženost emocija, to je nadraščanje životnih znakova nad logikom, to je prestanak krutog poimanja stvarnosti. Onda, otkrije se kako se cijeli taj neprekidni mlaz energije može usmjeriti i usredotočiti u vrlo čvrsto središte, oko kojeg se vrte i pas i mačka i miš, i postati Mudri starac i Velika majka, postati Bog i Božica ovoga svijeta. Ali ne, praksa je pokazala da je praktičnije ako ti Bog sve bezuvjetno oprosti. Bitno je sve to, makar nema više ničeg od navedenog, ali to je jedini način da se shvati zašto je došlo do onog do čega je došlo. Slijedilo nam je. Bili smo naviknuti na nepravdu. Ne govorim ovdje o sitnim lažima, manipulacijama i krađi žvakaća s kioska. Nepravda koja nam je uređena toliko je bila izražena da smo bili u šoku. Nismo je ni osjetili. Zapeo mi je za oko lokalni moćnik. Privatnik u farmaceutskoj industriji. Malo sam istraživao i nije bilo baš sve čisto oko njegove imovine. Imao je previše. Ali nije to razlog što mi je ušao u život. Njegovo ime se počelo pojavljivati u kontekstima mojega hobija. Prvi put da me je zaintrigirao čovjek bez halje. Ali bilo je nešto gnjusno u vezi njegove pojave. Počeo sam ga pratiti. Obiteljski čovjek. Žena. Djeca. Ljubavnica. Sve korektno. Direktor. Skupi automobili. Večere u skupim restoranima i preseravanja u skupim odjelima. Ok. Sa lokalnim ljudima skromno. Živio je u čuванom i zatvorenom djelu naselja i prdekao po

susjedstvu na *motorinu* s napuklim auspuhom. Sa svakime bi stao i popričao o običnim stvarima. I tako u nedogled. Ali imao je on i mračnu stranu. Volio je malu djecu. Ali ne onako kako je volio svoju unučad. Samo je bilo pitanje vremena.

"Tata, moram te nešto pitati", Boris je bio već odrastao i znatiželja mu je izvirala iz očiju.

"Reci sine."

"Znam da je to vaša stvar, ali vrti mi se po glavi već neko vrijeme i olakšati ću si dušu kad izgovorim pitanje."

"Slušam", već sam znao kojim smjerom ide razgovor.

"Gdje ti i mama idete kad si uzmete slobodan vikend? Što radite onda? Znam da se ne idete zabavljati i voditi ljubav u neki hotel, jer uvijek kad se vratite ste čudni par dana."

"Vidim sine da ti ništa ne može promaknuti. Sviđa mi se to jer upijaš sve oko sebe kao spužva i razmišljaš svojom glavom."

"Nisi mi odgovorio."

"Nisam niti neću, ali mislim da ti već znaš odgovor, samo ga nisi još svjestan. Doći će dan kada nećeš morati pitati. Kada ćeš znati."

"Oče, je li vi to meni nešto tajite? Je li vi vodite dvostruki život? Što se krije iza toga?"

"Nije to dvostruki život, to je život. To su naše odluke iza kojih stojimo, koje čine naš svijet i koje grade novi svijet."

"Ne razumijem."

"To što mi radimo ima neko veće značenje. Veće od nas samih. Neću ulaziti u detalje radi tvojeg dobra i tvoje sigurnosti, samo znaj da su nama duše na mjestu i savjesti čiste, što god da radili."

"Jeste li van zakona?"

"Jesmo, teoretski, ali zakoni viših sila su na našoj strani."

"Jeste li u opasnosti?"

"Jesmo, ali cijeli svijet je u opasnosti većoj od naše. Vjeruj mi, ne bi nikad napravio nešto što bi moglo ugroziti našu obitelj."

"Nisam ni sumnjao u to. Nisam ni dobio odgovor, ali zadovoljiti ću se dobivenim."

"Hvala ti na tome. Na razumijevanju. Neke stvari su bolje da ostanu kakve jesu."

"Neke i nisu..."

"Pametno moje. Zagrlj me", snažno me zagrljio i duboko izdahnuo.

"Doći će vrijeme, sine, vjeruj mi, za neki drugi svijet."

"Nadam se."

Nisam odmah povezao. Poslije sam se sam sebi čudio. Bilo je očito. Izgledali su isto, živjeli su blizu jedan drugoga, čak se i kretali istim mjestima, samo ih je par godina odvajalo, to je presudilo. Ali takva gamad se rijetko nalazi. Teško je prijeći preko toga da smo znali. Znali smo što nas čeka i svojevolumno smo to dopustili. Religije, vlade, hrana, lijekovi, mediji, elektronske tetovaže, čipiranje i na posljetku hibridizacija... i sve smo to prigrlili objeručke. Kakvi tupani. S druge strane, možda smo osjetili da se bliži neki kraj i da je potreban korak prema novom početku. Naši geni su bili manipulirani i odlučili da je potrebna transformacija. Ljudsko tijelo nije dostatan instrument za um. I odustali smo od srca. Same biti. Svakom niti, tkanje je postajao sve jasnije. A beskonačno. Još uvijek nisam do kraja dokučio gdje su nestali svi ljudi. Cilj je bio drastično smanjiti populaciju, ali... Uvijek ima ali. Tko želi shvatit će shvatit. Ja valjda ne želim toliko, jer nisam do kraja shvatio. Svjestan jesam, ali nisam shvatio. Nikad ni neću. Nitko ne može biti manipuliran ukoliko ne želi biti manipuliran. Svjestan sam da mi je učinjen trik, ali nisam shvatio kako. Sad samo to treba pomnožiti s beskonačno i dobije se šira slika. Neposluh je bilo to ubojito oružje. To je taj ali. Tihi neposluh. Ne igranje igre. Jedini način na koji suci ne mogu pobijediti je ako nemaju kome suditi. Mogu pokušati i pokušali su. E, sad, mi smo pobijedili na jednoj razini, ali tko zna kako stoje stvari na drugima razina. Čovjek uz sav svoj potencijal može bivati vam vremena i prostora, ali i dalje u relativno uskom frekvencijskom području. S ostalima mogu eventualno komunicirati, ali nikad biti u njima. Nešto kao odnos psa i čovjeka. Pas može razumjeti čovjeka, ali ne može razumjeti matematičku jednadžbu. A razina je beskonačno ili nam se samo tako čini. Mravu je beskonačno dug obroč po kojem hoda. Mi ga vidimo kao nešto što možemo uzeti u ruku i osjetiti tu beskonačnost, ali ne dalje od toga. S drugih razina naši životu izgledaju smiješno. *Vidi ove ljude kako hodaju po obruču prostora misleći da je beskonačan, uopće ne kuže da...* Svatko ima svog *boga*. Svaka razina ima sljedeću. Ako igraš igru. Ako ne, onda nema ničega.

"Halo, si ti?"

"..."

"Da, znam, ali ne znam što da ti kažem na to."

"...?"

"Razmišljao sam."

"...?"

"O ljubavi."

"..."

"Da, razmišljao sam o ljubavi. Ne postoji bolji razlog. Mislim da nisam ništa propustio."

"...?"

"Što si zapilio. Uželio sam se malo promjene."

"..."

"Ne."

"...?"

"Zato što se promjene događaju samo kada činimo nešto što se u potpunosti kosi sa svime što smo navikli."

"..."

"Pa?"

"..."

"Ok, imati ću to na umu."

"..."

"Ne baš, ali nema veze."

"..."

"Ok, čujemo se. Pozdrav."

"..."

Koliko duboko želiš otići ovisi o pojedincu. Naš potencijal nije mjerljiva stvar. Uz duboki poklon, svi znanstvenim strujama, sinergija je ostala visjeti kao dogma. Nepravедno. Dopustili smo si uživanje i življenje u gluposti, neka nam, kako na početku, tako i vazda. Zanimljiva riječ. Vazda. Da smo to shvatili ne bi došlo do Tihog rata. Moramo se praviti debilima da bi stvari bile jasne. Neka nam je. Sve je rečeno. Mi smo se previli glupima. Naša moć da utječemo na 'sada' neprestano se razvodnjavala zato što smo

mentalno i emocionalno živjeli u prošlosti i budućnosti. To su sve umna i emocionalna stajna, daleko maknuta od činjenična stanja... dok je život prolazio mi smo gledali na sat i brinuli se da li kasnimo. A već je bilo kasno. Imao sam priču. Neću je ispričati, ali se svaki put osmijehnem kad je se sjetim. Da su se kazaljke na satu ubrzale bi li ranije umrli? Svemir. Kad misliš da ga razumiješ, sigurno si u krivu. Nije ni danas drugačije. Na svakom uglu postoji salon za šišanje ovaca. Vjerovali smo u tehnologiju. To mi je opravdano. Nije mi jasno kako smo vjerovali onima koji stoje iza te tehnologije. Onima koji su upotrebljavali tu tehnologiju. Kako nismo mogli pročitati ta boldana slova između redova? Tihi rat je bio radikalno stanje. Isplanirano. Promišljeno i modelirano upravo tako da sjedne gdje je trebalo. Blejali smo gdje smo stigli, ali očito niti jedna riječ nije bila prevedena na pravi način. Lako za riječ, ona je nastala poslije. Gdje su sve smjernice i znakovi završili? Mimo. Na odlagalištu ideja. Sada znam da je svemir električne prirode i da je energija posvuda. Da smo mi dio te energije i da je energija dio nas. Gdje su završile sve ideje, svi električni impulsi u našem mozgovima koji su to ranije shvatili? Mora postojati neko mjesto, prihvatilište za sve te neispunjene potencijale ljudske mašte koji nisu uspjeli zaživjeti u svom vremenu? Zaživjeli su godinama poslije u prilagođenim verzijama. Ljudi vjeruju u svašta. Inercija. Teško je zaustaviti kotrljajuće kamenje. *Spin*. Lako ga je napraviti kad imaš igru pod kontrolom. Sudac je najvažniji igrač, uvijek je bio. Zvati offside golmanu ispred svojih vrata je neprocjenjiva moć. *Show must go on...* i *šou* se nastavlja danima, tjednima, eonima. Šutio bih i spustio pogled da nije bilo upozorenja. Insajdera koji su o tome pričali. Uglavnom preko umjetnosti. Uz nužnu torziju. Stvorena je apsolutna konfuzija logike.

Ostalo je ono drugo.

"Stela, ovaj je najgori do sada"

"Svene, to sam čula već sto puta."

"Ali..."

"...ovaj stvarno je. To sam čula isti broj puta."

"Htio sam reći da ovaj nije pop, ali stvarno je najgori. Neću ti više govoriti, pokazati ću ti slike."

"Čega?"

"Sad ćeš vidjeti. Njegova djela. Ovo su slike iz novina kad se dogodilo, ovo poslije kad se dečko oporavio."

"Ajme, bože."

"Pogledaj što mu je napravio."

"Ajme strašno."

"Ovo je drugi slučaj za koji sam siguran da je njegovo djelo. Pogledaj što mu je od lica napravio."

"Ajme ne mogu to ni gledati."

"Odsjekao mu je uho, pola nosa. Silovao ih satima."

"Pa jesu ga uhvatili?"

"Normalno da nisu."

"Šta je pobjegao?"

"Nije on nigdje bježao, Takvi ne bježe."

"Kako to misliš?"

"Živi u svojoj vili desetak kilometara od tuda."

"I?"

"I ništa. Većina ne zna ništa, oni koji znaju šute o tome, policija zna sve, ali okreće glavu."

"Ne vjerujem."

"Ne vjeruj, ali je tako."

"I što ćeš sada?"

"Pratiti ću ga još malo. Nešto mi je poznato u vezi njega, ali ne mogu još..."

"Što?"

"Ne znam, ali ću saznati."

Voljela mi je šaputati u uho dok smo ležali na krevetu. Uglavnom besmislice. Usnicama bi mi dodirivala one zavojiće na ušnoj školjci od čega bi se ja ježio i pomalo uzbuđivao. Znala je to, zato je to i radila. Ali vrlo suptilno i elegantno. Naša predigra bi znala trajati čitav dan. Onda bi stala. Pustila malo da se valovi smire. Pa bi mi noktima lagano prolazila po vratu. Topli dah. Šapat. Dok bi pričala, jezikom bi me okrnula po onom najosjetljivijem djelu uha. Namjerno, naravno. Ja bih joj nježno masirao sise i vrhovima prstiju prelazio preko bradavica. Nije to bio seks, jebanje... to je bila meditacija.

Puštali smo vrijeme da prolazi i gledali u nepovrat. Bili smo isti, a toliko različiti. Znala je prepoznati sve moje točke uzbuđenosti. Spustila bi ruku, zanemarila svu nježnost i zgrabila ukrućenost moje muškosti. Snažno, ali vrlo pažljivo. Ja bih je stisnuo za bradavicu, ugrizao za usnicu ili uho. Voljela je odmjerjenost boli. Kontrolu. Gledali bi se oči. Ne bi bilo pokreta. Dok jedan od nas ne bi prekršio zavjet šutnje, kušnje i celibata i prodro u ono drugo. Emotivno, fizički i kozmički. Dan danas, nakon toliko godina mogu osjetiti to ponovno. Kao da sada ležim na njoj i laganim, dugim pokretima prodirem u nju. Ona bi zastenjala, lagano, tek toliko da mi da do znanja. Znao bi točno gdje se nalazi po treptajima očiju. Neposredno prije vrhunca, osim saturiranosti cijeloga tijela, oči bi joj lagano zatitrale prema gore. Stisnula bi se. Ja bih rastao. Onda bi zajedno nestali u beskraju. Ali nismo bili sami. Pratili su nas i mi smo pratili. Zapetljala se igra. Svećenike sam već napustio, ne znam ni kako mi je ovaj ušao u život. Stara navika i sudbina, rekao bih. Nisam mogao ne vidjeti. Bio je tu i morao sam ići do kraja. Nešto mi i dalje bilo čudno oko njega, nešto poznato. Trebalo mi je vremena. Nekad su stvari koje su nam pred nosom, one koje zadnje vidimo. Uhvatio sam ga na djelu, ali nisam mogao reagirati. Čuvao se i bio nedodirljiv. Viša klasa. Ono što sam poslije saznao mi je okrenulo želudac. Povraćao sam. Nije bilo samo gnjusno, bilo je osobno, a čak ni njegovo djelo. Imao je brata. Svećenika. Mog davnog klijenta, da ga tako nazovem. Braća istoga kova. Brat je bio kastriran, ali nije tu stalo. Otišao je korak dalje.

"Svene, što ti je. Blijed si, nisi prestao plakati i povraćati."

"Stela, ovo je previše."

"Što je bilo, reci mi, ne mogu te gledati ovakvoga. Što se dogodilo?"

"Ništa se nije sad dogodilo, to je stara rana."

"Reci mi."

"Ne mogu. Ne mogu doći k sebi. Ne mogu to ni izgovoriti."

"Moraš mi reći, u ime naše ljubavi. Obriši suze."

"Srce mi se slama."

"Reci."

"Naši roditelji..."

"Što s njima, laka im zemlja?"

"Naši roditelji su..."

Ljudi nisu htjeli biti sretni jer su mislili da je to lako i dosadno. Nisam ni ja htio samo voljeti jer je to nemoguće. Htio sam opravdati svoj život, živjeti što je intenzivnije moguće. To je istodobno predstavljalo i ekstazu i opasnost. Čuvao sam se opasnosti i radosno prihvatio pustolovinu da sam čovjek koji stoji iza odraza u ogledalu. Živio sam kao ljudsko biće i kao božanstvo. Riješio se napetosti i opustio se. Iz opuštenosti prešao u trans. Iz transa u intenzivniji dodir s drugima. Iz tog dodira opet u napetost. I tako dalje, poput zmije koja proždire vlastiti rep. Ako se sami ne proždiremo onda to netko napravi umjesto nas. Ime mu je bilo Robert. Brat mu se zvao Benedikt, prikladno ime za svećenika. Već smo bili veliki kad mi je ušao u život, ali on je bio samo moj. Privatna razbibriga. Stvari su rasle. Ljudi su se budili. Glave su padale. Ali, nekim čudom, život nije bio lakši. Niti nama niti ikome drugome. Nasuprot. Bio je dio tajne grupe ljudi. Nikad nisam otkrio tko su točno ostali i čime se bave. Samo on je bio dostupan i to sasvim igrom slučaja. Znam da su održavali sastanke, pod krinkom poslovnog okruženje, ali znam da je bilo daleko od toga. Imali su određene hotele koje su posjećivali na određene datume. Nekoć mi je netko objašnjavao značenje tih datuma u poganskim religijama, ali ih nikad nisam uspio popamtiti. Pamtio sam neke druge stvari. Tamo se nešto mračno odvijalo. Nikada nisam saznao što, ali uvijek oko tih datuma je Robert oblačio svoje zvjersko odijelo. Zanemario sam ostale u skupini. Bilo je ljudi koji su bili zaduženi za njih. Mene je zanimao samo on. Iako sam bio uvjeren da je sve bilo unaprijed isplanirano. Ali tu su se stvari počeli komplicirati. Pedofil homoseksualac. Sadist. Kršćanin. Sotonist. Sve je bio. I dobar i loš. Svojoj obitelji dobar, onim dečkicama kojima je trpao svoju nastranu muškost u njihove prednje i stražnje strane, a potom ih masakrirao do neprepoznatljivosti... izrazito loš. Teško je bilo shvatit čovjeka i njegov um, nakon što se jednom suočiš s monstruožnosti jednog od njih. Svi prije njega su bili nastrani u nekoj razumljivoj domeni, koliko god bolesno da zvuči, bio sam se navikao tokom godina. Ovo je bilo neshvatljivo. Sve zlo svijeta.

"Halo, si ti?"

"..."

"Moram ti javiti..."

"...?"

"O Robertu."

"...?"

"Pa vjerujem da već znaš, ali ti želim javiti da i ja znam."

"..."

"To sam i mislio."

"..."

"Koliko dugo to znaš?"

"..."

"I zašto mi to nikada nisi rekao?"

"..."

"Jer bi spasio ono što je ostalo od života te djece."

"..."

"Svi ste vi isti."

"...!"

"Znam da nisi, ali gdje vam je savjest?"

"..."

"Znam da ne mogu spasiti cijeli svijet, ali neke stvari nam se događaju pred nosom."

"..."

"Ali šta ako ne saznam?"

"..."

"Samo tako?"

"..."

"Pa normalno da sam ljut."

"...?"

"Najradije bi ga ubio."

"..?"

"Ne znam."

"..."

"Znam."

"..."

"Vidjeti ću. Čujemo se."

"..."

Benedikt je bio čudna biljka. Priča za sebe. Prije mnogo godina je bio samo jedan u nizu zlostavljača djece. Nakon što sam ga kastrirao, povukao se iz lokalnih župa i otišao u inozemstvo. Mislio sam da je to zadnje što ću čuti o njemu. Nisam mogao biti više u krivu. Njemu nastranost nije izvirala iz kurca i vrećica što vise podno njega, već iz uma. Kad se vratio pomagao je bratu u monstruoznim činovima. Koliko sam ih pratio, nagledao sam se svega. Ne znam koliko je to trajalo i što su sve prije radili, ali on bi uglavnom vrebao i pripremo teren, a pri samom činu bi sjeo sa strane u svećeničkoj odori i nešto si mumljao u bradu dok bi djeca vrištala pod silom rođenog mu brata. Robert nije bio s ovoga svijeta. Niti jedno biće koje je osjetilo majčinsku ljubav nije moglo radit ono što je on radio. Stela me je znala pitati kako ja sve to uspijem vidjeti, kad su se tako pazili i skrivali. Kako me ne uhvate, kad sam tako blizu. Nikad nije mogla razumjeti. Nije to željela. Policija je znala za njih. Ali uzalud sve to kad je načelnik sjedio za istim stolom kad su kovali planove. I sudac. I krvnik. Znao sam se osjećati usamljenim u tome. Kao da plutam na splavi na sred oceana i jedino što vidim osim valova su peraje bijele psine koje svako toliko izvire da me pozdrave. Podsjetite me tko sam i što sam u njihovome svijetu. Iscrpljen, žedan i gladan, ali odlučan da ću ugledati kopno. Robert nije mario za zakon. On je bio zakon. Znao je da ga pratim. Ali ja nisam znao da je mene pratio njegov brat, Benedikt. Saznao sam to kad sam osjetio tupi udarac predmetom u glavu. I onda nesvjestica.

"Ti đubre malo, mislio sam da se te se riješio prije mnogo godina", čuo sam glas kad sam došao k svijesti. Sjedio sam na stolici zavezanih ruku.

"Dijelimo mišljenje, svećeniče."

"Znači sjećaš me se?"

"Normalno da te se sjećam. Pamtim svu gamad koju sam kastrirao."

"Imaš sreće što si živ. Ali to će brzo ispraviti."

"Ubij me, to vam je jedina šansa."

"Hoću, ne brini. Davno sam i pokušao. Davno sam ja tebe pratio. Mislio si da ćeš proći nekažnjeno."

"Nema kazne za ovo što ja radim."

"Ima, ima. Šteta što ti je otac platio tvoju kaznu. I ona kurvetina od maćehe."

"Što ti znaš o mojim roditeljima?"

"Znam da sam te pratio još onda. Zapisao registarske tablice auta u kojem si se vozio. Ono si trebao biti ti koji je izletio iz zavoja i zabio se u šleper."

"O čemu ti pričaš, nakazo bolesna?"

"Otpustio sam vijke na kotačima dok ti je auto bio parkiran ispred kuće, misleći da je tvoj. Ti si trebao nestati, a ne oni. Ovako sam ti pobio obitelj, a sada ću i tebe. Vidjeti ćemo što će biti sa Stelom i onim kopiletom što ti je sin, ili brat, kako ga već zoveš. Biti će prave poslastice."

Povraćao sam.

"Povraćaj, neće ti pomoći."

"Ti... ti... si mi ubio obitelj."

"Tako je. A sada ću i tebe. Ali ću te prvo kastrirati. Da vidiš kako je to."

"Truni u paklu."

"Ko jebe pakao."

Neke stvari ostaju neobjašnjive. Da nije tako ja ne bi mogao pričati sada ovu priču. Kozmička ravnoteža. Ali boljelo je. Jako je boljelo dok mi je Stela umirala na rukama. Kad optimist kaže da gore ne može, pesimist kaže da može. To je trebalo razumjeti, jedino tako se moglo naprijed. Star sam. Pamet mi se muti, ruke sve više tresu. Bliži mi se kraj. Bliži se kraj i ovoj priči. Priči mog života koju sam zavrijedio. Mnogo ljudi je umrlo bez razloga. Neki sa razlogom. Iako ne postoji taj razlog. Sve je moglo biti drugačije. Onako kako sam sanjao da bude. Onako kako su svi sanjali iz onog malog kutka pored duše. Znali smo, ali nismo htjeli prihvatiti. Radili smo svoje poslove, voljeli ono što nam se reklo, što nas se naučilo. Sada više nema ljubavi, umire sa mnom. Boris je tu negdje, sa mnom. Iako ga nema. Nema ničega. Kad isključim sve aparate oko sebe, nalazim se u praznoj prostoriji i tipkam tipke kojih nema. Sve ostalo je u mojoj glavi. Sva slova su izmišljena. Ne nastaju sa zorom i ne gube se u sutonu. Ima tisuće pisama, tisuće jezika, dijalekata. Sve to da bi se objasnila jedna te ista stvar. Koja na kraju ostaje neobjašnjena. Tisuće pogleda koji gledaju u prazno. Tisuće suza bez smisla. Jedan bog. Ovaj. Onaj. Ničiji. Svačiji. Sve je nastalo iz ničega osim nas. Mi ne znamo kako smo nastali. Jebali smo jedan drugoga i množili se. To znamo. Jebali smo jedan drugoga i plakali. Mučili se i voljeli. Bili veliki i mali. S ovog ili onog

planeta. Živi i mrtvi. Glupi i pametni. Jebali se u glavu i razmišljali spolnošću. Sve u jednom. Sve je pisalo u jednom spermiju. Čitali smo i slova koja nismo razumjeli. Već sam spomenuo da smo postali veliki. Nije me pratio samo Benedikt. Pratile su me i drugi. Oni koji su radili što i ja. Sve se znalo. Tehnologija je to dopuštala. Pokrivali smo si leđa, jer smo jedino tako mogli preživjeti. Snaga jata. I koliko god usamljen se nekad osjećao, to je bilo nametnuto. Istina je da se rađaš i umireš sam, ali je istina i da smo svi dio iste materije, iste struje. Oni koji su to osjećali vidjeli su kroz usamljenost. Znali su tko su i što su i koliko ih je. Koliko nas je. Stvari je trebalo okrenuti više puta da se poslože. Nitko nije složio niti jednu slagalicu tako što je dijelove istresao na pod. Trebalo je vještine i strpljenja. Slike su znale bili prekrasne. Komadići zbunjujući, uvijek nedorečeni.

"Naši roditelji su ubijeni. To nije bila nesreća."

"Što govoriš to Svene, što ti se dogodilo? Je li ti dobro?"

"Nije mi dobro. Ubio ih je, a skoro je i mene ubio."

"Tko? O kome ti to pričaš?"

"O Benediktu? I njegovom bratu Robertu."

"Tko su oni."

"Spominjao sam ti ih. Njega sam davno kastrirao. To je bila njegova osveta. Otpustio im je vijke na kotačima misleći da je moj auto. Ubio ih je. Ćubre ih je hladnokrvno ubio."

"Ti... ti to ozbiljno?" briznula je u plač.

"Nažalost."

"Ajme što nas je zadesilo. Jesmo li sigurni sada?" brisala je suze. Ja sam se još jednom ispovraćao.

"Nismo. Pobjegao je. Oboje su slobodni."

"A Boris?"

"Njega ćemo skloniti. Svi smo u opasnosti. Moram ih naći prije nego oni nađu nas."

"Bože, do kud nas je ovo dovelo."

"Nema natrag, Stela. Nema natrag."

Zagrlili smo se.

Sjedio sam na stolici vezan. Upravo kao što je i on meni sjedio. Bio sam osiguran. Nikad nisam išao na blef. Imao sam previše iskustva. Svaki put kad sam radio nešto rizično

svakih pet minuta sam stiskao na prijenosnom odašiljaču potvrdu da je sve u redu. Signal su primali oni koji su ga trebali primiti. Imali su moju točnu poziciju. Prošlo je pola sata o zadnjeg prijema i čule su se policijske sirene. Anonimna dojava o pokušaju ubojstva na toj lokaciji. Pogledao me je, rekao "Đubre jedno malo, opet si se izvukao. Naći ću te" i nestao. Nisam ništa rekao. Ni tko je, ni što je. Da se samo sjećam udarca u glavu. Pustili su me istu večer. Borisa smo poslali na putovanje u inozemstvo. Nije puno pitao, bilo mu je jasno. Stelu je bilo strah, ali se dobro držala. Znala je. Znao sam i još više. Priča ne staje tu. Tek počinje. Benedikt je nestao na neko vrijeme. Robert je ionako bio već dobro osiguran. Znao sam gdje je, ali mu se nisam mogao približiti. Nastavili smo sa svojim radom. Pratile smo novac. Sve se uvijek vrtjelo oko novca i tu smo imali prednost. Čekali smo i vrebali. Kockice su se slagale. Glave su čekale da padnu. Bio sam spreman na ubojstvo, ali je glava morala biti hladna i pametna. Nije bilo druge. Preživljavanje samoobranom. Nikad nisam mislio da će do toga doći. Moral je micao granice. Čak je zakon, onaj glupi primitivni zakon dopuštao ubojstvo iz samoobrane. Nisam imao problema s tim. Bilo mi je jasno. Oni moraju nestati. Nikome neće faliti. Nitko neće plakati osim njihove obitelji. Ali i te suze će presušiti s izvora kad se sazna što su radili. Koliko zla su nanijeli. Oličenje religije i novca. Plastični osmjesi, debeli obrazi, pogledi što ubijaju i kurci što siluju. Sve krivo.

"Stela. Stiglo je pismo od Borisa."

"Ajme napokon. Nije nam se dva tjedan javio."

"Unutra je i njegova slika."

"Što kaže?"

"Ovako - Dragi roditelji, hvala vam na ovom putovanju."

Sa mnom je sve u redu. Znam da se kod vas nešto događa i znam da je bolje da nisam tamo. Puno sam naučio o samome sebi. I vama. Znam da ste to napravili da me zaštitite od nečega. Ili nekoga. Ne zanima čega. Ili koga. Znam da će doći dan kad će mi sve to biti jasno, a sada želim samo uživati u svome životu i svaki dan naučiti nešto novo.

*Moram još nešto, podijeliti s vama. Zaljubio sam se.
Evo vam jedna slika da ne zaboravite kako izgledam.
Čuvajte se. Volite se. Kao što volite mene i ja volim vas.
Vaš sin, polubrat
Boris"*

*"Pametno naše."
"Divnog čovjeka smo odgojili."
"Jesmo. Ponosim se njime."
"I ja. Volim te, Stela."
"I ja tebe."*

Svi mi ponekad izgubimo kompas. Pitanje je tko se može i zna vratiti na prvotni kurs. Tihi rat je pulsirao, moglo mu se osjetiti bilo. Kao nerođeno dijete, još nije ugledalo svjetlo dana. Nije imalo ni ime. Raslo je svakim danom. Osjećalo ljubav majke i oca iako ih nije mogao pojmiti. Nikad nisam saznao gdje su nestali svi. Svi oni koji su izbrisani. Da li su našli svoj put prema Valhalli. Da li su zadovoljili bogove ili su ostali u svađi s njima. Ne znam ni gdje ja idem nakon posljednjega slova. Da li ću dočekati poljubac anđela ili stvarno nema ničega u vječnosti. Nitko me se sad ne gleda. Ja ne vidim ništa osim ono što želim vidjeti. Nitko ne zna što ide nakon što se zastor prekrije pozornicu. Da li ima pljeska za predstavu što ga je život odglumio. Da li je sveti Petar nezaposlena osoba koja čeka u nizu s ostalima na birou rada ili je svaki dan u natezanju s onima koji nisu zaslužili niti umrijeti. Samo je jedan način da se to sazna. Priča koja nikada neće biti ispričana, a ima toliku publiku. Koja bi dala polovicu mozga od iščekivanja toga raspleta. Umro je na križu i vratio se. Samo što nije umro niti se vratio. Bio sam blizu smrti, ali nikad dovoljno. Nikad kao sada. Tu nema spasa. Tu ne treba biti spasenja. To je neminovno. Volio bi vjerovati u puno toga što su ljudi vjerovali. Ponovno vidjeti Stelu, Borisa. Moj dragi Boris. Znam, odmah sam znao što se njemu dogodilo, iako si nisam to mogao priznati. Da sam ja odgovoran za njegovu smrt. I Stelinu. Indirektno, ali jesam. I dao bi svoj život u zamjenu za njihov, ali

tako je to trebalo biti. Kozmička ravnoteža. Jača je od svega. Od želja, od žaljenja, od utjecaja jednog živoga bića na cijeli svemir. *Mađioničar* je imao prste u svemu tome. Dobar ili zao, kako se pogleda, odgovorniji je od mene u svakom pogledu. Ja sam bio samo dio njega, a on... nečeg još većeg. Nisam ga čuo od onda. Nikada ga nisam vidio. Upoznao. Bio je između Boga i boga, koji se skriva iza svega i s ostalim bogovima pije neko skupo piće i okreće programe naših života kako mu se sprdne. Ja sam čuo samo njegov glas, njegove riječi koje su me vodile. Znao je previše za običnoga čovjeka, ali ipak premalo za Boga.

"Halo, si ti?"

"..."

"Zamalo sam izbjegao smrt."

"..."

"Pazio sam. Jednostavno me iznenadio."

"..."

"Pa mogao si mi reći, jebemu mu mater, skoro sam glavu izgubio radi tebe."

"..."

"Znam. Ali ipak. Što tebe skroz zaboli za mene?"

"..."

"To nije ljubav."

"..."

"Ne znam, ali to nije."

"..."

"Odrastao sam ja čovjek, ali ipak...Nema veze. Bilo je što je bilo."

"..."

"Što dalje?"

"..."

"U redu. Čujemo se."

"..."

Neko vrijeme smo bili u dvostrukoj šah poziciji. Oni su znali za mene, ja sam itekako znao za njih. Benedikt je opet nestao na neko vrijeme. Bio je u inozemstvu i širio nacionalizam kod davno iseljenih patrijarha. Liječio duše izgubljenih u vremenu. Robert se

primirio, barem što se djece tiče. Nastavio je svojim poslom i poslom svoje tajnovite braće. Nalazili su se u loži u centru grada. Svakog utorka navečer. Ugledna imena građana pod krinkom čistoće. Za ekvinočije i solsticije su se nalazili u šumi i palili krjesove. Dječje igre odraslih. Nije to bio samo marš na vjetrenjače. Bilo je tu nešto drugo u pitanju. Stelu je bilo strah. Bilo je i mene, ali sam gledao dalje od toga. Naša mreža ljudi je bila upoznata sa situacijom. Svako je dao svoj doprinos. Razvijala se strategije. Nije bilo mjesta za pogrešku. Za impuls. Za emociju. Pleli smo mrežu i nadali se da sami u nju ne upadnemo. Dani su prolazili. Benedikt se vratio. Služio je u župi Svetog Antona. Prisustvovao sam nekim misama. Sjeo bi u prvi red i gledao ga direktno u oči tokom propovjedi. Gledao bi i on mene. Svega je tu bilo u tim pogledima. Masa nas je sprječavala da se ne pobijemo na licu mjesta. I rastanak. Svatko svojoj kući. Nije me pratio. Znao sam. Dogovorio sam da prate i mene i njega, za slučaj da odlučio izvršiti svoje obećanje. Nije se dao isprovocirati mojim posjetima njegovoj svetoj kući. Nije pao u našu zamku. Pustio sam. Stvari će same sjesti na svoje mjesto. Osigurao sam kuću gdje smo Stela i ja živjeli, više da nju umirim. Iako sam znao da neće riskirati. Čekati će i on svoju priliku. Više me brinuo Robert. Njega je bilo teže za pratiti, pričati mu i razumjeti ga. Imao je moćne prijatelje. Napad neće biti direktan, znao sam odmah. Posvetio sam se sebi. I Steli. Učio sam s vremenom, s prijateljima, s učiteljem i slušajući samog sebe. Svaka od tih četvrtina imala se svoj značaj i težinu. Jedino tako.

"Svene, kako ćemo mi dalje?"

"Kako to misliš?"

"Ne osjećam se sigurno, imam osjećaj da nam ona braća dišu za vratom."

"Slušaj, neće nas napasti, previše bi riskirali s time. Ovo je sad igra živaca. Moramo biti jaki. Čekati njihovu pogrešku."

"Dok oni čekaju našu."

"Nećemo ju napraviti."

"Teško je to, Svene moj dragi, nije to život iz bajke."

"Vjeruj mi. Ne želiš život iz bajke. Nismo mi toga kova."

"Znam, ljubavi, znam. Ali bi ipak voljela mirno spavati."

*"Srećo moja, spavaj mirno, ja sam uz tebe, kuća je osigurana, Boris je na sigurnome.
Pusti vrijeme da napravi svoje."*

"Znam, znam. Zagrlj me."

"I više ću od toga."

Godine nas nisu uzele, ali smo uzimali jedan drugoga. Vodili smo ljubav strastvenije nego ikad. Doživljavali vrhunce, rasli smo i skupljali se, tresli se i valjali jedan u drugome. Voljeli smo primati i davati. Moglo bi se reći do zadnjeg trenutka. Mislili smo, dakle postojali smo. Kao i svi ljudi toga doba. Danas bi se moglo drukčije gledati na to. Mislili su i pisali davno o eksperiment da osoba pluta u potpuno mračnoj posudi s vodom temperature tijela, izoliranu od zvukova i mirisa. Da se uklone svi vanjski osjeti i da ostanu samo misli. Većina ljudi bi poludjela. Bili smo ovisni o podražajima. Misli su bile ukaljane. Proždrlje bi nas iznutra. Jedino bi novorođenče, koje nije ugledalo svijetlo dana, koje je iz maternice preseljeno u još sigurniju i tišu maternicu i u njoj se razvijalo, bilo u stanju doseći nirvanu. Biti božanstveno. Onda se treba postaviti pitanje. Kakve bi misli izgledale takve osobe. Što bi ona mislila o sebi. Da li bi uopće mislila. Da li bi bilo potrebe za tim, prečesto suvišnim procesom. Da li bi osjećala išta, s obzirom da ne osjeća ništa iz vana. Kako bi se takva osoba klimatizirala na divljaštvo koje je činilo našu svakodnevnice. Da li bi moglo ubiti da preživi. Ubijanje se sigurno sviđa i Bogu. On to stalno čini. Tanka je granica između sociopatije i preživljavanja. Vikinzi su kršćanima lomiti rebra i izvlačili im pluća kroz leđa. Onda bi ih prebaciti preko ramena. Sve na živo. Radili bi anđele od njih, iako su ih zvali labudovima. Ljudske emocije su dar naših životinjskih predaka. Okrutnost je dar koje je čovječanstvo sebi poklonilo.

"Gledaj, Stela, ima boga!"

"Što se tebi dogodilo?"

"Čitaj...", dodao sam joj novine.

"Što? Peteročlana obitelj izbačena na ulicu..."

"Ne to. Ispod."

"Svećenik pedofil predan kanadskim vlastima radi silovanja djece prije četrnaest godina..."

"Je li možeš vjerovati?"

"Mogu. A o kome je riječ?"

"Kako o kome je riječ. Pogledaj sliku, gledaj ime..."

"Be... Benedikt?"

"Tako je. Izručili su smrada. Nedavno je bio tamo i prepoznale su ga stare žrtve. Oživio je traumu. Dvadeset i jedna osoba je na kraju potpisala izjavu da je bila zlostavljana. Kanada ima razvijene diplomatske odnose s ovim kurcem od naše države i nije bilo druge nego da ga predaju. Čak ga ni Crkva ne može spasiti jer tamo zakon malo drugačije funkcionira. Čeka ga minimalno dvadeset godina zatvora. A znaš što rade silovateljima u zatvoru, pogotovo pedofilima. Najebao je i on i njegova prostata."

"Ne znam što da kažem."

"Nema se tu što za reći. Večeras slavimo. Viski i vodka, k'o u stare dane. Jesi za?"

"Može."

"A onda seks do iznemoglosti."

"Za to nam ne treba razlog", nasmijala se.

"Volim te."

"I ja tebe."

"Jesam ti rekao da će sve biti u redu."

"Ali ostaje još..."

"Znam da ostaje. Dočekati će njega sudbina."

"Nadam se."

"Ja znam."

Maktub, reklo bi se na arapski. U prijevodu, nešto kao "pisano je". Tajanstvena riječ. Ja bih rekao kozmička ravnoteža. Ostao je Robert. Imao sam osjećaj u vezi njega. Imao sam razne osjećaje u vezi njega. Mislio sam da će se prikriti i suzdržati svoje nagone nakon što su mu priveli brata, ali nasuprot. Već sutra dan je silovao i unakazio šesnaestogodišnjaka. Vijest je došla do mene nakon par dana. Ista rutina. Prijavljeno policiji, identificiran počinitelj i ubrzo povučena prijava. Prijetnja smrću ukoliko nastave s procesom. Bio je učinkovit. Imao je plaćenike za svoje prljave poslove koji su itekako znali utjerati strah u kosti. Postao mi je subjekt broj jedan. Taj nije imao ni straha ni srama. Narcis. Toliko je

volio svoj odraz u jezeru. Moja je namjera bila utopiti ga u njemu. Samo ovdje neće izrasti nikakav cvijet. Ovdje će biti plastično cvijeće na pogrebnoj ploči. A jezero će plakati za njim i pretvoriti slatku vodu u vrč slanih suza. Ali ne radi njegove ljepote. Već zato što je u dubini njegovih očiju moglo vidjeti ogledalo svoje vlastite ljepote. Ljepotu dječje nevinosti. Radosti koju je uništio. Helevetius, Elias, Fulcanelli, Geber sve redom najpoznatiji alkemičari koji su čisteći metale očistili sebe. Zapravo vrlo sebična svojta koja je skrivala znanje. Šifrirala ga u nečitljive jezike i simboličke crteže. Da je cijeli svijet počeo pretvarati olovo u zlato, mislili su da zlato uskoro ne bi ništa vrijedilo. Upravo suprotno. Vrijednost zlata, u doslovnom i prenesenom smislu, nije njegova tržišna vrijednost u odnosu na količinu, već u njegovim plemenitim svojstava. Gdje bi bili da smo svu težinu i toksičnost olova i žive pretvorili u sjaj i vječnost zlata. U vječnom orgazmu. Daleko. Jako daleko od onog gdje smo bili. I gdje smo sada.

"Stela, moram te upoznati s nekim."

"Volim iznenađenja."

"Ovo je jedna posebna osoba. Ben Kimsenin mu je ime. Bene, uđi."

Iz predvorja je ušao mladić, tamne puti s kapuljačom preko glave.

"Zdravo, ja sam Ben", predstavio se i otkrio lice.

"Zdravo, ja sam Stela."

"Znam. Drago mi je."

Na trenutak je zavladao tišina. Ona ugodna tišina gdje su ljudi pričali nekim drugim jezikom.

"Ben će nam pomoći. On je, između ostalog, kompjuterski haker."

"A da?"

"Da", potvrdio je Ben.

"Upoznat je s cijelom situacijom i Robert mu je glavna meta."

"Reci mi Bene, od kuda si?" Stela ga je promatrala.

"Od nikuda. Nemam doma niti je ovo moje pravo ime. Tehnički, ja ne postojim.

Nemam rodni list niti bilo koji dokument kojim bi me vlasti mogli definirati."

Stela me je pogledala. Osjetio sam dozu nelagode. Ili nepovjerenja. Osjetio je i on.

"Stela, ne boj se. Ja znam dovoljno o vama da bi vas mogao uništiti u tren oka, kad bi mi to bila namjera. Nasuprot, ja vam se divim, i tebi i tvom... i Svenu. Vaš životni put

me je inspirirao. A moje znanje, to ćeš se vrlo brzo uvjeriti, vam može biti od velike koristi."

"Sjednimo", opustio sam atmosferu. "Bene, je li voliš viski?"

"Kakvo je to pitanje?"

"Suludo, znam. Stela vjerujem da tebi vodka prija kao i uvijek."

Kažu da bog čuva pijance i djecu. Napili smo se tu večer i bog nas je čuvao. Jer smo bili pijani. I jer smo bili djeca. Stela je shvatila tko je Ben. Ben je pokazao tko je on. Ja sam se po tko zna koji put zaljubio u Stelu. Ben je radio stoj na glavi i pio viski kroz slamčicu. Nismo bili ozbiljni, pogotovo za svoje godine. Naum? I više nego ozbiljan. Trebalo je probiti led vlastitih identiteta. Koliko puta se neka osoba našla u sobi prepunoj nepoznanica. Onih ljudi s kojima je nemoguće prozboriti i jednu riječ, a da ima smisla. To nije bila ta večer. Kad smo se kompletno opili, spustili svoje *gardove*, sjeli smo, dobro izgledali dubinu pogleda i zašutjeli. Uvijek je bilo šupaka od ljudi. Samo je bilo pitanje da li su prikriveni vremenskim odmakom ili bi odmah dali do znanja da su šupci. Više sam volio ove druge. Ili manje mrzio. Danas nema šupaka. Danas su svi čmarovi učmalosti. Dobri momci su uvijek svršavali zadnji, ali njihov orgazam bi, na kraju krajeva bio cijenjen. Ben je bio jedan od tih. Čovjek koji je sve izgubio, sve prodao, sve uništio i time kupio jednu drugu krajnost. Kupio je naše povjerenje. Umrijeti sutra bilo nam je isto tako dobro kao umrijeti bilo kojeg drugog dana. Svaki dan je stvoren za život ili za napuštanje svijeta. A budućnost? Ona pripada nekome drugome. Proriče se znamenjem sadašnjosti. Ako obratiš pozornost na nju, lako ćeš ju poboljšati pa će i ono što će se tek dogoditi također biti bolje. A budućnost koja je prokazana, takva je s razlogom. Za nju je zapisano da će biti promijenjena. Ako bilo tko otvori knjigu na nekoj stranici, pogleda ljudima u dlanove ili u karte, prati znakove ili simbole, svatko bi od nas mogao naći nit povezanu s onim što upravo doživljava. A, zapravo, stvari ništa ne pokazuju. Ljudi su ti koji, gledajući u njih, otkrivaju način da prodru u njihovo značenje.

"Sada, očito je", započeo sam. "Nema natrag, to nam je jasno. Ako netko ovdje ima i jedan razlog za napustiti prostoriju, krevet mu je napravljen", govorio sam jedva razumljivim jezikom jer je alkohol naplatio svoj danak. Pogledali su me, a onda smo svi prasnuli u smijeh.

"Vas dvoje", Ben je preuzeo riječ nakon smijeha. "Vas dvoje ste me odgojili na jedan način. Ozbiljno. Možda jesam pijan. Ne, sigurno sam pijan, ali znam što govorim. Vi ste meni kraljevi novog doba. Vaša posveta...vaša..."

"Dobro, Bene, odjebi s tom sentimentalnošću", oteo sam mu riječ. "Znamo zašto smo ovdje."

"Ja želim znati što ti možeš", Stela se smijuljila dok je gledala u Bena. Jedno oko joj je bilo polusklopljeno. Kao i uvijek kad je bila pijana.

"Iznenadila bi se."

"Iznenadi me."

"Mogu uništiti Roberta. Ali mi je potrebna vaša pomoć."

"Divno", iskapila je čašu. "Kako to namjeravaš?"

"Napravit ću ga siromašnim. Nemoćnim. Dostupnim. Uhapšenim."

"Pijem u to ime", natočila je čašu i dignula je visoko u zrak. "Smrt fašizmu", viknula je.

"A sloboda narodu", nadovezali smo se.

Bitno je da li srce želi otići ili stići. Ne može ga se ušutkati, čak i kad se praviš da ne slušaš što govori ono će i dalje biti u grudima i neprestano govoriti što misli o životu i svijetu. Srce se boji patnje, iako zna da je strah od patnje gori od nje same. I pustinja je nekad bila more puna školjaka. One se sjećaju. One ne zaboravljaju. Nakon svih tih silnih godina ne zaboravljaju šum valova i vječno ga skrivaju u svojoj ljušturi. Samo treba prisloniti uho i osluhnuti. Šum šumi za vijeke vjekova. A ljubav, ako nije uzvraćena pretvara se u očaj ili mržnju. Ali ako voliš ljubav, ona će vječno šumiti. Ali koga je bolio kurac. Za išta na ovom planetu. Prije oko pet milijardi godina, ogroman asteroid je udario u nju i iskrivio je točno 23.5 stupnja u odnosu na Sunce. Ispostavilo se da taj kataklizmički događaj nije daleko od čuda. Bez tog ključnog pomicanja, sve bi bilo drugačije. Stvorio je godišnja doba, ekstreme u klimi, tople i hladne. Pejzaže spektakularne ljepote. Savršene uvjet za život na zemlji. Bilo je trenutaka da shvatimo što imamo i što sve možemo izgubiti. Ali bol u

genitalnim predjelima je bila jača od toga. Roberta smo držali na sigurnoj udaljenosti. Opustio se. Tako je i trebalo biti. U nepoznanicu se teško razočarati. U nepoznanca još teže. Sjećam se tih vremena kao danas. Ni sam ne znam kao je moj mozak to uspio pohraniti. Pedofile. *Mađioničara*. Stelu. Njen miris mi i dalje draži nosnice kao da je tu. Nekad je najbolje ostati bez riječi. Šutjeti. Siguran da nećeš izreći nikakvu glupost. Neki si suprotnost toga stavljaju na svoj karakter i slobodu mišljenja. Istina. Ali su i dalje glupi. Riječi se ne mogu povući. Djela ne mogu *odjeliti*. Nosili smo svoje karaktere kao plašteve oholosti. Bili smo zaljubljeni u svoje viđenje sebe i svršavali na svaki znak priznanja. Najčešće od jedinki toliko nesigurnih u sebe da su se klanjali svemu što je imalo formu. Bez obzira na sadržaj. Ne usudujem se suditi, ali ne mogu se ni zavaravati. Sada moram priznati da moje srce pati. Ostalo je bez svega. Ali patilo bi i da nije. Sudbinu treba prihvatiti bez obzira da li vjerovao u nju.

"Gledajte, lagao bi kad bi rekao da znam kako će ovo završiti. Ili početi", nastavio je Ben.

"Pa dobro, imaš li kakvu ideju?", Stela je motala papirić iz koje je ispadala trava.

"Imam ja ideja, ali..."

"Ali što?" pripalila je.

"Postoji još jedan igrač."

"Tko?" zanimalo me je.

"On će ostati anonimian."

"Dobro, ali koja će bit njegova uloga?"

"On je igrač iznutra. On zna Robertove poslove. On će nam davati informacije."

"Je li mu možemo vjerovati?" natočio sam svima čaše.

"Ne bih ga ni spominjao da ne možemo. Vjerujem mu koliko i vama."

"Kada ćemo ga upoznati?"

"Nećete. Niti ću ga ja", Ben je prihvatio smotuljak i dobro se nakašljao nakon što je izdahnuo.

"Čekaj malo!?", ustao sam u nevjerici. "Ti očekuješ da vjerujemo nekome koga... ne da mi ne poznamo, nego ga ne poznaješ ni ti?"

"Tako je. Ali mu vjerujem."

"Pa kako ostvarujete kontakt?", pitala je Stela.

"Telefonski. Ja ga nazovem i on mi prenese informacije."

Naježio sam se.

"Ja ga zovem...", nastavio je.

"Mađioničar", izgovorili smo istovremeno.

Nastao je tajac. Taj trenutak nam je svima postalo jasno. Svi smo znali istu stvar. Nitko se nije usudio reći prvu riječ. Riječ koja bi potvrdila zajedničku misao. Smrt uglavnom navede ljude da budu osjetljiviji na život. Neke druge stvari imaju isti utjecaj. Valovi, vjetrovi, životne nepredvidljivosti i turbulencije... sve su to to skretnice životnoga kursa. Vrti se ova zemlja oko sebe, vrtimo se i mi. Niti jedan od nas ne zna koji je zapravo pravac. Kako je ono govorio Zaratustra? Zaboravilo se na Ahura Mazdu, a životi su se podredili iščekivanju Antikrista. Potpuna anihilacija poznatoga. Ljudska vrsta je imala potrebu straha, ali čudovišta često nisi bila samo proizvod mašte i snova, već pitanje kriptozoologije. Svaki prorok se zalagao za siromašne i nemoćne, dok ih je svaka religija proizašla od njihovih riječi iskorištavala. Većina proroka i njihovih bližnjih sljedbenika su bili prognani i mučeni, dok su svi oni koji su se klanjali tim prorocima istovremeno mučili i zlostavljali one koji su to uistinu živjeli. Isti oni koji ne podržavaju prostituciju idu na kurve. Oduvijek je tako, samo mi je oduvijek bilo teško gledati križić oko vrata ljudi koji su to radili. U ljudskoj je naravi gledati unatrag i tko živ može suditi Lotovoj ženi što je zastala i pogledala u vatru i dim Sodome i Gomore... osim soli, s kojom je podijelila sudbinu. Tko može suditi njegovim kćerima što su ga opile i incestom tražile nastavak ljudske vrste vjerujući da su jedini preživjeli. Tko može suditi svijetu što nije uvidio da je uvelike oživio Sodomu i Gomoru. I nikada se tu nije radilo o seksualnim slobodama ili takozvanim devijacijama, već o bogatstvu koje se nije dijelilo sa siromašnima i neprijateljstvu prema strancima i stranom. Oličenje kapitalizma i religija. Prije će deva proći kroz ušicu igle nego bogataš u raj, rekao je jedan. Zato. Kad znaš da se dijelovi slažu jer si ih gledao kako se razbiju u komadiće.

"Slušajte, ovako stoje stvari", Stela i ja smo slušali što nam Ben ima za reći. "Prošlo je već nekoliko dana od zadnjeg susreta. Plan je sljedeći. Svi njegovi službeni računi su zaštićeni i čisti. Odvjetnici su odradili svoj posao, ali..."

"Kod ovakvih tipova, uvijek ima ali...", nadovezao sam se.

"Tako je. Ima ih na stotine. Ali ima i jedan račun kojim upravlja s kućnog kompjutera, potpuno nezaštićenog i ranjivog. Uspio sam ući u njega i prislušivati mu razgovore iz kućnog ureda i imam sve njegove podatke pohranjene na svom disku."

"To!" skočio samu zrak i povikao. "Sad ga imamo!"

"Nemamo još. Gledaj, ima tamo stvari koje su mimo zakona, ali ništa iz čega se ne bi mogao izvući. Ubrzo ću mu probiti šifru i imati pristup tome računu..."

"Znači imamo ga."

"Slušaj me, jebote. To su sitne cifre za njega koje se vrte preko tog računa. Uglavnom za isplatiti kojeg suca, policiju i lokalne kriminalce. Ali... zanimljivo je tko mu uplaćuje lov na taj račun."

"Tko? On sam?"

"Ne. Nećeš nikad pogoditi."

"Pa reci onda."

"Biskupija."

"Koji kurac?"

"To sam se i ja pitao. Poslije mi je bilo jasno."

"Reci."

"Iste kanale koje on koristi za se izvući iz sranja, koristi i Crkva za izvući svoje pedofilske svećenike kad zaseru. On je davno skužio tu mafijašku foru zajedno sa svojim bratom, kojeg, vjerujem poznajete..."

"I te kako."

"... koji je to prodao kao franšizu crkvenim klerofašistima. I preko tog računa on diže lov i isplaćuje svoje i njihove grijehe. I svi sretni."

"Osim djece koje nose doživotne traume u srcima", Steli su se oči zacaklile od suza.

"Znam, Stela, znam. Uglavnom, to je jedan začarani krug koji ide u nedogled."

"Znamo Bene kako to ide, nego, koji je tvoj plan."

"Iscenirati neko sranje, čekati da sjedne uplata, i trenutak prije nego treba dignuti lov i isplatiti svoje zaštitnike, očistiti račun. Prvo, ostaje bez love, drugo, ostaje bez trenutne zaštite, treće, najvjerojatnije će prebaciti lov preko službenih računa koji ću ja pažljivo pratiti. A onda se zajebao. Ti računi su isključivo za poslovne transakcije. On je jak na lokalnoj razini i malo više ako treba, ali državno tužiteljstvo, porezna i financijska

inspekcija će više nego sretni kad dobiju prijepis tih transakcija. A novinari cijelu priču lijepo zapakiraju. To je ukratko okvir plana. Ima tu još puno tehničkih detalja, ali da vas ne zamaram s time. Vrijeme će definirati ostalo"

"Zvuči ok."

"I meni", Stela se složila.

"Nazdravimo", otvorio sam bocu, natočio i dignuo čašu visoko u zrak."Za Tihi rat."

"Za Tihi rat", odzdravili su.

Staro mora umrijeti da bi se napravilo mjesto novom. To nije djelo čovjeka, već evolucije. Zemlja nas je prožvakala i pljunula, mi smo napravili ostalo. Koncentrirali smo se po gradovima, grizli zemlju, a na kraju dana nas je otresla kao seoski mješanac buhe. Bog je ostavio otiske prstiju na mjestu zločina, ali to nije prvi put da smo se doveli ili bili dovedeni do ruba istrebljenja. Apokaliptičari su oduvijek imali problema s metaforama. Sreća i patnja su samo dvije krajnosti koje i u svakom trenutku ih ima jednako, gledajući iz sredine. Fizička bol i uroda dijele iste proporcije. Svjetlo koje vidimo na odlasku je isto svjetlo koje vidimo na dolasku, samo izlazimo iz jednog *barda* u drugi, možda tisućama, možda milijunima godina udaljeno. Možda nikad. Nešto može biti predstavljeno kao tragedija, samo ako stvari nisu potpuno beznadne do kraja. Paradoks slobode je najlakše očitovati kroz ljubav, najuzvišeniji akt slobode; tako što ne ostavlja drugu mogućnost osim nje same, nema druge nego osjetiti je. Tako je i sa svim velikim aktima slobode. Nema izbora. A taj osjećaj... osjećaj slobode je prisutan samo radi manjka jezika za artikuliranje naše neslobode. Nije pitanje da li smo slobodni ili ne, nego što je to sloboda. Pravo odabira, pod uvjetom da doneseš *pravu* odluku? Ma nemoj. Ponuda, koja je tako koncipirana da ju ne smiješ prihvatiti. Solidarnost... poprima svoje oblike samo u slučajevima katastrofe. Gdje je inače? Gledajući i u najljepše slike iz prevelike blizine, vidjeti ćemo samo mrlje boja. Udaljujući se, uviđa se cjelokupna harmonija i smisao te mrlje. Poganska vjerovanja su ta koja daju značenje običnim stvarima bez značaja. Lakše je tako. Teže je prihvatiti mogućnost besmisla svemira. Vjerovanje je samo sebi apsurdno. Ne može se vjerovati u

činjenice. Fundamentalizam nije prijatnija znanosti, već vjerovanju, onoj iskri vjerovanja. Ljudi su držali da ništa drugo nije istina do sjene iz Platonove pećine, a kad bi otvorili oči od blistanja svjetla ne bi mogli spoznati ono od čega su do tada vidjeli samo sjenu. Tako je bilo i tako će biti. *Maktub*. Osim, ako nas Loki na kraju svih ne zajebe.

"Halo, si ti?"

"..."

"Mislim da mi imaš puno toga za objasniti."

"...?"

"To ćeš ti meni reći."

"...?"

"Što ćemo se igrati mačke i miša? Govorim o Benu."

"...?"

"Pa kako neću biti iznenađen. Kuješ planove na raznim stranama, a ja nemam pojma o tome. Mislio sam da je povjerenje dvosmjerna ulica. Ponovno."

"..."

"Pa ne izgleda mi tako."

"...?"

"Normalno da mi je drago radi toga, ali zašto mi to nisi mogao reći?"

"..."

"Uvijek isti odgovor."

"...?"

"Jesam. I mislim da će biti u sve u redu. Ali neke stvari mi i dalje nisu jasne."

"...?"

"Od kada si u dogovoru s Benom? Prije..."

"..."

"To sam i mislio."

"..."

"Nisam ni sumnjao."

"..."

"Dobro. Čujemo se."

"..."

Neko znanje je urođeno. Neko treba naučiti. To da su ljudi kaljuža je prepušteno iskustvu i boli koje proizlazi iz toga. Ne vjeruj nikome i imaj povjerenja u svaki oblik života dok te ne sjebe. Pogled u oči nikad nije varao do prvog puta, nakon toga zauvijek. Treba samo zamisliti. Jako stisnuti očne kapke i pustiti maštu na volju. Stisnuti šaku i imati muda to sprovesti u djelo. Nek se srce nakraju izvaže s perom istine. A to da su su ljudi beskičmenjačka mlohavila i nije otkriće. Svaka rijeka ide od izvora do ušća. Svaka budala ima svoje pravo za biti budalom. Svaki osmjeh ima pravo biti licemjerman, dvosmislen ili iskren, i ti biti budala ako ne vidiš razliku između njih. Svaki poziv ima pravo bit ne javljen. Svaki pogled ima pravo biti skrenut. Esencija. Svaka budala zavrjeđuje svoju kaznu. Stvorili smo zadnju poznatu kulturu u pet tisuća i gotovo je izbrisali. Jedan milimetar našeg postojanja je doveo cijeli kilometar života u pitanje. Ljudska genijalnost je oduvijek bila pojam svojih slabosti. A u zadnjih pedeset godina, u jednom životnome vijeku, Zemlja je radikalnije promijenjena nego kod svih prethodnih generacija zajedno. Brže i brže. Populacija se utrostručila i preko dvije milijarde ljudi se preselilo u gradove koji su od malih ribarskih naselja udomili milijune. Svugdje, strojevi kopaju, buše i uzimaju od Zemlje dijelove zvijezda sahranjenih u njenoj dubini, od samih početaka. Zemlja ne može pratiti taj tempo. Sudbina Uskršnjih otoka je neminovna. Naš način razvoja nije ispunio svoje obećanje. Akumulacija nas je dokrajčila. Početak i kraj kruga se nalaze u istoj točki. Dobro došli u Pandemonij, glavni grad pakla.

"Uspjeli smo", Ben je ušao u kuću i produžio ravno prema dnevnome boravku. "Uspjeli smo."

"Što smo uspjeli? Reci."

"Nasjeo je. Poslao sam policiji, novinama i lokalnim tužiteljima one slike koje si mi dao gdje on i brat zlostavljaju djecu."

"Ne sjećam se da sam ti dao te slike."

"Onda sam ih sam uzeo."

"Ali..."

"Nije bitno. Slušaj. Daj mi nešto za popit", posjeo se. "Onaj viski što imaš u vitrini."

"Kako znaš da imam viski u vitrini?"

"To mi je posao. I kao što sam predvidio, redom su ga nazvali i tražili lov da se to zataška."

"Pozdrav Bene", Stela je ušla u prostoriju s ručnikom na glavi. "Što te dovodi u naše skromne odaje ovako kasno?"

"Bok, Stela, nosim dobro vijesti. Slušajte..."

"Poslao je neke slike policiji i novinama i...", poredao sam čaše i točio viski. Za Stelu vodu.

"I kad je krenuo prebaciti lov sam sve skinuo sa računa. Čuo sam ga kako psuje sa dvjesto metara."

"Pa gdje si ti bio?"

"U svom kombiju, parkiran iza njegove kuće. Nazvao je svoje kontakte i molio ih da pričekaju koji dan za isplatu. Kako sam dobar, sve sam dobro predvidio. Oni su ga odjebali i tražili hitnu isplatu ili mu slijede posljedice. Svi redom. Nazvao je svog računovođu i naredio mu da prebaci lov sa službenog na određene račune. Ovaj je to napravio pod prijetnjom otkaza i smrću ako išta ikome kaže. Divno. Sve je snimljeno i evidentirano. Sve transakcije, sve adrese, svi razgovori i sve slike. Najebao je. Iz ovoga se ne može izvući. Pustiti ću ga još koji dan misli da se izvukao i onda sve to šaljem na visoke položaje. Dignite čašu i nazdravite. Uništili smo govno."

Zastali smo na trenutak, onda pomalo podignuli čaše i nazdravili.

"Za kraj. Kraj jednog čovjeka. Jednog lošeg čovjeka."

Dekodirajući prošlost, možemo shvatiti budućnost. Stvoriti sam svoj kamen mudraca i podijeliti ga s nemoćnima. Inače ga ne bi mogao ni stvoriti. Davno je vrijeme kad su nam cijanobakterije stvarale atmosferu. Tek kad su milijarde i milijarde mikroorganizama iskoristili sav ugljik iz atmosfere za izradu svojih ljuski, stvorila se atmosfera pogodna za druge vrste organizama. Motor života je povezanost. Sve je povezano. Ništa nije samodovoljno. Voda i zrak su nerazdvojni, sjedinjeni u životu i za život na zemlji. Dijeljenje je sve. Oslonjeno na ravnoteži, u kojoj svako stvorenje ima ulogu i postoji samo kroz postojanje drugog bića. Suptilan, krhki sklad koji je jedostavno razbiti. Niti jedna vrsta nije beskorisna ili štetna. I tu homo sapiens, pametan čovjek, ulazi u priču. Iskorištavajući basnoslovnu, četiri milijarde staru ostavštinu, ostavljene u naslijeđu od Zemlje mi, stari

samo dvjesto tisuća godina, smo promijenili lice zemlje. Nakon stoosamdeset tisuća godina nomadskih godina, smjestili smo i naselili prva naselja tamo gdje se zemlja, voda i život isprepliću. Više nismo zavisili o lovu i sakljupljanju da bi preživjeli. Otkriće poljoprivrede, okrenulo je našu povijest na kraj. To je bilo prije manje od deset tisuća godina. Naša prva revolucija koja je rezultirala prvim viškovima i rodila gradove i civilizacije. Sjećanja na tisuće godina grebanja za hranom su izbljedadjela. Pitanja i odgovori leže u Mezopotamiji i njihovim bogovima. Starim bogovima. Slučajnosti nisu slučajne. Tamo gdje se susreću četiri rijeke, kaže biblija, leži Edenski vrt. U doba neolitika tome je bilo tako, a danas mjesto nekadašnjeg susretanja leži na dnu Perzijskog zaljeva. Kraj ledenog doba. Kraj Edenskog vrta. Kraj Atlantide i početak Noine arke. Vječno pitanje onog što nas čini ljudima. Najgore što se čovjeku može dogoditi je da mu se ostvare svi snovi.

"Jeste gledali vijesti?"

"Normalno da smo gledali."

"Jeste svjesni što to znači?"

"Kakva su to pitanja?", Stela je točila čaše i pravila se iznenađena.

"Pitanja su na mjestu. Ponoviti ću pitanje. Jeste li svjesni što to znači? Da smo izvršili svoj cilj, da smo ubili neman?Uhapšen je. Gotovo je."

"Pomalo, Bene, nije on divljač koja se ubija tek tako. Razmisli malo."

"Nema se tu što razmišljati. Tihi rat je okončan."

"Tihi rat tek počinje."

"Ej, Svene, o čemu ti pričaš, gotovo je."

"Slušaj me, malo sam duže u ovome od tebe. Stvari nisu tako jednostavne. Nešto mi je ostalo nedorečeno."

"O čemu ti pričaš?", Stela se iznenadila. Nikad nije do kraja razumjela.

"Ne znam. O osjećaju. Da ne odlazi takvo zlo bez posljedica."

"Paranoičan si. Sve je čisto kao suza", Ben je podignuo čašu, pogledao nas u oči i iskapio.

"U tvome svijetu možda i je. Nisam tu od jučer. Osjećam to."

"Jebeš taj osjećaj."

"Da ga jebem, ne mi sad pričao s tobom."

Kraj je blizu, ali gdje je početak. Ili što je početak. Opće je poznata priča o Adamu i Evi te Edenskom vrtu. U Bibliji je Eva zajebala motku i ispala svezremenski krivac i obilježje korupcije i zavodljivosti. U Kuranu oboje su ravnopravno zajebali. Je li Bog stvorio čovjeka po svojoj slici i prilici ili mu je udahnuo život iz prašine s tla, ni sam nije siguran. Ili ga je dvaput stvarao. Stvorivši prvi put i Lilit, Adamovu prvu ženu, koja je poslije općila s demonima jer joj Adam nije dozvolio dominantnu poziciju u seksu. Tek onda stvara Evu od Adamovog rebra, jasno naglašavajući dominantnost. I tako je po crkvenim zakonima, čovjeku dozvoljeno vjenčati se sa svojim rebrom. Ako je bog stvorio čovjeka po svojoj slici i prilici, zašto nikad nije progovorio o svojoj seksualnosti. Jel moguće da je Adam prognao Boga iz Edenskog vrta i da smo još uvijek u njemu, a ne obrnuto. Ostalo je pitanje što točno predstavlja voće sa zabranjenog stabla znanja. Zanimljivo je da se sotona nigdje ne spominje u toj priči, ostavljajući pitanje tko je ili što zapravo zmija. Natprirodne sile demona vrlo lako se daju svrstati u vrlo prirodne ljudske neuroze. Biblija ne spominje jabuku. U to doba u Izraelu nije ni bilo jabuka. Bio sam tamo tada, pa znam. Tek kad je Biblija prevedena na latinski došlo je do zajeba. Latinski *malus* znači zlo. Igrom slučaja i jabuka. Nikome nije palo na pamet da im pogleda u genitalije i uvidi što ih prekriva. Jedno od najstarijih vrsta koje je čovjek kultivizirao na tom području je upravo smokva. Uzgojena smokva je značaj prelaska čovjeka iz sakupljača i lovca u farmera, bez mogućnosti povratka. Zauvijek prognan iz načina života koji je do tada živjeo, korak bliže bogovima. Marko Polo i Kolumbo su tražili Edenski vrt, završili u Kini i Americi. U sumeranskoj priči o Gilgamešu se spominje isti vrt, isto iskušenje i njegova potraga za besmrtnosti. Biblija je krcata otisaka prstiju ranijih kultura. Nitko tko je pisao o Isusu, ga nije upoznao. Stvari koje su izuzetno važne za priču, poput Isusovog rođenja od djevice, ne nalaze se u sva četiri evanđelja. Da si jedan od Isusovih biografa, bilo bi podosta važno da tako nešto ne izostaviš. "Oh, pa da", lupio bi se po čelu zaboravni biograf. "Uz sve ostalo što je radio... njega je rodila djevica." Ljudi nisu znali razdijeliti mitove od realnosti. Datum Isusovog rođenja nije pouzdano utvrđen do 349. godine. Krišna je bio stolar, rođen od djevice, kršten u rijeci tisuću godina

prije Krista u Indiji. Mithra je rođen 25. prosinca šesto godina prije Krista u Perziji, izvodio čuda, uskrsnuo treći dan, nazivan je Janje, Put, Istina, Svjetlo, Spasitelj, Mesija. U egipatskoj Knjizi mrtvih pisanoj 1280 godina prije Krista bog Horus je sin majke djevice i boga Ozirisa, Anup, kojemu je poslije odrubljena glava, ga je krstio u rijeci, bio je iskušavan u pustinji, ozdravljivao bolesne i slijepce, istjerivao demone, hodao po vodi, uskrsnuo (L?)Azara od mrtvih, imao dvanaest sljedbenika, bio je razapet i nakon tri dana je uskrsnuo. Zvuči poznato? Biti bez vjere je luksuz za ljude te sreće da imaju sretan život.

"Gdje je?"

"Što gdje je?"

"Ne što nego tko. Stela! Nestala je!"

"Jebeš me."

"Bene ne pomažeš mi s tim stavom. Nestala je. Nema je cijeli dan. Jebemu mater, zaklati ću ga."

"Koga?"

"Razmisli malo. Ovo je Robertovo djelo. Razmisli jako dobro. Jesi li čuo, vidio, povezao išta što ni mogao povezati s njenim nestankom?"

"Čekaj, mislim da..."

"Govori prije nego ti glavu otkinem s ramena."

"Smiri se. Čuo sam razgovor Roberta s jednim od njegovih takozvanih klijenta..."

"Neću se smiriti. Govori."

"Nije mi bilo jasno, govorio je u šiframa. Neposredno prije nego što su ga uhapsili imao je taj telefonski razgovor... što je ono govorio...?"

"Bene ne jebi me, sekunde mogu vrijediti njen život."

"Čekaj... da se sjetim... rekao je... da na mjestu gdje je nekoć bila Kalvarija... da objavi novi dolazak Krista. Ovaj je to potvrdio i rekao mu da smatra to obavljenim."

"Jebem mu mater. Što to znači, Bene, reci mi? Kakve su to šifre"

"Ne znam. Ali Kalvarija? Ako se dobro sjećam to je bio klub u predgrađu prije nekoliko godina."

"Kakve to ima veze sa Stelom?"

"Ne znam Svene, što očekuješ sad od mene. To je jedino što mi je bilo čudno."

"Gdje je bio taj klub?"

"Pokazati ću ti na karti."

"Budi tu. Ako se Stela slučajno vrati odmah me nazovi. Ja idem tamo."

Kad čovjek živi u izolacija, kao i ja, lišen čovječanstva i ljudskosti, počinje razmišljati o prošlosti. Gleda u svoje tijelo, gleda u svoje misli i razmišlja. Jasno je da ga nigdje to neće dovesti, ali to je privilegija misli. Ne zanima ih cilj. Same sebi su dovoljne, ili točnije rečeno nužne. Rekao je Buda da prvo treba ubiti mozak. Neki ga ubijaju alkoholom i drogom, neki meditacijom, neki se blagoslovljeni time da ništa ne razumiju. Odvratnost, je nažalost, riječ koja opisuje to stanje, ali, uvijek postoji to ali... nisam ja da sudim, ali, opet taj ali, evolucija, je presudila. Nikad nisam bio poklonik radikalizma, a postao sam dio toga, nikad nisam mislio loše nekome tko to nije zaslužio, a na kraju je to i dobio. Sve što ima početak ima i kraj, a mi imamo svoj početak. Da li je kokoš ili jaje, boli me kurac, oboje simboliziraju početak. I kraj. Sve je rečeno. Proživljeno. I dokazano. I opet. Opet nije sjelo na svoje mjesto. Opet su ljudi podilazili najnižim strastima i veličali ih, svjesni svojih križića oko vrata. I u srcu. Imao sam poriv objesiti ih za te njihove zlatne lančice i ugurat ima taj zlatni križić u grlo da se udave s njim. Ali sam odustao. To su sami radili bolje nego što sam mogao ikad zamislit. I pitam se nekad od kuda ta sva mržnja, ali nije to mržnja, prema vjernicima u besmisao. Jasno je. Jasno je kao dan i kao moja ludost i da sam morao odustati od te mržnje jer mi je trovala tijelo i um. Da ne spominjem dušu. Onu apstraktnu bit. Gdje materija, stisnuta u beskonačno mali prostor zauvijek nestaje. I odlazi tko zna gdje. Tko zna kada.

"Stela!?Stela!?", vikao sam iz petnih žila."Stela!?" Koračao sam po šumarku u blizini nekadašnje Kalvarije."Steelaaaa!?"

"Svene...", tihim glasom se odazvala.

"Stela, gdje si? Ljubavi, reci mi, gdje si."

"Svene...", glas joj je bivao sve tišim."Svene, tu sam..."

"Stela!?", pratio sam njen glas iako je bio jedva čujan. Srce mi je htjelo iskočiti iz tijela."Stela!?"

"Tu sam... požuri", iz blizine je dopiralo.

Našao sam ju.

I ugledao prizor od kojeg su mi se presjekle noge, slomilo srce i ošetio um.

Stela, ljubav mog života, razapeta poput Krista. Polugola, s klinovima pribijena na deblo razgranatog hrasta. Potekle su mi suze.

"Stela!", borio sam se nesvjesticom. Potrčao sam prema njoj i poljubio joj noge oblivene krvlju. "Oprosti mi."

"Svene, nemam ti što oprostiti. Sudbina je tako htjela", tiho je prozborila.

"Nije, ovo je moj krivica. Ovo sam trebao biti ja", gledao sam u njeno izmučeno tijelo i kamenom izbijao klinove koje su je držali. "Ova sam trebao biti ja." Bila je u šoku od boli. Ispod lijeve dojke je bila prorezana i pomalo krvarila. Na glavi, kruna od trnja joj je išarala lice krvavim potocima. "Stela, ljubavi moja", poljubio sam je u usne kad sam je uspio spustiti. Gubila je svijest. Kroz poluzatvorene kapke jedva sam mogao ugledati njene oči. Njena dva bisera. Inače ispunjene životom, sada na izdahu.

"Stela, biti će sve u redu. Vodim te u bolnicu. Biti će sve u redu."

"Ne, Svene, gotovo je."

"Nije. Volim te i biti će sve u redu."

"Stani", prokašljala je krv. "Ovo su nam zadnji trenutki na ovome svijetu. Znaj da te volim, i da je svaki trenutak s tobom bio bogom dan. Nisi ti kriv. Nije nitko kriv", izgubila je svijest.

Uzeo sam je u naručje i nosio prema autu.

"Svene", došla je k svijesti i krv joj je potekla kroz usta. "Ne boli me. Lijepo mi je. Ti si tu. Volim..."

"Stela!"

Zatvorila je oči i prestala disati. Par trenutaka iza i srce je stalo.

"I ja tebe", pao sam u nesvijest.

Smrt. Stele, Isusa na križu je označila smrt boga kao jednosmjernog, svemoćnog *control freaka*, predstavljajući Isusa kao njegov poklon nama i definirajući čovjekov odnos prema Bogu kao prema duhu našeg društva, poklon slobode. Ali Isus nije božji poslanik. On je bog u tom smislu, a religija je neurološki poremećaj. Čak i ako milijarde ljudi vjeruju u nešto, to i dalje može biti besmisleno. Da je bog htio nešto objaviti svijetu, jednostavno bi govorio čitavom svijetu, a ne privatno govorio prorocima što misli. Vjera predstavlja stvaranje vrline od nerazmišljanja, a religija je opasna jer dopušta ljudskim bićima, koji nemaju sve odgovore, da misle kako ih imaju. Svatko tko kaže da baš zna što će se dogoditi

kad umre, uvjeravam vas da ne zna. Sumnja je skromna, a takav je i čovjek trebao biti uzimajući u obzir da je povijest samo litanija smrtno pogrešnih sranja. Utjeha i olakšanje koje vjera pruža dolaze uz užasnu cijenu destrukcije. Naučili smo ubrzati masovno ubijanje, prije nego što smo nadišli neurološki poremećaj želje za tim. Demokracija i glasovanje ne može donijeti promjene, jer da može, ne bi nam dopustili da glasamo. Utopija je vrlo opasna stvar, u rukama opsesije. Moramo li uvijek graditi zidove, kako bi smo razbili lanac ljudske solidarnosti, odvojiti ljude i zaštititi sreću od nečije tuđe nevolje? Prekasno je za biti pesimist. Samo jedan čovjek može srušiti svaki zid. Došao je i meni kraj. Približavanje nepoznatome. Iskreno, strah me je, jer unatoč svom životnome iskustvu znam da sam laik. I znam da je blizu kraj, da se riječi približavaju kraju i da priča doživljava svoje okončanje. Ben Kimsenin je odigrao veliku ulogu, ali on je samo jedan djelić te velike slagalice koji je našao svoje mjesto u ovom svemiru. Nešto puno važnije od toga je smisao. Smisao mene, mog besmisla, moje ljubavi prema Steli, Borisu i mom životnome porivu. Dobar dio života sam posvetio glupostima, sad to mogu reći. Drugi dio tog života sam posvetio najplemenitijoj stvari kojom su se bavili sveci, proroci, alkemičari, ini i eni kurci ovoga svijeta koji su uviđali razliku između ničega i nečega. Osjećaj. Koji mi je uvijek govorio istinu i sad mi govori da se slova približavaju kraju, zajedno sa mojim životom, zajedno sa djelom civilizacije i zajedno sa ovom pričom. Svi odreda imaju svoj početak, zaplet i kraj, da li bio tužan, sretan ili između, prepuštam nekom drugom sudu da odluči. Ono što znam, je da je svaki moj korak bio iskren, nepromišljen i promišljen istovremeno, ispunjen nekom nadom u bolje sutra. Ono što stoji iza, me na jedan način ne brine, to je briga onih koji će to doživjeti, ako bude ikoga. Ono što je mene briga je... poziv. Poziv na koji sam se javio bezbroj puta i vodio samog sebe kroz život. Ovaj put je posljednji.

"Halo si ti?"

"Ja sam Svene, tko bi drugi mogao biti?" nek' se čuje moj glas i s druge strane linije. Moj drugi glas. Moj drugi 'ja'.

"Stela je mrtva."

"Znam. I ja s njom."

"Molim?"

"..."

Otkrio sam sve. Rekao sam sve. A sada nestajem. Odlazim. Zauvijek.

Gotovo je.

Tiho je.

O autoru

S pisanjem sam se prvi put susreo preko kratkih sažetih tekstova koje sam pisao za potrebe pank benda. Kroz jedno desetljeće napisao sam pedesetak pjesama od kojih su neki uglazbljeni u izvedbi riječkog benda "Bruno".

Formu punk pjesme sam proširio na zbirku tekstova pod imenom "Ovo nije kvalitetno štivo". Naslovi unutar djela su tekstovi nedefinirane forme i 'slobodnog' stila, a variraju od kratkih mišljenja, pretpostavki i zabluda do nešto dužih prepričavanja i napuhivanja osobnih događaja.

Nakon toga je nastala distopijska novela "Početak". Djelo od velikog osobnog značaja, koju imam u vidu prepraviti, kako bi jednog dana moga ugledati svjetlo dana.

Pristupio sam jednostavnijem načinu pisanja i nastao je "Dnevnik jednog političara", gdje kroz 'dnevnik' opisujem osobu koja je izabrala najgori mogući put i na račun svoje lijenosti postajala političar. Knjiga je objavljena pod uredničkom palicom Marine Vrđuka-Beleš i blagoslovom udruge Katapult.

Sljedeća knjiga "Scenarij" se uhvatila u koštac s ludilom. Našao sam se pred izazovom; kako objasniti sveobuhvatno ludilo kojim smo okruženi preko osobe koja smatra da je ludnica jedino pravo mjesto za normalnoga čovjeka. Odgovor sam našao u percepciji, kutu gledanja koji je definirao slojevitost knjige.

Trenutno pišem novi roman imenom "Tihi rat". Radnja se vrti oko glavnog lika koji kao starac, iz budućnosti priča svoju životnu priču. Pripovijedajući kako je kastrirao svećenike koji su zlostavljali djecu, jer je i sam bio zlostavljan kao dijete, opisuje i svoju ulogu u Tihim ratom, nakon kojeg je populacija na planeti drastično smanjena...

Usporedno, zadnjih pola godine vodim blog imenom "Blogoslov". Postovi su priče od jedne do dvije kartice socijalne tematike.

O e-biblioteci Poticanje književnog stvaralaštva

Grad Rijeka je 2014. godine pokrenuo program Poticanja književnog stvaralaštva s ciljem razvijanja riječke spisateljske scene. Program je predviđen Strategijom kulturnog razvitka Grada Rijeke 2013. – 2020., a kreiran po uzoru na stipendiranje književnog stvaralaštva koje na nacionalnoj razini provodi Ministarstvo kulture RH.

E-biblioteka Poticanje književnog stvaralaštva je odgovor na pitanje kako poticana književna djela približiti čitateljicama i čitateljima, te kako otvoriti riječkim književnim stvarateljima put do publike i nakladnika.

Objavljivanje u elektroničkom obliku omogućuje autoru/autorici rukopisa dobivanje povratne informacije od čitatelja, povezivanje s čitateljima, unaprjeđenje rukopisa te stvaranja čitateljske baze za distribuciju sadržaja jednom kada djela budu objavljena u tiskanom obliku.

Za objavljivanje je odabrana platforma za izradu i distribuciju e-knjiga Smashword zbog svoje otvorenosti, fleksibilnosti i prilagodljivosti korisnicima.

Sve knjige objavljene u e-formatu u E-biblioteci Poticanje književnog stvaralaštva bit će besplatno dostupni za skidanje i čitanje na stranicama Magazina Gradske knjižnice Rijeka i na stranici Gradske knjižnice Rijeka na platformi Smashwords.

Svi su rukopisi objavljeni u "sirovom obliku" što znači bez lekture i uređivanja. Pozivaju se čitatelji i čitateljice da svojim komentarima i komunikacijom sa stvarateljima doprinesu usavršavanju rukopisa objavljenih u e-biblioteci Poticanje književnog stvaralaštva.